Cumartesi
5
Şubat
1977

ADRES : Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu- İSTANBUL
TEL : 27 77 12/27 69 09/ 22 84 46
ANKARA BÜROSU : İzmir Cad. 20/27 Kızılay
TEL : 17 65 36
BASIM : İstanbul Matbaası VEB OFSET Tesisleri Dr. Emin Paşa Sok. 20
DİZGİ : Politika Tesisleri
DAĞITIM : Hürriyet Gazete Dağıtımı A. Ş.

Sayı: 1312 Yıl: 5 150 Krş.

Politika

AHMET İSVAN GEÇMİŞ ÜÇ YILIN HESABINI VERİYOR
Sayfa 5'de

PROTEİN AÇLIĞI VE SOYA TARIMI
Doç.Dr. Osman Nuri KOÇTÜRK *Sayfa 4'de*

TEKNİK GÜÇ Yazıişleri Müdürü büyük bir törenle toprağa verildi

ERGİNBAY'A ÖLDÜRÜLMEDEN ÖNCE İŞKENCE YAPILDIĞI SAPTANDI

BU BİR VAHŞETTİR

Zeki Erginbay'ın kulak altında ölümünden önce açılmış bir bıçak yarası vardı.
(DİĞER FOTOĞRAFLAR 10. SAYFADA)

Zeki Erginbay'ın cesedinde sigara yanıkları, kesikler ve kelepçe izleri görüldü

Onüç gün önce kaçırıldık-tan sonra, Çarşamba günü kurşunlanmış cesedi bulunan İnşaat Mühendisleri Odası yayın organı Teknik Güç'ün Yazıişleri Müdürü Zeki Erginbay ın dün toprağa verilmeden önce cesedi üzerinde doktorlar tarafından yapılan inceleme de Erginbay'a öldürülmeden önce büyük ölçüde işkence yapıldığı saptanmıştır.

Tüm meslek odaları yöneticilerinin çağrısı üzerine, Erginbay'ın cesedi üzerinde inceleme yapan doktorlar,"Teknik Güç" Yazıişleri Müdürü ve İnşaat Fakültesi son sınıf öğrencisinin vücudunda yanık izleri ile çeşitli kesici aletlerle açılmış yaralar ve darbe izleri bulmuşlardır.

Zeki Erginbay'ın el ve a-

(Devamı say. 9 da)

İnşaat Mühendisleri Odası yayın organı "Teknik Güç" ün Yazıişleri Müdürü Zeki Erginbay'ın cenazesi dün yapılan büyük bir törenle toprağa verildi.

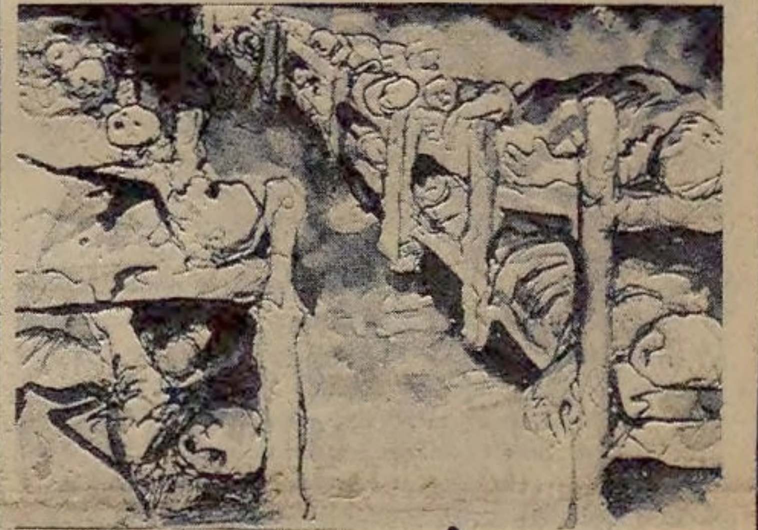
FEYZİOĞLU: HÜKÜMET MSP-AP PAZARLIĞI İLE VE MSP'YE VERİLEN TAVİZLERLE YÜRÜYEMEZ

ANKARA-(POLİTİKA) CGP Genel Başkanı Başbakan Yardımcısı Feyzioğlu dün düzenlediği basın toplantısında da koşullarının kabul edilmemesi halinde hükümetten ayrılacaklarını tekrarlamıştır. Feyzioğlu' bir soru üzerine "Makûl bir süre bekleyeceklerini" söylemiştir.

CHP ve MSP'nin yeniden bir araya gelerek hükümet kuracağı korkusuna kapılan AP'nin MSP'ye her türlü tavizi verdiğini belir

(Devamı say. 9 da)

NAZIM HİKMET SİMAVNE KADISI OĞLU ŞEYH BEDREDDİN DESTANI

gürol sözen'in çizgileriyle

YARIN *Politika*'da

Erginbay'ın cesedinde toprağa verilmeden önce yapılan incelemede, bileklerinde kelepçe yaraları ve yanık izleri açıkça görüldü.

Fotoğraflar: Aykut SAĞANAK

Basın İş Başkanı Şahin: "Gerici cunta mirhaklarına davetiye çıkarılmak isteniyor"

DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası Genel Başkanı Burhan Şahin, son günlerdeki politik gelişmelere ilişkin olarak yaptığı açıklamada, "Faili meçhul bırakılan cinayetler ile gerici cunta mihraklarına davetiye çıkarılmak istenmektedir" demiştir.

Şahin, şöyle demiştir:

"Sadece geçtiğimiz Ocak ayı içinde işlenen "siyasi cinayetlerde" 25 kişi öldürülmüş, 154 kişi yaralanmıştır. Kanımız odur ki; "Faili Meçhul" bırakılan bu türden cinayetler ile "gerici cunta mihraklarına" davetiye çıkarılmak istenmektedir. MC iktidarı içindeki en son ayrılık girişimleri, cunta heveslilerinin danışıklı döğüşünden başka birşey değildir. Artık "yasal" görünümlü faşist saldırılar ile ilerici-yurtsever güçleri sindiremeyeceğine inanan gerici-faşist karması iktidar, tek kurtuluşunu açık faşist yönetimde görmektedir.

Bu türden girişimlere karşı tüm ilerici, yurtsever, demokrat güçler ivedilikle toparlan-

(Devamı say. 9 da)

İçişleri Bakanı Zekeriya Sertel'in yurda girebileceğini açıkladı

Zekeriya Sertel

ANKARA (A.A)- İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, Zekeriya Sertel'in yurda girmesine mani bir hal kalmadığını açıklamıştır.

İstanbul CHP Milletvekili Reşit Ülker'in konuya ilişkin soru önerisini cevaplandıran İçişleri Bakanı Asiltürk, şöyle demiştir:

"Gazeteci Zekeriya Sertel hakkındaki Danıştay kararına uyulmuş olup, gerekli işlemlerin yapılması için ilgili yerlere talimat verilmiştir. Zekeriya Sertel istediği takdirde yurda girmesine mani bir hal kalmamıştır"

Bilindiği gibi, Zekeriya Sertel, 12 Aralık 1969 tarihinde Paris'ten Yeşilköy Havaalanına gelmiş, fakat, Güvenlik Kuvvetleri tarafından Paris'e geri gönderilmişti.

Ankara'da 5'i öğretmen 9 kişi gözaltına alındı

ANKARA-(THA)-Emniyet kuvvetlerince yapılan kontrol ve aramalarda izinsiz afiş yapıştırdıkları iddiası ile 5'i öğretmen 9 kişi yakalanmış, aranılan bazı şahıslarda da 3 tabanca, 18 mermi, kesici alet ele geçirilmiş, 7 kişi gözaltına alınmıştır.

Emniyet Basın Bürosundan alınan bilgiye göre, Kızılay semtinde dergi satanlara gözcülük eden Servet Kahyaoğulları adındaki, Yay-Kur öğrencisinin üzerini arayan yetkililer, 1 tabanca ile 5 adet mermi ele geçirmişlerdir. Kahyaoğulları gözaltına alınmıştır.

Devlet Demir Yolları İşletmesinde çalışan Hamdi Eliyakut adındaki şahsın üzerinin aranması sırasında

(Devamı say. 9 da)

UÇAK ULAŞIMI DURDU

GREV!.. Yüzlerde sevinç ve kararlılık... Biliyorlar ki yalnız değiller 5600 kişiler... Ve, yine biliyorlar ki uygulanmayan toplu sözleşme maddeleri uygulanacak haklarını alacaklar!..

Ulaştırma Bakanı ile temaslar sürdürülüyor

Türkiye Sivil Havacılık Sendikası, Türk Hava Yolları işyerlerinde önceki gece saat 24.00'ten itibaren grev uygulamasına başlamıştır.

Hava-İş Sendikası Başkan Yardımcısı Mustafa Yalçın'dan alınan bilgiye göre, grev uygulamasına önceki gece 24.00'ten itibaren üç büyük merkez olan İstanbul, Ankara ve İzmir'de başlanmıştır. Grev, daha sonra 21 yurtdışı, 25 yurt içi bürosu, 151 işyeri, hostes, pilot dahil 5600 personeli kapsamaktadır.

(Devamı say. 9 da)

DGM'yi protesto eden 957 işçinin duruşması 17 Şubatta yapılıyor

Bakırköy Cumhuriyet Savcılığınca haklarında dava açılan 957 gıda işçisinin duruşması 17 Şubatta başlamaktadır. Ünilever Şirketine ait Vita-Sana Margarin Fabrikasında çalışan tüm işçiler hakkında DGM tasarısının yasalaşmasını önlemek amacıyla direnişe geçtikleri iddiasıyla kamu davası açılmıştı. Bu kadar çok sayıda sanığın, duruşmanın yapılacağı salona nasıl alınacağı konusu adli çevrelerce merak edilmektedir.

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasından edinilen bilgiye göre, Savcılığın iddianamesinde ek listede isimleri bulunan 957 işçinin ilk duruşması 17 Şubat günü saat 10'da, Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesinde yapılacaktır.

GÜNE BAKIŞ

Japonya'da grip salgını

Japonya Sağlık Bakanlığı, sonbahardan bu yana ülkede 300 bin öğrenciyi etkileyen grip salgını nedeniyle 2 bine yakın okulda derslere ara verildiğini açıkladı. Bakanlıkça yapılan açıklamaya göre, sadece 23-29 Ocak arasında 243 bin 837 grip vakası kaydedildi, bu süre içinde 192 okul kapatıldı.

•

Bedava doğum kontrol hapı

Sağlık Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, İtalya'da iki yıl öncesine kadar reçetesiz satışa sak olan hamileliği önleyici haplar, bundan böyle sosyal yardım kuruluşlarınca parasız dağıtılacaktır.

•

Papa da kemerleri sıkıyor

Vatikan da 350 yurttaşla 3 bin ücretlinin etkileneceği kemerleri sıkma politikası uygulamaya başladı. Yetkililer, bütçe açığını kapatmak için dağıtılan ucuz benzini kısıtladılar ve çöp toplama vergisi koydular.

Narkozitörsüz hastane

Karabük Sosyal Sigortalar Hastanesinde 3 aydan beri narkozitör olmadığından acil ameliyatlar dışındaki ameliyatların yapılamadığı açıklandı.

•

Yeni telefon sistemi

İsviçre posta yetkilileri isteyen abonelere, haftada 4.80 dolar (yaklaşık olarak 86 lira) karşılığında kimliğini vermeden telefon edenlerin numaralarını saptayacak yeni bir telefon sistemi kurdu.

Yetkililer bir koruma sisteminin geliştirildiğini ve isteyen abonelere bir hafta içinde aldıkları telefonların numarasını, adresini ve arandıkları saati gösterir bir liste sunabileceklerini belirttiler.

Ayrıca bunun bir telefon dinleme sistemi olamayacağı konuşmaların değil yalnızca aramaların banda kaydedileceği açıklandı.

•

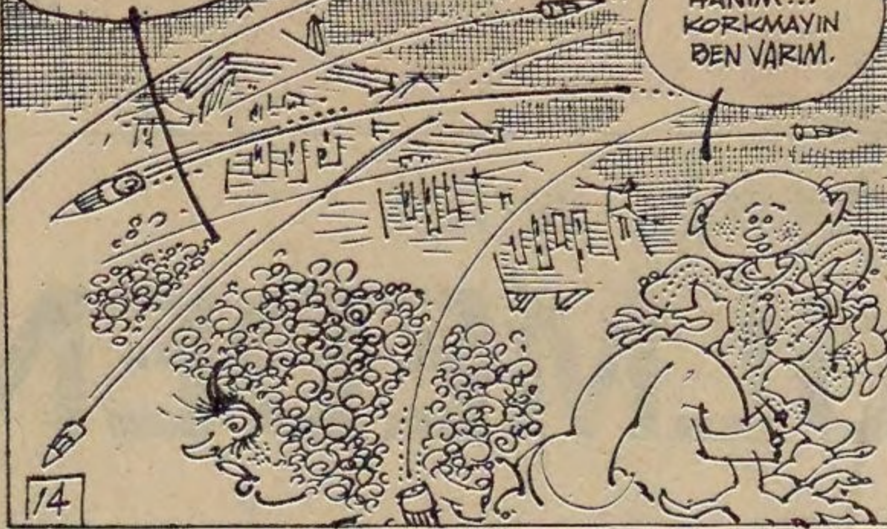
Dokuz gerilla öldürüldü

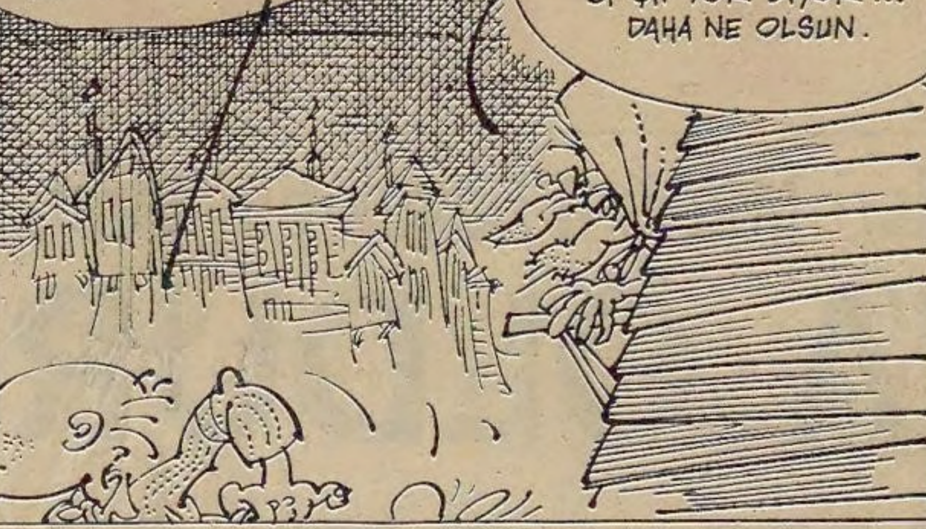
Güvenlik yetkililerinin açıklamasına göre, Arjantin'de güvenlik kuvvetleri, dördü kadın olan dokuz solcu gerillayı daha öldürmüşlerdir.

Yetkililer, gerillaların Cuma günü atılan bir bomba sonunda 3 polisin öldüğü Buenos Aires'in Ciudadela yöresinde öldürüldüklerini açıklamıştır.

Semih BALCIOĞLU

"Çok Şükür" de Şükrü bey

YAZDIKÇA

Adil ÖZKOL

BEŞİBİRYERDELERİN RAPORU VE MSP

MC'nin kanlı olaylara karşı önlemler saptamak üzere kurduğu beş bakandan oluşan komisyon çalışmalarını tamamladı. Basına yansıyan haberlere göre, her bakanın ayrı ayrı önerileri var. Önerilerin biçimi ayrı ama niteliği aynı. Hepsi de havanda su dövme niteliğinde. Beşli komisyonun önerileri, ülkede kol gezen sağ terörü hükümetin olaylardaki doğrudan sorumluluğunu örtme amacına yönelik. Kanlı zorbalıkların üzerine takılmak istenen bir "beşibiryerdelik" beşler komisyonunun raporu.

İçişleri Bakanı "Siyasi parti yöneticileri sokağa sahip çıkmaktan vazgeçsinler" diyor. Deyip geçiyor o kadar. Ülkü Ocaklarını devlete yardımcı ilan edenden, davadan dönenlerin vurulmasını fermanlayandan hiç bahis yok. Önerisini Bakanlar Kurulunda bu fermancının önüne götürecek. Birlikte çare arayacaklar. Buldukları, uyguladıkları çarenin adı "önlem" olacak.

Gençlik Bakanı "Olay yaratanların yurtlardan çıkarılacaklarını, yurt yöneticilerinin polis ve jandarma ile işbirliği yapacağını" buyurmuş. Ankara'nın göbeğindeki yurtlar yıllardır komandoların işgali altında. Yurtları bu işgalciler yönetiyorlar keyiflerince. Kim kimlen işbirliği yapacak ? kim kimi atacak ?

Bakanlığına bağlı okullarda bozkurt rozetlerinin takılmasını zorunlu kılan ülkücü yöneticilerin hükümran olduğu Milli Eğitim Bakanı Erdem kıyımlar hakkında verilen deste deste Danıştay kararlarının üzerine basarak üniversite ilgililerini suçluyor, olay çıkaranları okuldan atsınlar" diyor.

Adalet Bakanımızın arzusu, yeni Anayasa değişiklikleri. Arzusunu belirtip ardından da ekliyor. "Bunada şimdilik sayımız yetmez. İlk önlem olarak ceza yasasına toplu suç kavramı koyalım. "Evet şimdilik gücü buna yetermiş. Bir de gençleri vatanseverler ve vatan hainleri diye gruplandırmaya. Bir de müsteşarına yetiyor gücü. Daha ne yapsın ?

Çalışma Bakanının derdi başka. Çalışma Bakanı fırsattan istifade işverenlere selam çakıyor :"Müessese polisleri kurulmalı, anarşinin işçi kesimine sızması önlenmelidir. "Erbakan hocası da İstanbul'da sermayedarlara göz kırptı:"Meraklanmayın şu kıdem tazminatları işini halledeceğiz. "İşçilerin kıdem tazminatlarını kaldırırsın. Başına da kıdemli komandoları ellerine silah vererek dikersin. En âlâsından sulh sukûn sağlanır. Sermayenin çıkarları sağlam kazığa bağlanır.

"Beşibiryerdelerin" hepsi de aynı yerde aynı çizgide. Kanlı olayların asıl sorumlularını saklama ilericilere, öğrencilere, işçilere, emekçilere yeni baskılar yapma çizgisinde :

Beş kişilik komisyonun üçü MSP'li ikisi AP'li. Bu da Demirel'in yeni bir politik başarısı. AP lideri böylelikle MSP'nin hükümetin ortak sorumluluğundaki payını bir kere daha perçinliyor. Biraz daha büyütüyor.

Beşibiryerdeler raporu bu hafta içinde Demirel' in, MSP'ye karşı kazandığı ikinci başarı. MSP'li üyenin mobilya komisyonundan istifası da Başbakan için yararlı oldu. Demirel MSP'nin önemli bir silahını çakaralmaz hale getirdi.

Erbakanın AET, 12 katsayı gibi çıkışlarının hepsi sözde kalıyor. Unutulup gidiyor. Asıl olan MSP çevresindeki Demirel çemberinin gün geçtikçe daralması.

BELEDİYE GELİRLERİ YASASI : ESKİ DÜZENE YENİ KILIF

Ahmet YÜCEKÖK

Meclislere sunulan "Belediye Gelirleri Yasası" tasarıları kent sorunlarına hiçbir sürekli ve köklü çözüm getirmeyecek, yetersiz nitelikte tasarılardır

Cumhuriyetin ilk yıllarındanbu yana çok şey değişti Türkiye'de. Sanayi yapısı değişti, kırsal görüntüsü değişti. Tarım yapısı, eğitim-düzeyi, demografik niteliği, gayrisafi milli hasılası, haberleşmesi, ulaşımı, kültür yapısı, politik bilinci ve de akla gelebilecek herşeyi ile değişti Türkiye.

Bu arada da, tabiidir ki bütün bu gelişmelerin kaçınılmaz sonucu olarak Türkiye'nin kentleri de değişti. Toplumsal hareketlilikleriyle, çaplarıyla, nüfuslarıyla, kurulu endüstri, ticaret ve kültür merkezleri ile, yerleşme, sağlık, ulaşım, yakacak, gıda ve eğlence sorunlarına gırtlağına kadar batmış milyonluk kentlerin, yüzbinleri aşmış ilçelerin oluşumuna tanık oldu Türkiye.

Ülke kentlerinin, kuruluş yasaları da eskilere, "şehremini" dönemlerine dayanan belediyeleri ise bu büyük değişimlerden etkinlenmemiş, daha doğrusu değişmesine izin verilmemiş kuruluşlar olarak tek başlarına katıldılar .

Ama bu geri kalışta belediyelerin bir suçu yoktur. Çünkü belediyeleri, Türkiye'deki topyekün değişimin ve büyümenin bir parçası olan kentsel büyümenin de gerisinde tutan yalnızca sorunların büyüklüğünün yarattığı ve akıl almaz boyutlara ulaştırdığı parasal yetersizlikler değil, fakat aynı zamanda, değişen toplumsal koşullara ayak uyduramayan, kentleşmenin boyutlarını kavrayamayan, insan gücünün sorunlarını tartamayan politikacı ve yöneticilerin iyi niyet dışı tutumlarıdır.

Bu gerçek ya da iyiniyet dışı tutuma yeni bir örnek olarak şimdi iki ayrı Belediye Gelirleri Yasası Meclisin gündemine gelmiş bulunmaktadır. Sızan haberlere bakılırsa belki AP'de uzun süredenberi engellediği bu yasalardan birini şu ya da bu tavizleri vererek ya da vermiş görünerek geçirmeye yanaşacak, ya da Komisyonda tekrar ikisinin birleştirilmesini isteyerek o metne olumlu oy verme yolunu deneyecektir. Böylece hem kamuoyu önünde Belediye Gelirleri Yasasını engelliyor görüntüsünden kendini kurtarmaya çalışacak, hem de yetersiz, cılız, hiçbir köklü çözüm getirmeyen bir incik-boncuk yasası ile belediye sorunlarını büsbütün yüzüstü bıraktırarak "ne yapalım, işte yasayı çıkardık. Kimseye birşey beğendiremeyecek miyiz?" diye aklı sıra yakınma hakkını elde edecektir.

TASARILAR YETER

Bu tasarıların ise hiçbiri belediyelere olumlu bir adım atabilme olanağını sağlamayacaktır.

Çünkü, büyük ölçüde değişmiş olan Türkiye sorunlarının kentlere yansımasını hiç olmazsa belediyeler eli ile bir ölçüde denetleyebilmek amacı ile meclislere sunulan "Belediye Gelirleri Yasası" tasarıları kent sorunlarına hiçbir süreli ve köklü çözüm getirmeyecek, yetersiz nitelikte tasarılardır.

Meclis gündemindeki bu belediye gelirleri yasa tasarıları Türkiye'de kentlerin kazandığı ağırlık, ekonomik yapının, sosyal yapının geçirdiği değişiklik gözönünde tutularak hazırlanmamıştır. Halbuki Türkiye kentlerinin artık eski uygulama ve yöntemlere dayanılarak sağlanan ve hiçbir yeni kaynak yaratmayan, hiçbir yeni çalışma sahası açmayan sudan değiştirmelere, kısır ve yetersiz kaynak zorlamalarına değil, köklü ve yeni olanaklara, yeni düzene dayalı koşulları sağlayan yasalara gereği vardır.

Kentlerin bugünkü gereksinmelerine, Türk toplumunun güncel sorunlarının ağırlığına yönelmemiş bu tasarılar bugünkü halleriyle belediyelere hiçbir olumlu katkıda bulunmayacakları gibi, birçok alanda da halk ile belediyeleri karşı karşıya getireceklerdir.

Çünkü tasarılar, parasal gelir olarak belediyelere ancak eski düzenden kalmış olanakları ve kaynakları zorlama hakkını tanımakta, belediyelerin çağdaş fonksiyonları ile uyumlu, onlara cevap verir nitelikte yeni kaynaklar, yeni alanlar yaratmamaktadır. Bu anlamda belediyeler tabela vergisi, aydınlatma vergisi vb. gibi eski kaynakları zorlayarak halkla itişip-kakışacak ama örneğin emlak vergilerinin belediyelere ödenmesi gibi köklü ve hacimli kaynaklardan yoksun bırakılacaklardır.

Yine bu tasarılara göre belediye gelirleri bölük pörçük 120 küsür kalemde toplanmaktadır. Belediyelerin ise zaten bunları yürütecek, denetleyecek olanakları, kadroları sınırlıdır. Bu anlamda yasa çıksa bile sonuç büyük olasılıkla yine kaotik bir tablo olacaktır.

MERKEZİN VESAYETİ

Halbuki gelir sağlayan bu kalemlerin sayıca az fakat parasal gelir hacmi bakımından da yüklü olmaları gerekir. Örneğin bu tasarılarda gümrük satışlarından belediyelere düşen paylar, ya da İller Bankasında biriken belediyelere ait fonlar Maliyenin canı istediği zaman ya da siyasal nedenlerle koyduğu ambargolardan tamamen bağımsız kılınabilmelidir. Böylece Maliyenin sevdiği belediyeye para verip, sevmediğine üvey evlat uygulaması yapmasının önüne geçilmiş olacaktır.

Getirilen tasarılarda bu olanaklarının hiçbiri belediyelere sağlanmamıştır, halbuki daha 1924'te belediyelerin kendi vergilerini salmaları önerilmiş, daha o tarihlerde "eğer belediye halkla karşı-karşıya gelecekse bunun ölçüsünü kendisi saptasın, kendi yanlış ya da doğrularının sorumlusu yalnızca kendisi olsun" anlayışı egemen olmuştu.

Ama ne çare ki o tarihten bu yana değişen hiçbir şey olmamış, belediyeler bugüne kadar merkezi yönetiminvesayetinde ve insafında sürünmeye zorlanmışlardır.

Eski düzene yeni kılıf getirmekten başka bir şey olmayan gündemdeki tasarılar gerek bu geleneği bozmaktan, gerekse de diğer birçok güncel soruna çözüm sağlama bakımından yeterli olmaktan çok uzaktırlar.

olayların içinden... olayların içinden... olayların

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Başhekimi Dr. Faruk Bayülkem:

Gürültü, sağırlığa neden olabileceği gibi çeşitli ruhsal bozukluklara yol açabilir

Selma SERDAROĞLU

Sanayi ve teknolojinin hızla gelişmekte olduğu günümüzde, bu gelişmeyle birlikte insan sağlığını tehlikeye atan sorunlar kendini göstermeye başladı. Bunlardan biri, büyük kentlerde daha çok kentini hissettiren gürültünün sağlık, özellikle ruh sağlığı, üzerindeki olumsuz etkileridir. Konu ile ilgili olarak Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Başhekimi Dr. Faruk Bayülkem ile görüştük.

Gürültünün canlılar üzerindeki etkileri ne yönde olmaktadır?

Ruh sağlığını bozan dış etkenlerin başında gürültü gelir. Dinlenmeye muhtaç kimseler herşeyden çok sessizliği ararlar. Özellikle hastalar sessizliğe ilaçtan çok gereksinme duyarlar.

Bitkiler üzerinde yapılan araştırmalar, gürültünün bitkinin verimini düşürdüğünü ortaya çıkartmıştır. Gürültü hayvanların da beslenmesini bozan bir etki göstermektedir. Örneğin, fare, kobay gibi deneme hayvanlarının gürültülü bir ortam içinde bulundukları zaman beslenmeleri ve üremeleri yavaşlamaktadır. Hatta gebe memeli hayvanların fazla gürültü nedeniyle yavrularını vaktinden önce yaptıkları düşükler ile kaybettikleri görülmektedir. Zelzeleden önce, yeraltı gürültülerini hisseden hayvanlar insanlardan önce korkudan sığınacak yer ararlar ve bağırmaya başlarlar. Görülüyor ki, insanlar gibi bitkiler ve hayvanlar da gürültüden zarar görmektedirler. Yüksek sesle konuşanlara bile pek çok kimse tahammül edemez. Reaksiyon gösterir, en azından başı ağrır, uykusu kaçar, dinlenemez, çalışmaya istek ve verimi düşer, işgücü azalır, ruhsal, bedensel ve dolayısı ile ekonomik ve sosyal yönden büyük zararlar görür.

Çağdaş dünyada gürültüleri yaratan nedenler olarak neleri sayabilirsiniz?

Bu nedenlerin başında çekiçle vurma, perçinleme gibi işlerle uçak reaktörlerinin çıkarttığı sesler gelmektedir. Fakat bunlar sadece mesleklere bağlı değildir. Taşıma araçlarının gürültüleri, evlerde kullanılan elektrikli araçlar, asansörler, ziller, kalorifer brulörlerinin çıkarttığı gürültüler de hesaba katılmalıdır.

Büyük şehirlerde hava limanları yakınlarında çalışmak ya da oturmak zorunda olan kimseler arasında ruh sağlığı bozulanların sayıları her geçen gün biraz daha artmaktadır.

Bu gürültüler arasında yaşamak ya da çalışmak zorunda kalan insanlarda ne gibi ruhsal ve bedensel bozukluklar ortaya çıkmaktadır?

Gürültünün yol açtığı başlıca hastalıklar sağırlık, sinir bozukluğu, ve ruhsal dengesizliklerdir. Özellikle, biraz önce de değindiğim gibi hava limanları yakınında oturan veya çalışanlarda bu durum iyice kendini belli etmektedir. Sabahın erken saatlerinden gecenin geç zamanlarına kadar tepelerinin üzerinden ve alçaktan uçan uçakların kulak zarlarını yırtacak kadar kuvvetli sesleri, sinirlerini bozar. Hatta erken sağır olmalarına bile sebebiyet verir. Bu insanların uykuları devamlı bozulur, halsiz ve iştahsız olurlar. Günlük çalışma istek ve verimleri düşer, heyecan ve korkudan tansiyonları yükselir, bitkin düşerler. Hatta bazılarında kalp hastalıkları ve damar bozuklukları çok görülür. Bundan dolayı beyin kanamaları ve üreme hastalıkları da ortaya çıkabilir. Bilhassa uçak gürültüsünden cinsel istek ve güç azalır, gebelikler düşükle sona erer, ya da çocuklar sıhhatsiz ve cılız doğarlar.

Sağırlık uzun süre gürültüde kalmakla meydana gelir. Başlangıçta sinsidir, ağır ağır yerleşir. Gürültü etkisi ortadan kalktıktan sonra bile yine devam eder. Başlangıçta odyometrik muayene ile, yani özel cihazlarla sağırlığın ilk başlangıç belirtileri ortaya çıkartılabilir. Eğer böyle gürültülü yerlerde çalışan kimseler zaman zaman çeşitli cihazlarla işitme kaydı yönünden incelemelere tabi tutulmazlarsa, böyle bir kimse farkında olmadan o ortamda çalışmasına devam ederse, sonunda tam sağırlık meydana gelir ve artık giderilmesinin çareleri de kalmaz.

Gürültünün yarattığı sinir ve ruh bozuklukları sağırlık kadar yıkıcı olmamakla beraber, daha sık görülür. Gürültü her çeşit zihni çalışmaya engeldir, dikkati dağıtır, düşünceyi karıştırır, sinirleri bozar. Uyuyan bir kişi önceleri gürültünün farkına varmaz. Ancak bir süre sonra o da şikayete başlar ve tedavi gerektirecek kadar uyku düzenini kaybeder. Gürültü, ruhsal bozukluklara eğilimi bulunan kimselerde aşırı duyarlılık, nevrozlar gibi sinir bozuklukları, hatta karakter bozukluğu ve çöküntüleriyle başlayan ruh hastalıklarını yaratır. Daha da uzun sürerse bu türden hastalıkları geliştirecek bir güce sahiptir.

Gürültüden en fazla kimler etkilenmektedir?

En çok etkilenenler madenciler, yapı işçileri, kazancılar, matbua işçileri, dokumacılar, telefon santralında çalışanlar ve daha önce de belirttiğim gibi hava limanı yakınlarında oturan veya çalışanlardır.

Bu denli önemli bozukluklara yol açan gürültünün önlenmesi için neler yapılabilir? Hukuk açısından konu ile ilgili olarak konulmuş kurallar var mıdır?

Gürültünün yıkıcı etkisi yalnız meslek alanlarında değil, çağdaş yaşayışın bütün alanlarında görülür. Bu nedenle özellikle büyük şehirlerde taşıtların çıkartabileceği sesler, kornalar kontrol altına alınmış ve korna çalma yasağı konulmuştur. Gürültü çıkartan fabrikaların da şehir dışında kurulmasına dikkat edilmiştir. Uçakların insan beden ve ruh sağlığına yaptığı zararlar ile diğer tüm canlıların üzerindeki kötü etkilerini dikkate alan birçok ülkeler, uçakların kalkış ve iniş zamanlarını çevrede bulunanların uykuya yatma saatlerine göre ayarlamışlardır.

Örneğin, gece yatma saatlerinde uçaklar alana inmekte ve sabahları çok erken saatlerde uçuşa başlamaktadır. Ya da alana iniş ve alandan kalkış saatlerini bölgedeki iskan durumuna göre ayarlamaktadırlar.

Gürültünün kötü etkileri gözönüne alınarak hukuk ve kanun yönünden de bazı önlemlere başvurulmuştur. Örneğin, Türk Ceza Kanununda gürültü edenlerin cezalandırılacakları belirtilmiştir. T. C. K. "Kamu Düzenine İlişkin Kabahatler başlığı" altında yer alan 546. madde şöyle der:"Her kim, gürültü veya velvele ile alışkanlık dışı çan veya diğer aletler çalarak, yahut kanun ve nizamların gösterdiklerine karşı gelecek şekilde gürültü yaparak meslek ve sanatını yürütür, toplum ve çevresindekilerin çalışma ve rahatlarını bozarsa, 15 TL. kadar para cezasına çarptırılırlar."

Ayrıca Medeni Kanunun Komşuluk Hukukuna ilişkin 661. maddesi uyarınca, komşular arasında hoş görülmeyecek derecede gürültü çıkartmanın yasak olduğu belirtilmiştir. Belediyeler kanununda da bu konuyla ilgili bazı hükümler vardır, ancak görüldüğü gibi bu hükümler uygulamanın gerçekleşmesini sağlayacak kuvvette değildir.

NE DİYORSUNUZ?

Soru: Türkeş'in güvenlikle ilgili yetkileri elinden alınmış. Durumda bir değişiklik olacağını sanıyor musunuz ?

Birşey değişmez

ALİ GÖKBAYRAK(Tezgahtar)- Türkeş'in güvenlikle ilgili yetkilerinin elinden alınması, Güvenlik Kurulu'na yanlış bilgilerin verilmesini önleyebilir. Ancak güvenlikle ilgili olarak bir değişiklik getireceğine inanmıyorum. Sonra Türkeş'i halkın gözünde bu kadar büyütmeye de gerek yoktur. Bugünkü anti-demokratik bütün işlerin yapılmasından hepsi aynı derecede sorumludur. Türkeş ve komandoları sermayenin yanında yeralırken ve de sıkı yönetime gerekli ortamı hazırlamaya çalışırken hepsi bir bütünsellik içindedirler. Sıkıyönetim istemeyen MSP'li üç bakanın Güvenlik Kurulunda yeralması sıkıyönetim özlemlerinin bugün için askıya alındığını göstermektedir. MSP'nin sıkıyönetimi istememesi de özellikle kendi yararına olduğundandır.

Önemli değil

ZEHRA CESUR(Serbest Meslek)- Türkeş'in güvenlikle ilgili yetkilerinin elinden alınması cephe hükümetinin bir adım dahi olsa geri atması demektir. Güvenlik Kurulu'ndaki toplantılara yanlış bilgi verdiği söylenen kişinin görevden alınması sevindirici bir durumdur. Fakat Türkeş'in Güvenlik Kurulu'ndan alınmasının anti-demokratik uygulamaların sonunu getireceğini hiç zannetmiyorum.

Bunlar hükümet içindeki değişik kanatlardır bunun alınmasının da o kadar önemli bir sorun olduğunu zannetmiyorum.

Yararlıdır

AYFETTİN DURMUŞ (Memur)- Güvenlik Kurulu'ndan Türkeş'in veya bir başkasının alınması önemli değil, önemli olan kanlı olayların önlenmesidir. Hükümet sıkıyönetim getirmek için komando denilen saldırganlarla ortamı hazırlamaya çalışıyor. Buna ülkenin demokratik güçlerinin müsade edeceğini zannetmiyorum. Hükümet içerisinde sıkıyönetim, istemeyen üç MSP'li bakanın göreve getirilmesi de yeni bir gelişimdir. Önümüzdeki günler ne yapılmak istendiğini daha iyi gösterecektir.

BİLİŞİK TEKNİK BİLİMİ

GÜNLÜK ansiklopedi

Doğada ve toplumsal yaşamda her an binlerce veri (data) yaratılmaktadır. Bunların kimisi otomatik olarak ve sürekli üretilmekte, kimileri de bir amaca yönelik olarak araştırılmakta, ortaya çıkarılmaktadır. Kişinin doğayı ve toplumu bilme isteğinin ve bilmesinin ilk adımı verinin toplanması olmaktadır. Ne var ki toplanan her veri bilgi değildir. Toplanan verilerin ayıklanması, eski bilgilerle karşılaştırılması, tasnif edilmesi ve içindeki bilgilerin saptanması, yani verilerin işlenerek bilgilere dönüştürülmesi gereklidir.

İşte bilginin kaynağında yaratılmasından başlayarak, toplanması, işlenmesi, saklanması ve kullanılması için geliştirilen tüm tekniklerin bir araya gelmesi BİLİŞİM TEKNİK BİLİMİNİ ortaya çıkarmıştır. Bilişimin amacını "insanın doğaya karşı mücadelesinde doğru karar verebilmesini sağlamak için doğru bilgiyi zamanında elde edebilmek" olarak belirleyebiliriz.

Politika

Sahibi:
Politika Basım ve Yayım A. Ş. adına
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları
Konfederasyonu (DİSK) Temsilen : Kemal TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü : İsmail CEM
Sorumlu Yazıişleri Müdürü : Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi : Ahmet KAHRAMAN
Müessese Müdürü : H. Gökalp ÜLGENER

İLAN TARİFESİ

Sütun santimi 3, Sayfa 110 TL. İlan Sayfası 100 TL.
İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap İlanları 50 TL.
Sanat Sayfasında (5x1) Kutu İlan 100 TL.

MOZAMBİK DEVLET BAŞKANI MACHEL

"Halkımız insanın insanı sömürmediği bir toplum kurmaya kararlı"

Mozambik Kurtuluş Cephesinin (Frelimo) üçüncü kurultayına dünyanın çeşitli ülkelerinden yaklaşık 50 temsilci katıldı

MAPUTO–Mozambik Kurtuluş Cephesinin (Frelimo) üçüncü kurultayında bir konuşma yapan Frelimo ve Mozambik Devlet Başkanı Samora Machel, "Halkımız,insanın insanı sömürmediği bir toplumu kurmaya kararlıdır" demiştir.

İlk kurultayını 1962'de yapan Frelimo'nun üçüncü kurultayına dünyanın çeşitli yerlerinden gelen 50'den fazla Komünist Partisi, İşçi Partisi, Ulusal Kurtuluş Hareketleri ve İlerici Örgüt Temsilcisi katılmıştır.

Mozambik halkının, Portekiz sömürgeciliğine karşı uluslararası dayanışmanın ve sosyalist ülkelerle olan işbirliğinin yardımıyla zafer kazandığını belirten Machel, "Bilimsel sosyalizm ilkeleriyle yönlendirilen bir devrimci partinin kurulmasına yönelik bir tarihsel görev ile karşı karşıyayız. Bu, ilerici aydınlar ordusu askerleri ve köylülere ittifak içinde olan işçilerin öncü partisi olacaktır" demiştir.

Devlet Başkanı, Mozambik'te sosyal güvenlik sisteminin, halk eğitiminin ve kamu sağlığı çalışmalarının geliştirileceğini, devlet ve kooperatif sektörlerinin güçlendirileceğini belirtmiştir.

ABD-Küba görüşmelerine başlanıyor

WASHINGTON–Amerika Birleşik Devletleri ile Küba arasında,uçak kaçırma sorunu başta olmak üzere çeşitli sorunların görüşülmesine yakında başlanacağı belirtilmektedir.

Dışişleri Bakanlığı basın sözcüsü Frederick Brown:"Küba hükümetinin, 1975 yılında uçak kaçırma anlaşması konusunda görüşmek isteğini belirtmesinden bu yana, bir gelişme olmadı. Ancak,görüşme isteğinin olması,ilerisi için umut vericidir"demiştir.

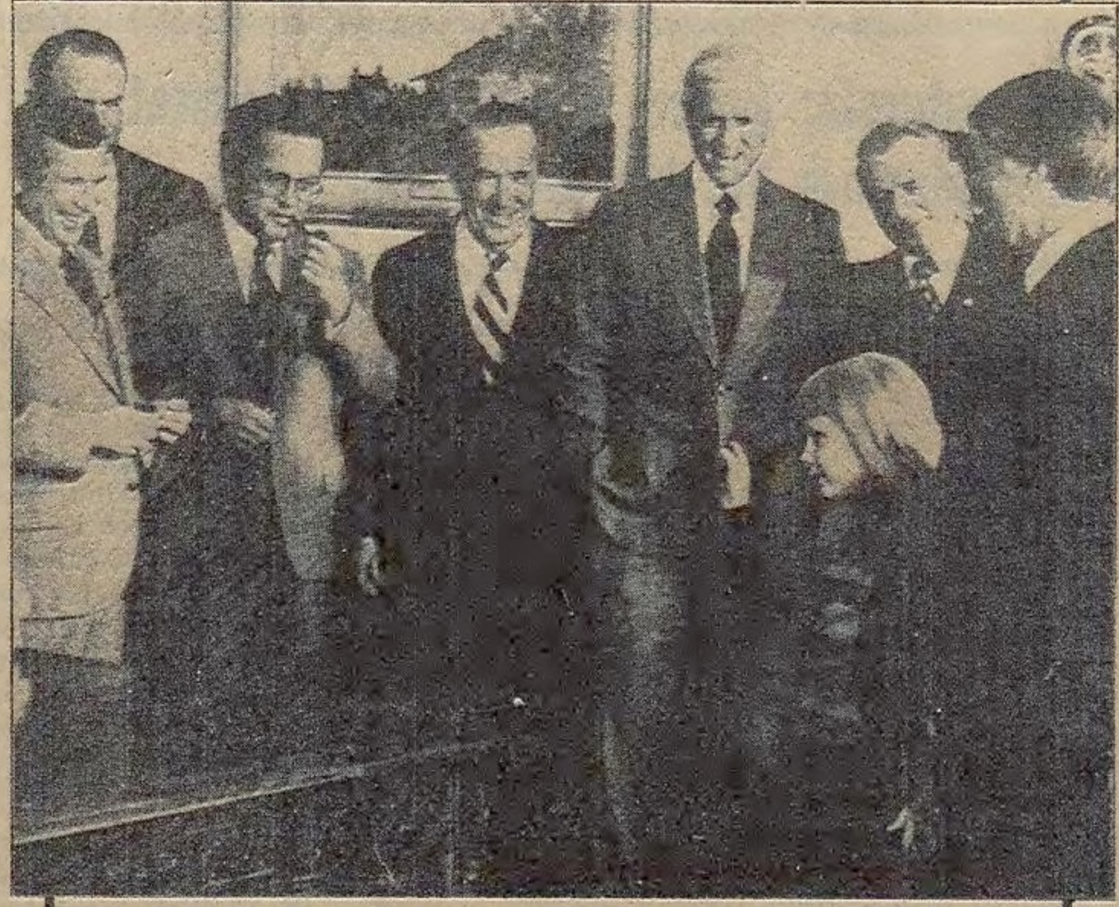
İSVEÇ'İN ARACILIĞI

Diplomatik gözlemcilere göre, bugüne dek ABD Dışişleri Bakanlığı, konuyla ilgili hiç bir açıklama yapmamıştır. Brown'un sözleri bu nedenle anlamlıdır.

Günümüzde ABD-Küba ilişkileri Havana'daki İsveç Büyükelçiliği aracılığıyla yürütülmekte olup,uçak,gemi ya da tekne kaçıranların karşılıklı cezalandırılması ve geri verilmeleri konusunda anlaşmaya varılmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Birleşmiş Milletler'deki yeni daimi temsilcisi zenci diplomat Andrew Young, Tanzanya'da 5 Şubat'ta (bugün) kurulacak yeni partinin kuruluş törenine katılmak için Daresselam'a gelmiştir. Young'un törene katılacak Afrikalı devlet adamlarıyla görüşmeler yapması beklenmektedir. Fotoğrafta Young, Daresselam havaalanında Tanzanya Dışişleri Bakanı Issac Sepetu tarafından karşılanırken görülmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Jimmy Carter, ülkeyi etkisi altına alan soğukhava şartları nedeniyle senatörlerle doğal gaz sıkıntısı konusunda BeyazSaray'da bir toplantı yapmıştır. Fotoğrafta Carter, kızı Amy'yi senatörlere tanıştırırken görülmektedir.

Ortadoğu'da yeni bir denge mi?

kıtalar sorunlar

uğur kökden

Ortadoğu'da yeni denge arayışları birbirini kovalıyor. Türkiye'de isteyerek yahut istemeyerek, bu arayışların odak noktasında.

Arkada kalan iki gün içinde, Ankara iki önemli konuğu ağırlama fırsatı buldu. Biri, Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Kahire Temsilcisi Sait Kemal. Geçen yılın Mayıs ayında İstanbul'da toplanan İslâm Konferansı, FKÖ'nün Türkiye'de bir "Büro" açması konusundaki ilk görüşmelere sahne olmuştu. Birtakım duraksamalardan sonra, Ankara'nın sağduyu yolunu seçmesi sonucu, zorunlu olarak "açma izni" verildi. Lübnan iç savaşının geciktirdiği bu ziyaret ancak şimdi gerçekleşmiş bulunuyor. Zaten, Çağlayangil Kahire ziyaretini ertelememiş olsaydı, sözkonusu görüşme Mısır'da yapılacaktı.

İkinci konuk Saddam Hüseyin. Dost ve komşu Irak'ın Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı. Gerçekte, yönetimin "bir" numaralı güçlü adamı. Saddam Hüseyin'in Türkiye'ye bu ikinci gelişi. İlkinde, 1974'de, yalnız havaalanında bir süre kalmış ve o dönemin Başbakanı Ecevit ile görüşmüştü.

Son olarak, Ortadoğu'ya ilişkin bir başka girişim ise, Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in Kahire ziyareti. Daha önce yapılması gereken bu temas, hem Mısır hem Türkiye'ye ilişkin nedenlerle bir türlü gerçekleşmedi.

Türk Dışişleri Bakanlığının bu yoğun etkinliği yanısıra, Başbakan yardımcısı ve MSP Genel Başkanı Prof. Erbakan da, kendi yönünden, Ortadoğu üstünde birtakım çalışmalar içinde. Dört ülke yetkilileriyle "Müslüman ülkelerle teknolojik işbirliği" görüşmelerinin hazırlıklarını yapıyor. Ancak, Suudi Arabistan, Kuveyt, Libya ve Irak'ın dışında öbür Müslüman ülkelerin böyle bir işbirliği çerçevesinde yeri yok. Örneğin, Cezayir'in, Mısır'ın, Suriye'nin, bir bakıma Körfez Emirliklerinin: Niçin? Erbakan'ın yaptığı ayırım, kuşkusuz, önemli bir siyasal gaf niteliğinde.

Ortadoğu'da girişim önceliğinin Riyad, Kahire, Şam üçlüsünün eline geçtiği, Suud Krallığının Arap Dünyası önderliğine en yakın aday sayıldığı bir sırada. İlerici Arap yönetimlerinde de bazı önemli gelişmeler göze çarpıyor.

Önce, Libya'nın izlediği çizgi. Aralık ayı başında, Libya Devrim Komuta Konseyi Başkanı Alb. Kaddafi Moskova'ya gitti. Sovyetler Birliği KP Merkez Komitesi ve Yüksek Sovyet Presidyumu'nun çağrılışı olarak. İki ülke, Moskova görüşmeleri sırasında, Ortadoğu ve Afrika'da emperyalizme, ırkçılığa, sömürgeciliğe ve gericiliğe karşı barış ve sosyal ilerleme uğrundaki mücadele ilkelerini saptadı.

Öte yandan, Irak Başkan Yardımcısı Hüseyin de Ankara'ya Moskova'dan geliyor. Demek ki, bir ay ara ile, Libya ve Irak Sovyetler Birliği başkentini ziyaret etmiş oldu. Ayrıca, Bağdad hükümetinin son birkaç ay içinde sosyalist ülkelerle ilişkisinin enikonu yoğunlaştığı dikkatten uzak değil. Romanya ve Bulgaristan Başbakanları, sırayla Manea Maneşcu ile Stanko Todorov'un Bağdad gezilerini Saddam Hüseyin'in Yugoslavya, Cezayir ve S. Birliği temasları izledi.

Tüm bu ilişkiler zinciri, başlayan yeni yılda Ortadoğu'da yeni bir ilerici güçler dengesinin arandığının önemli bir göstergesi değil mi?

İtalya'nın bütçe açığı 200 milyar liraya ulaştı

ROMA–Sosyal-Demokrat Parlamento grubu Başkanı Luigi Preti'nin önesürdüğüne göre, İtalya'daki bütçe açığı ikiyüz milyar liranın üstünde bulunmaktadır.

Preti bu görüşünü, hükümeti destekleyen siyasi partiler arasında düzenlenen ekonomik zirvede açıklamış ve verilen resmi açık rakam olan 150 milyarı kabul etmeyerek tüm devlet harcamalarında tasarrufa gidilmesini istemiştir.

Toplantıya katılanların tümü de devlet harcamalarında kısıntı gereğini kabul etmişler, ancak bunun gerçekleştirilmesi yöntemleri üzerinde bir anlaşmaya varamamışlardır.

HİNDİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ HÜKÜMETE KARŞI SERT BİR BİLDİRİ YAYINLADI

BU KONUDA YAYIMLANAN BİLDİRİDE, 1975 HAZİRANINDA İLAN EDİLEN OLAĞANÜSTÜ DURUM KARARININ ÖNCE DESTEKLENDİĞİ ANCAK DAHA SONRA BU DURUMUN İŞÇİ SINIFI, KÖYLÜLER VE HALK KİTLELERİNE KARŞI BASKI ARACI OLARAK KULLANILDIĞI BELİRTİLDİ.

YENİ DELHİ (THA)–Hindistan'da Başbakan İndira Gandi Hükümeti aleyhindeki kamyanya hızla gelişirken, yıllardır Gandi Hükümetini destekleyen Moskova yanlısı Komünist Partisi de iktidara cephe almıştır. Komünist Partisinin bu konudaki bildirisi şöyledir:

"Hindistan Besin Maddeleri ve Tarım Bakanı Şahcivan Ram'ın hem Kongre Partisi hem de hükümetten istifası gelecekteki olaylara ışık tutacak çok önemli bir gelişmedir. Başbakan Gandi, 1975 yılının Haziran ayında ülkede olağanüstü durum ilan ettiği zaman bu kararını desteklemiştik. Ancak, olağanüstü hal uygulaması giderek işçi sınıfı, köylüler ve halk kitlelerine karşı baskı aracı olarak kullanılmaya başlandı. Ram ve altı yandaşının kurdukları yeni partinin durumun normale döndürülmesi konusundaki istekleri hiç kuşkusuz ülkenin şu andaki gereksinmelerini yansıtıyor"

Öteyandan, Demokrasi Kongresi adlı yeni partiyi kuran Ram'ı yüzbinlerce kişi telgrafla 10 bin kişi de evine gelerek bizzat kutlamıştır. Bu açıklamayı, yeni partinin yetkililerinden biri bir basın toplantısında yapmıştır.

GANDİ SEÇİM KAMPANYASINI SÜRDÜRÜYOR

Bu arada Kongre Partisi yetkililerinin ise, Başbakan Gandi için saygı gösterileri düzenledikleri ve sokaklarda rastladıkları kişileri toplayarak göstermelik törenler yaptıkları verilen haberler arasındadır.

INGILTERE FALKLAND ADALARININ GELECEGI KONUSUNDA ARJANTIN ILE GORUŞECEK

LONDRA–(THA)–İngiltere Dışişleri Bakanı Anthony Crosland, Arjantin ile İngiltere arasında anlaşmazlık nedeni olan Güney Atlantik'teki Falkland adalarının geleceğini sağlamak için daha geniş ekonomik ve siyasi işbirliği yapılması olanağı olup olmadığını araştırmak için Arjantin ile ön görüşmeler yapmayı tasarladığını açıklamıştır.

Falkland adaları, Güney Amerika kıyısının 500 mil açığında bulunan bir adalar grubudur ve 1835'den bu yana İngiltere'nin sömürgesidir. Arjantin, uzun süreden beri adalar üzerinde hak iddia etmektedir. Adalarda yaşayan 2 bin 400 kişinin hemen hemen tümü İngiliz asıllıdır.

Crosland, Parlamentodaki konuşmasında Arjantin ile böyle bir çerçeve içinde işbirliği yapılmazsa, Falkland adaları için parlak ve sürekli bir gelecek sağlamanın güç olacağını belirtmiştir.

Crosland, Dışişleri ile görevli bir Devlet Bakanının Mart ayından önce Falkland adalarını ziyaret ederek görüşmeler yapılıp yapılmayacağını araştıracağını sözlerine eklemiştir.

Dünyadan Yorumlar

Libya'da yeni gelişmeler bekleniyor

Önümüzdeki haftalar içerisinde Libya halkının tartışmaya başlayacağı yeni Anayasa ile Libya Arap Cumhuriyeti adını değiştirerek Libya Arap Halk Cumhuriyeti adını alacaktır. Halkın yeni anayasa hakkındaki görüşlerini belirtmesinden sonra, Libya'nın en üst yasama organı durumunda bulunan Genel Halk Kongresi, 3 Martta olağanüstü toplanarak bu konuda kesin karar verecektir.

1976 yılı Kasım ortalarında toplanan Genel Halk Kongresi, yeni dış ve iç sorunlarla ilgili görevleri saptamak ve 76 başlarındaki hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiğini belirlemek üzere toplanmış ve Libya Devrim Konseyi Başkanı Kaddafi, "halkın kendi geleceğini kendisinin tayin etmesini" istediklerini belirtmişti.

İl, ilçe, köy ve işletmelerde yapılan ve tüm yetişkinlerin delege olarak katıldıkları seçimlerin yanı sıra, kongredeki çeşitli güçlerin temsilcileri arasındaki yoğun tartışmalar, Kaddafi'nin sözlerinin yalnız lâfta kalmadığı biçiminde yorumlanmaktadır.

ULUSAL GELIR 6,6 MİLYAR DİNARA ÇIKTI

Öteyandan Libya Başbakanı Callud, ulusal gelirin 1976 yılı içinde 4.6 milyar dinardan 6,6 milyar dinara çıktığını, petrolden sağlanan gelirlerin büyük bir kısmının Libya halkının yaşama koşullarının iyileştirilmesine harcandığını, 1971'den bu yana 346 bin sosyal konut inşa edildiğini, kiraların düşürüldüğünü, sağlık bakımının parasız yapılmaya başlandığını ve 760 bin yeni okul eğitim kurumunun kurulduğunu açıklamıştır. Libya'da kişi başına düşen gelirin 1976 yılında 1527 dinara yükseldiği bildirilmektedir.

Genel Halk Kongresi sanayi ve tarımda önemli adımlar atılması yolunda da kararlar almıştır. 1977 yılı bütçesinin % 20,5'i tarımın modernleştirilmesine, % 20,9'u sanayileşmeyi genişletmeye ayrılmıştır.

● Libya Genel Halk Kongresi üyeleri, Libya'nın izlediği anti-emperyalist dış politikanın sürdürülmesini istemektedirler. İlerici ve anti-emperyalist bir temel üzerinde Arap birliğinin sağlanması, bağımsız ve aktif bir bloksuz ülke politikasının izlenmesi ve Asya ve Afrika'daki ulusal bağımsızlık hareketlerinin daha yoğun bir şekilde desteklenmesini kararlaştırmışlardır.

HORIZONT

Varşova Paktı, ABD Başkanı Carter'dan silahsızlanma programını açıklamasını istedi

Varşova Paktı sözcüsü Slawomir Dabrowa, bu konudaki sözlerin, bir program haline getirilmesini istedi

VİYANA–(THA)–Karşılıklı ve dengeli kuvvet indirimi görüşmelerinin onbirinci toplantısında bir konuşma yapan Varşova Paktı sözcüsü Slawomir Dabrowa, ABD Başkanı Jimmy Carter'den silahsızlanma programını açıklamasını istemiştir.

Carter'ın silahsızlanma konusundaki düşüncelerinin olumlu olduğunu belirten Dabrowa, bu konuda söylenmiş olan sözlerin somut bir program haline getirilmesini öngörmektedir.

Batılıların sözcüsü olan Amerikalı Aurelius Hernandez ise, Varşova Paktının kara kuvvetlerinin üstünlüğü devam ettiği sürece gerçek bir çözüm sağlanamayacağını önesürmüştür.

Bilindiği gibi, 12 NATO ülkesi ve 7 Varşova Paktı üyesi üç yıldır Avrupa'da kuvvet indiriminin sağlanması yolunda görüşmeler yapmaktadırlar. Gözlemcilere, göre, henüz görüşmelerde önemli bir gelişme sağlanamamıştır. NATO'ya göre, Varşova Paktının Orta Avrupa'daki kuvvetleri, Batılı kuvvetlerin 150 bin üzerindedir. Açıklamaya göre, Orta Avrupa'daki Varşova Paktı kuvvetlerinin sayısı 925 bindir.

Varşova Paktı, her iki tarafında belli bir orana göre kuvvet indiriminde bulunmasını isterken NATO ülkeleri, Doğu Avrupa ülkelerinin daha yüksek bir indirimi gerçekleştirmelerini istemektedirler.

Kahve fiyatlarının artısı dünya tüketimini etkilemedi

ROMA–Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) açıklamasına göre, kahve fiyatının iki misli artmasına rağmen, tüm dünyada tüketilen kahve miktarında bir azalma görülmemektedir.

Kahve fiyatının birdenbire arttığını ve zamla daha da artacağını belirten, FAO, insanların kahve fiyatlarını düşürmek için tüketici boykotu da yaparak karşı çıkmalarına rağmen kahve tüketiminde bir azalma olmadığını söylemiştir.

FAO'ya göre, 1974–75'de 4 milyon 886 bin ton olan kahve üretimi, en büyük kahve üreticisi olan Brezilya'daki şiddetli kuraklık nedeniyle 1975–76'da 4 milyon 410 bin tona düşmüştür.

FAO, 1976–77 üretiminin son 12 yıl içindeki en düşük üretim olarak 3 milyon 600 bin ton ile 3 milyon 780 bin ton arasında gerçekleşeceğini belirtmektedir.

Victoria gölünde bir ada ortaya çıktı

MELBOURNE–(THA)–Avustralya'daki Victoria gölünde çok ilginç bir olay meydana gelmiş ve suyun üzerinde mantar biter gibi bir adanın ortaya çıktığı görülmüştür.

Geçen Çarşamba geçesi, göle bir göktaşının düştüğü bilinmektedir. Ancak 120 metre uzunluk ve 20 metre genişlikteki kara parçasının nasıl ve nereden ortaya çıktığı anlaşılamamaktadır. Bilim adamlarına göre, göktaşının gölde oluşturduğu çalkantı, dipteki toprak parçasının yerinden kopararak su yüzünde çıkmasına yolaçmıştır. Ancak halk, göktaşının suya değidiği anda çok renkli ışıklar yükseldiğini ve şiddetli patlamaların duyulduğunu ileri sürmektedir.

Mısır'da son kargaşalıklarla ilgili olarak 56 kişi mahkemeye verildi

KAHİRE–(A.A.)–Ortadoğu Haber Ajansı, Mısır Başsavcısı İbrahim El Kalyubi'nin, 18 Ocaktaki kargaşalıklarla ilgili olarak 48 kişiyi Devlet Yüksek Güvenlik Mahkemesine, 8 kişiyi de Çocuk Mahkemesine verdiğini bildirmektedir.

Söz konusu kişiler, kamu ve özel kişi mallarına ağır zarar verme, taşıt ve ulaştırma araçlarını tahrip, bir polisi öldürme ve bir başkasını da öldürmeğe teşebbüs ile suçlanmaktadırlar ve bunlara süreli ya da yaşam boyu kürek cezası verilebilecektir.

Petrol zengini ülkelerde kanser, kalp krizi ve akıl hastalıkları artıyor

LONDRA–ANKA)–Ortadoğu ülkeleri, petrolden kazandıkları servetle zenginliklerine zenginlik katarken, para babal batılıların çektiği hastalıkları da beraberinde getirmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü Başkanı Doktor Taba'nın yaptığı açıklamaya göre, petrol zengini ülkelerde kanser, kalp krizi ya da akıl hastalığına tutulanların sayısı hızla artmaktadır.

Servetin bu ülkelere getirdiği otomobil, televizyon, yiyecek alışkanlıklarında değişiklik, daha çok şeker ve yağ tüketimi bu hastalıkların esas nedeni olarak gösterilmektedir.

Öteyandan, Ortadoğu'nun geleneksel hastalıkları ise, tam tersine hızla azalmaktadır. Bunun tek istisnası sıtmanın artışı olmuştur.

MONDALE SANAYİLEŞMİŞ ÜLKELER ZİRVESİNDE ASKERİ VE SİYASİ KONULARIN DA GÖRÜŞÜLMESİNİ İSTEDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ – Amerika Birleşik Devletleri Başkan Yardımcısı Walter Mondale, yakında sanayileşmiş ülkeler arasında yapılacak zirve toplantısının ekonomik sorunlarla sınırlı kalmayarak askeri ve siyasi konuları da kapsamasını istemiştir.

Avrupa ve Japonya'ya yaptığı gezi sonucunda Başkan Jimmy Carter'a bilgi verdikten sonra Washington'da bir basın toplantısı düzenleyen Mondale, Federal Almanya ile Fransa'nın Brezilya ve Pakistan'a yapacağı nükleer teknoloji satışına değinmiş, bu konuda Alman ve Fransız hükümetleriyle açık görüşmeler yapacağını belirtmiştir.

Mondale, basın toplantısında Amerika'nın bütün sorunlarını müttefikleriyle açıkça konuşmasından yana olduğunu söylemiştir.

Mondale, zirve toplantısının genişletilmesi konusundaki önerisinin de temaslar yoluyla sonuçlandırılmasına çalışılacağını belirtmiştir.

ABD Başkan Yardımcısı, zirve toplantısında ele alınmasını istediği konular arasında, nükleer silahların sınırlandırılmasını, Kuzey-Güney dialoğunu ve enerji politikasını saymıştır.

ÇİN'İN YORUMU

Bu arada Çin, ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale'in Batı Avrupa ve Japonya'ya yaptığı gezi hakkındaki ilk yorumunu yapmıştır. Yorumda "ABD'nin yeni yöneticileri, Berlin'in özgürlük ve güvenliği konusunda verdikleri sözleri bilmekte bunun sorumluluğunu unutmamaktadırlar"denilmektedir.

kısa dış haberler

LONDRA İngiltere'de enflasyon oranının hızla artması ve kamu sektöründeki işletmelerin aşırı zarar etmeleri üzerine Amerikalı Nobel ödülü sahibi Profesör Milton Friedman, kamu kesiminin güçlendirilmesini ya da kamu kesimindeki işletmelerin hisselerinin halka dağıtılmasını istemiştir. "Institute of Economic Affairs"in yayınladığı raporda Friedman, vatandaşların devletleştirme çalışmalarına kuşku ile bakmaları durumunda, kamu sektöründeki işletmelerin hisselere bölünüp, yurttaşlara bu hisselerin satılmasını önermektedir.

TOKYO Japonların, Batı Pasifikte İwojima Adası yakınında yeni bir adanın doğduğunu görme umutları kuvvetlenmektedir.

Geçen Ocak ayı başından bu yana Tokyo ve Guam arasındaki İwojima Adası çevresinde denizaltı patlamaları kaydedilmektedir. Ve bu patlamaların yakında doğacak yeni bir adanın habercisi olduğu sanılmaktadır.

KÖLN Köln'deki Uluslararası Şekerleme Fuarında ençok tartışılan konulardan biri de, ham kakao fiyatlarına yapılan son zamlar olmaktadır. 1976 sonlarında yapılan son zamlara ek olarak 1977'nin bahar aylarında da ham kakaoya yeni zamlar yapılacağı, bunun da haliyle çukulata fiyatlarının artmasına yol açacağı söylenmektedir.

MOSKOVA – Moskova Kitap Fuarı'nın Haziran ayında açılacağı ve çok sayıda yabancı yazarın eserlerinin sergileneceği bildirilmiştir.

Devlet Basım ve Yayın Endüstrisi yetkililerinin verdikleri bilgiye göre, fuarın temel amacı, "SSCB'nin yabancı yazarların kitaplarını basmaktaki özenini kanıtlamaktır."

Fuar'da, Marx, Engels ve diğer devrimcilerin eserleri için özel bir bölüm ayrılacak ve onların kitapları burada ayrıca sergilenecektir.

TOKYO –Japon Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sigeo Nagano'nun Başkanlığında bir Japon ekonomik heyeti, Ortadoğu ülkelerini ziyaret etmek üzere Tokyo'dan ayrılmıştır.

Heyet, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Bahreyn, Irak, İran, Suudi Arabistan ve Kuveyt'i gezecektir.

LONDRA –Londra'da geçen hafta meydana gelen 12 patlama olayının sorumluluğunu kısa adı İRA olan İrlanda Cumhuriyet Ordusu üstlenmiştir.

İrlanda Cumhuriyet Ordusu, İngiltere Kuzey İrlanda'daki işgal faaliyetini sürdürdükçe, bu tür protesto hareketlerine devam edeceğini bildirmiştir.

İRA'nın yaptığı açıklamada, bombalama olaylarının bir özel görev müfrezesi tarafından gerçekleştirildiği ve bu konuda emrin Dublin'deki IRA'nın gizli karargâhından verildiği belirtilmiştir.

MONTREAL Quebec'te polislerin direnişe geçerek işi yavaşlatmalarıyla birlikte, soygun ve adam öldürme türünden suçların oranı da birdenbire yükselmiştir.

Ancak Quebec Başbakanı Rene Levesque, "kafamıza doğrulttukları silahı indirmeden polislerle görüşmeye oturmayacağız." demektedir.

Elde edilen bilgilere göre, pazartesi günü direnişin başladığı saatten şimdiye değin 117 silahlı soygun, adam öldürme ve tecavüz suçu işlenmiştir.

TRİPOLİ – Türkiye, Kuveyt ve Libya'nın sermaye koydukları yeni bir Türk-Arap bankasının yakında kurulacağı bildirilmektedir. "Frankfurter Allgemeine Zeitung"un haberine göre, 15 milyon dolar sermayeli bu bankanın merkezi Tripoli'de bulunacaktır. Banka, projelere kredi verecektir ve Şubat ayında faaliyete geçecektir.

NÜRNBERG Federal Almanya Çalışma Bakanlığından açıklandığına göre Batı Almanya'da Ocak ayında işsiz sayısı 1 milyon 238 bini bulmuştur. (Çalışan nüfusun %5,5'i) Aralık ayında bu sayı 1 milyon 89 bindi.

Kısa süreli işlerde çalışanların sayısı da 21.00 den 268.000'e çıkmıştır.

YENİ DELHİ Hindistan ve Pakistan 1971 Hindistan Yarımadası savaşında aldıkları tutsakları birbirine geri vermişlerdir.

Pencap eyaletindeki sınır noktalarından biri olan Amritsar'da yapılan işlemde Hindistan 108, Pakistan ise 70 savaş esiri geri vermiştir. Hindistan'ın Samachar Haberler Ajansı, esirleri geri verme işleminin dostluk havası içinde geçtiğini ve bunun iki ülke arasında normalleştirilen ilişkilerin yeni bir kanıtı olduğunu haber vermiştir.

Japonya'da turistler için bir panoramik denizaltı inşa ediliyor

TOKYO–"Kawasaki"adlı Japon gemicilik şirketi turistler için dünyanın ilk panoramik denizaltısını yapmayı kararlaştırmıştır.

Şirket yetkililerinden bir sözcü yaptığı açıklamada, denizaltının 40 metre boyunda olacağını ve 48 yolcu ile 430 ton yük taşıyabileceğini söylemiştir.

50 metre derinlikte yol alabilecek denizaltının iskele tarafına yerleştirilecek 25 santimetre lombazlar yolcuların deniz diplerini hayranlıkla seyretmelerine fırsat verebilecektir.

Panoramik denizaltı, her 6 dalıştan sonra havalandırılacaktır.

Yıllardan beri ilk kez Doğu vilayetlerine resmi izin ile 1929'da giren İngiliz Diplomat'ın gezi raporu:

"EĞER TÜRKİYE YÜKSEKLERDE GEZEN BAŞINI BİRAZ EĞERSE ÇOK İHTİYAÇ DUYDUĞU YABANCI SERMAYEYİ SAĞLAYABİLİR"

İNGİLİZ HÜKÜMETİNE SUNULMUŞ GİZLİ RAPORLARDAN...
DOĞU ANADOLU OLAYLARI 1924-1938
Belgeleri Türkçeleştiren Cahit DÜZEL

19

"Suriye sınırı oldukça sakin; bununla beraber küçük bir kıvılcım buraları tutuşturabilir..."

"Hükümetin parası yetersiz; geçen yılın üretimi felaket; benzer durum için alınmış hiç bir tedbir yok"

KONSOLOS CHAFY'DEN MASLAHATGÜZAR EDMONS'A

Mersin, 20 Kasım 1928

Efendim,

Bir süre önce sürgünde bulunduğu Kayseri'den Suriye'ye kaçan Mir Liva Hüseyin Paşa konusundaki raporumu sunmaktan şeref duyarım...

2. Kayseri'de bulunduğum sırada ayaklanmaya katılmış önemli bir Paşanın iki ay kadar önce Kayseri'den kaçtığını söylemişlerdi, bunun aynı kişi olduğunu sanıyorum. Bu kişiye, teslim olduktan sonra kentte serbestçe dolaşmasına izin verilmiş; o da önceleri kuşkuyu çekmemek için örnek bir davranış göstermişse de bir süre sonra, aniden yanına topladığı bir grupla birlikte kentten kaçmış Bu olaya Gazinin çok kızdığını, ve o arada Kayseri'ye yapacağı ziyaretini iptal ettiğini söylemişlerdi...

3. Diğer bazı önemsiz sürgünlerin Kayseri'den kendi yerlerine dönmelerine izin vermişler. Daha önce Urfa'da çalışmış olan ve bölgeyi yakından tanıyan Kayseri'deki Osmanlı Bankası Müdürünün anlattığına göre, Doğu'daki huzursuzluk artık sona ermiş. Aralarında kavgaya devam eden aşiretlerin bir araya gelerek idareye karşı direnme imkânları artık kalmamış...

4. Banka Müdürü, ayrıca, Erzurum, Bayburt, Elazığ, Diyarbakır, Urfa ve Antep gibi sınır vilayetlerindeki bütün Osmanlı Bankası şubelerinden Türk olmayan müdür ve yardımcılarının görevden alındığını da söyledi. Bu nedenle, söz konusu yerlerdeki bankanın işlerinde bir gerileme görülüyormuş.

5... İki gece önce Mersin'de gezginci bir tiyatronun gösterisini izledim. İstanbul'dan gelen tiyatro grubu, Şeyh Said isyanını sanki tarihte geçmiş bir olay gibi, oldukça çocuksu bir düzeyde, ele alıyordu... Gösteriyi seyreden yetkililer, çoğu doğu bölgesinden olan köylü seyircilerin canı gönülden gülerek alkışlamalarından çokmemnun kaldılar.

R.E.CHAFY
F.O.424/269S.47-48, No. 41/1

BÜYÜKELÇİ CLERK'DEN DIŞİŞLERİ BAKANI HENDERSON'A

İstanbul, 11 Temmuz, 1929

Efendim,

Mr. Helm'in Türkiye'nin Doğusuna yaptığı geziyle ilgili raporunu sunmaktan şeref duyarım...

2. 1925'deki ayaklanmadan beri yabancıların Fırat'ın doğusuna geçmeleri yasaklanmıştı. Mr. Helm'e bu iznin verilmesinin, kendisinin Ankara'da ne kadar güvenilir olduğunu göstermesi bakımından ilginç...

3. Mr. Helm raporunda, Türk Hükümetinin de savunduğu gibi, ortak bir ayaklanma hareketinin kalmadığını, aşiret reislerinin otoritelerini kaybettiğini bildiriyor. Olumsuz bir yönden sağlanmış olsa da, böyle bir başarı Sultanlar zamanında düşünülemezdi bile. Ancak şimdi yapıcı tedbirler aşamasına gelen Hükümet bu alanda pek başarılı olamıyor. Mr. Helm'in görüşüne göre, Türkiye'nin doğusundaki ekonomik, daha doğrusu tarımsal gerileme, Ankara rejiminin gelişeceğini tehlikeye sokacak bir ölçüye varmış durumda ve Türk Hükümeti bu konuda danışmanlık ve yardım için yabancılara başvurmadığı takdirde, halen az sayıdaki nüfusun ürettiği verimsiz ürünün daha da düşmesi kaçınılmaz olacak.

GEORGE R. CLERK
F.O.424/271, S.28, No.10

ANKARA'DAN HALEP, DİYARBAKIR, MALATYA, SİVAS, KARADENİZ KIYILARINA YAPILAN GEZİDEN NOTLAR

9-29 Haziran 1929

Genel Gözlemler

51. Bir kaç yıl önce Türkiye'nin orta yaylalarında yaptığım bir geziden sonra, üzerimdeki en önemli izlenimin, tam bir güvenliğin bulunması olduğunu yazmıştım. Çok daha geniş bir bölgeyi kapsayan bu gezimde ise aynı durumun söz konusu olmadığını belirtmeliyim. Gerçi güvenliğin olmadığından söz edilemez, ancak mevcut olan, sanki her an yıkılabilirmiş gibi görünen, temelsiz bir güvenlik. Ufak tefek olaylar dışında Suriye sınırı oldukça, sakin; bununla birlikte küçük bir kıvılcım buraları tutuşturabilir. Doğu vilayetleri sinmiş durumda, ama kanımca burada da çok dikkatli davranmakgerek. Orta Anadolu çok şiddetli bir ekonomik bunalım içinde; küçük çapta eşki yalık olaylarına sık rastlanıyor.

52. Ekonomik bunalımla eşkiyalık birbirine bağımlı şeyler, çünkü Hükümet bütün ülkeye hakim durumda. Herhangi bir muhalefetten söz edilmiyor ve Gazi ülkenin diğer kesimlerinde olduğu gibi, buralarda da destekleniyor. Ne var ki, boş mideler huzursuzluğa yol açar ve Türkiye'nin şu andaki dertlerine tek çare, üst üste bir kaç kez iyi ürün elde etmesi ve gelişmeyi sağlaması. Edindiğim en güçlü izlenimim, bir kez daha kötü ürün elde edilmesi halinde durumun son derece tehlikeye gireceği yolunda...

ÜRÜN DURUMU FELAKET

53. Koşulların Hükümete yardımcı olmadığı bir gerçek. Hükümetin elindeki para yetersiz, geçtiğimiz yılın ürünü ise bir felâket. Gelecekte ortaya çıkabilecek benzer bir felâkete karşı herhangi bir tedbir alındığına dair herhangi bir işaret de ne yazık ki görülmüyor. Yüksek maliyetlerle demiryolları yaptırılıyor; bunlar sonuçta ekonomik bir değer ifade etmekle birlikte kısa dönemde sadece stratejik amaçlar ön plânda tutuluyor. Karayolları çok acil bir ihtiyaç durumunda, ancak Fırat'ın doğusu dışında, bunun önemi pek kavranmıyor...

54. Ankara'dan uzak köşelerde reformlar açısından pek bir ilerleme görülmüyor. Bununla birlikte, fes giyen herhangi bir kişiyle karşılaşmadığımı, camilerin ihmal edilmiş bir görünümde olduğunu belirtmeliyim... Bölgede yalnızca eski gümüş ve altın paraların kabul edildiğini ve Fırat'ın doğusunda konuşulan dilin Türkçe olmadığını daha önce kaydetmiştim. Diyarbakır'da kadınların çoğu peçesizdi, ancak Diyarbakır'ı diğer kentlerden ayırdetmek gerek. Başka yerlerde ve özellikle Karadeniz'de peçesiz bir kadın görmek oldukça güç. Yoldan geçen bir arabaya ya da bir erkeğe rastladıklarında hemen yüzlerini kapıyorlar. Bütün bunlar düşük yaşama standardından ileri geliyor...

55. Her yerde yeni okullar yapılıyor ve eğitim geliştiriliyor, ancak bir alanda da ilerleme oldukça yavaş. Pek tabii, yeni alfabe ancak şimdi okullarda olan kuşağın yetişmesiyle ülkede yerleşebilecek. Bu yüzden, herkesin ve bu arada Dışişleri Bakanlığı memurlarının dahi eski yazıyı tercih etmelerine şaşmıyorum...

56. Fakat her şeyin göründüğü kadar kötü olmadığını söyleyebilirim. Tam bu mevsim askere alınma dönemi. Bölgenin çeşitli köşelerinde, bir tek askerin refaketinde yirmi otuz kişilik grupların askere alınarak birliklerine gönderildiğini gördüm. Savaş öncesinde böyle bir şey, anladığım kadarıyla, söz konusu olamazmış; askere alınanlar atlı birliklerin sıkı denetimi altında sevkedilirlermiş.

5[illegible]. Bu arada Hükümetin de sorumlulukları var. Türkiye'nin yer altı zenginliklerinin ekonomik bakımdan değerlendirilip değerlendirilemeyeceğini bilemem ama, gezi sırasında edindiğim izlenime göre, Türkiye'nin çok zengin bir tarım ülkesi olabileceğini söyleyebilirim...

59. Gazi, kendi çapında, tarımda yeni metodların kullanılmasını sağlamak için elinden geleni yapıyor. Ancak, ürününü belirli bir maliyetin altında pazara götüremeyen bir çiftçi için yeni metodların bir yararı yok. Bu nedenle karayollarının yapımı bana son derece önemli görünüyor.

"TÜRKİYE KENDİ BAŞINA GELİŞME GÖSTEREMEZ"

61. Tek tek noktalardan bir genellemeye varmak özellikle Türkiye'de son derece tehlikeli olmakla birlikte, geziden edindiğim en güçlü izlenimimi, dış yardım olmaksızın Türkiye'nin en iyimser bir hesapla bile daha uzun yıllar kendi başına bir gelişme gösteremeyeceği yolunda. Kanımca Türkiye bilimsel yardım ve yeni tarımsal metodlar benimsemeli, danışmanların gösterdiği doğrultuda hareket etmeli ve her şeyden önce biraz para sahibi olmalıdır. Son beş yılda Türkiye'de yatırım yapmak isteyenlerin dilleri yanmıştı. Şimdi çok daha çekingen davranıyorlar. Eğer Türkiye yükseklerde gezen başını biraz eğer ve gerçekleri görürse, çok ihtiyacını duyduğu sermayeyi, güvenilir bankalardan iyi koşullarla sağlayabilir. Ve eğer ülkenin şimdiki dış itibarı devam ettirilebilirse, bu yardımlar sayesinde gelişebilir ve uygar, zengin bir ülke haline gelebilir.

YARIN DURUM KARIŞIYOR

Babıali'den Portreler

mehmed kemal

Atatürk'ün Gazeteciliği

Herkesin hayatına biraz gazetecilik bulaşmıştır. Atatürk'ün hayatında da gazetecilik bulunduğunu bilir misiniz? Atatürk, Suriye cephesinden döndükten sonra politikaya atılmak ister. Ahmet İzzet Paşa kabinesi kurulmak üzeredir ve Atatürk bu kabinede Harbiye Nazırlığı'na göz kor. İşte bu sıralarda eski bir arkadaşı Atatürk'e gazete çıkarmayı önerir. Böylece politikada daha etken olacaktır. Atatürk düşünür, taşınır elindeki avucundakini sayarak gazete çıkarır. Fakat kendisi de, öneren arkadaşı da işi bilmediklerinden bu gazete deneyi zararla kapanır.

Atatürk, Ulusal Kurtuluş Savaşı'na girdikten sonra Sivas'da (İradeyi Milliye) gazetesini çıkarır ki, bu gazetenin sonraları adı Ankara'da Hakimiyeti Milliye ve Ulus olur.

Hakimiyeti Milliye gazetesi ilgi görmüyor, bir taşra gazetesi olmaktan öte gitmiyordu. Atatürk, gazetenin memleketin her tarafında ilgi görmesini ve satılmasını istedi. Bunun için Falih Rıfkı Atay, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Zekeriya Sertel ve bazı kişilerden oluşan bir komisyon kurdurdu. Bu komisyon bir rapor hazırlayarak Atatürk'e sundu. Sofrada bu rapora birgöz atan Atatürk, çok sinirlendi ve raporu yırtıp yırtıp attı. Komisyon üyelerine dönerek:

Başta Paşa olmak üzere, sofrada bulunanların hepsi şaşırmıştı:

"Neden olamaz ? "

"Recep Beyefendiyi tanımıyorum Paşam." dedi. "Ancak çok değerli bir asker olduğunu işitiyorum. O kadar. Fakat gazetecilik ayrı bilgi isteyen bir uzmanlık işidir. Ben nasıl iyi bir komutan olamazsam, Recep Beyefendi de bu işi başaramaz sanıyorum."

Atatürk bu yanıta hiç bir karşılık vermedi. Sustu, sonra da toplantının bittiğini işaret etti. Hepsi dağıldılar. Yolda arkadaşları Zekeriya Sertel'e:

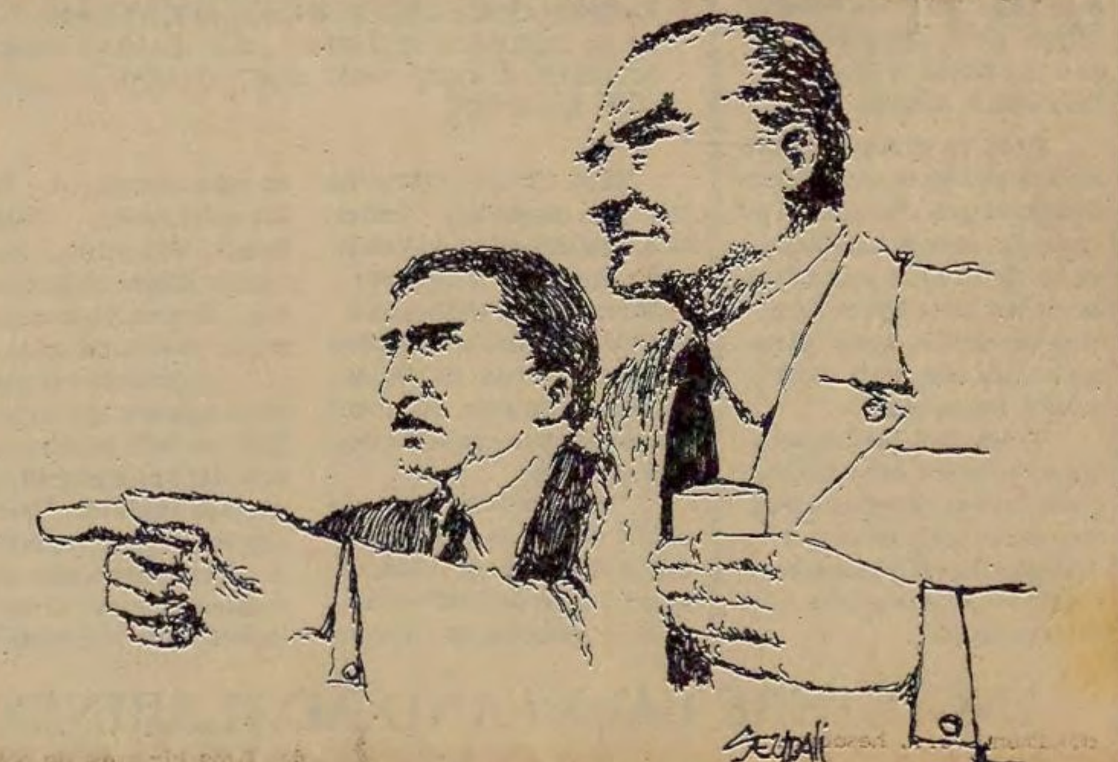
" Ne yaptın ?" diye sordular.

"Ne yaptım ? "

"Canım Atatürk'e böyle söz söylenir mi ? Sen onu tanımıyorsun. O bizleri fikirlerimizi almak için toplamış değildir.. Kararını çoktan vermiştir, bir de bizlerin ne düşündüğünü öğrenmek istemiştir."

Hakimiyeti Milliye olsun, sonra adı değişen Ulus olsun, Atatürk zamanında da İsmet Paşa döneminde de bir taşra gazetesi olmaktan öteye gidemedi. Makineleri son sistem olduğu, yazarları da değiştirildiği halde bir türlü taşralıktan kurtulamadı ve kapandı.

Atatürk'ün bir de makale merakı vardır. Gazetelerde hoşlanmadığı bir yazı çıktı mı, hemen ona bir cevap yazar, yakınlarından birinin imzası ile gazetesinde yayımlatırdı. Örneğin Kılıç Ali imzası ile Akşam gazetesinde bir makale gördünüz mü, bilirdiniz ki, bunu Atatürk kaleme almış ve yayınlatmıştır. Onun için Kılıç Ali'nin makalesine hiç bir yazar cevap vermez onunla tartışmak cesaretini gösteremezdi.

"Ne buyurulur Zekeriya Beyefendi ?"

"Sizler galiba nerede bulunduğunuzu ve kime hitap ettiğinizi unuttuz." dedi.

Raporu yazanlar şaşırmışlardı. Ne diyeceklerini, ne söyliyeceklerini bilemiyorlardı. Atatürk şöyle devam etti:

"Ben Hakimiyeti Milliye'nin ıslah edilmesi için gereken her şeyi düşündüm ve buldum. Bu işi Recep (Peker) Beye vereceğim."

Bu kararını oylamaya kor gibi, masada bulunanlara sormaya başladı:

"Siz ne buyuruyorsunuz Yakup Kadri Beyefendi ? "

"Pek münasip Paşam ..."

"Ne buyurulur Falih Rıfkı Beyefendi?"

"Çok doğru düşünmüşsünüz Paşam ."

"Fikri alinizi Ruşen Eşref Beyefendi ?"

"İsabet buyurmuşsunuz Paşam."

Öteki sorunlanlar da birer birer "İsabet buyurmuşsunuz" demişler, soruyu da yanıtını da geçiştirmişlerdi. Sıra Zekeriye Sertel'e gelmişti.

"Ne buyurulur Zekeriya Beyefendi ? " diye sormuştu. Bunların içinde gazeteciliği Amerika'da okumuş, bu konuda alaylı olmayan bir o vardı. Düşündüklerini açıkça söylemek gereğini duydu:

"Olamaz Paşam ."

Ayrıca Atatürk'ün başyazarları da vardı. Yunus Nadi, Asım Us bunlardandı. Kamuoyuna fikirlerini söylemek istediğinde bunlardan birini çağırır, fikirlerini söyler, bu yolda bir yazı isterdi. Daha olmazsa, bazı düşüncelerini dikte eder, onların imzası ile yayınlatırdı.

Hatay sorunu döneminde İstanbul'da Asım Us'un yayımladığı Vakit gazetesinde beş makale çıkmıştır. Anılarında kendi imzası ile bu beş makalenin Atatürk tarafından yazılmış olduğunu Asım Us açıkça söyler.

Atatürk'ün resmi yazarları arasında Falih Rıfkı Atay, Siirt'li Mahmut, İsmail Müştak Mayakon da vardır. Bunlardan bazıları da kişisel işlerinde yazdıklarını Atatürk'ün fikridir diye yutturmuşlardır.

Atatürk'ün gazeteciliği de böyledir.

YARIN: DARAAĞACINDAN ATATÜRK'ÜN SOFRASINA

PROTEİN AÇLIĞI VE SOYA TARIMI

Halkın protein gereksinmesinin ucuz bir kaynaktan sağlanması konusunda ilgililer büyük bir suskunluk içinde

Dr. Osman Nuri KOÇTÜRK

—1—

Daha önce, birçok vesileyle belirtildiği gibi, Türkiye'de gizli açlık ve yetersiz beslenme sürecini tamamlamakta yerini yalın açlığa bırakmaktadır. Kişi başına düşen ulusal gelir payı, işçi ücretleri ve besin maddesi fiyatları karşılaştırılacak, ya da kentlerde ve köylüklerde yaşayan insanlarımızın, özellikle gelişme çağındaki yavrularımızın yüzlerine bakılacak olursa, durum açık olarak görülebiliyor.

Et ve Balık Kurumunun et fiyatlarına yaptığı son zamlarla serbest piyasada beklenen artışlar İlkbahar aylarına doğru, bir kilo et satın alabilmek için ödenmesi gereken miktarı 70-80 TL na kadar yükseltecek, büyük bir çoğunluk yılda bir kez olsun et yiyemeyecektir. Bu durumda halkın protein gereksinmesini ucuz bir kaynaktan sağlamak, hiç değilse pratik bir çare araştırmak gerektiği halde, ilgililer büyük bir suskunluk ve hareketsizlik içinde beklemekte, insan unsurunun kıyasıya ihmal edildiği bir ülkede, borçlanarak ve bağımlığı artırarak kurulacak temelsiz ve tabansız bir endüstriyle kalkınma rüyası görmektedirler.

Tarıma tahsis ettiği toprakların önemli bir bölümüne tahıl eken ve halkını çoğunlukla tahılla besleyen bir yönetimin ve bu yönetimi etkileyen çevrelerin, özel amaçları olabileceği her zaman hatırlanmalıdır. Çünkü Güney Doğu Asya halklarını pirinç, Lâtin Amerika halklarını mısır ve Orta Doğu insanını buğdayla besleyerek, Afrika'yı ise, tümüyle aç bırakarak ve kök yumrularla yetinmeye zorlayarak, sahibi oldukları doğal kaynakları ve güçleri yağma edenler, protein açlığının toplumda insiyatif bırakmadığını, çağın sorunlarına akıl erdiremeyen kalabalıklardan oluşan tüketim pazarları kurmanın bir çaresinin de bu olduğunu gayet iyi biliyorlar.

Türkiye 1950'lerden bu tarafa emperyalizmin kıskacına girmiş, tarım politikası, sömürgecilerle bütünleşen ekonomik ve siyasal güçlerin ortak baskılarıyle yozlaştırılmıştır. Görüldüğü kadarı ile protein bakımından son derece yetersiz ve dengesiz bir ortamda yaşatılmamız, halkın çoğunlukla tahıl, nişastadan ve karbonhidratlardan alabildiğine zengin, ithal malı yağlardan üretilmiş margarinlerle hazırlanmış yiyeceklerle beslenmeye zorlanması, bir raslantı değil, uygulanmakta olan çökertici projenin en etkin parçalarından biridir. Üretebildiğimiz eti, halka yedirmeyerek, komşu ülkelere ihraç edenler, hayvancılığı ikinci plana iterek, tahıl üretimini artırma amacıyle buğday tarlalarında davul zurna çaldırarak halay çekenler, bu uygulamanın aracı olarak kullanılan bilinçli ve bilinçsiz kişiler olmuştur.

SOYA FASULYESİ:

Türkiye'yi bu acıklı durumdan kurtaracak çareler elbette vardır. Yıllardan beri önerdiğimiz halde, dikkate alınıpgerçekleştirilmeyen soya fasulyesi üretiminin başlatılması ve artırılması projesini, bugün bulunduğumuz kritik noktada, işbaşında bulunanlar ile iktidara gelmeleri beklenen halktan yana politikacılara bir daha hatırlatmak, insanlar aç ve açık iken, fabrikalar kurmanın topluma birşey kazandırmayacağını vurgulamak istiyoruz. İnsan gücünün kaynağı olan besin maddeleri yeterli ve dengeli biçimde sağlanmazsa, kalkınma için gerekli olan kol ve kafa gücü üretilemez. Fabrikalar ise insansız üretim yapamaz ve insan olmayınca korunamazlar. Başta işçi sınıfı olmak üzere, yetişen genç kuşakları, hamile ve emzikli anneleri, kısacası bütün vatandaşları, çağımıza yakışır biçimde beslemek için elimizdeki bütün olanakları kullanmak, açlığı ülkenin dışına çıkarmak önde gelen amacımız olmalıdır.

Türkiye'nin koşulları soya ekimine çok elverişlidir. En son verilere göre, ABD'nde yılda 28 milyon ton, Çin'de 11 milyon ton, SSCB'nde 555 bin ton kadar üretilmekte olan soyanın toplam üretimi 43 milyon tona ulaşırken, Türkiye'de üretilebilen miktar şimdilik 7 bin ton civarındadır. Yüzde 25-40 yüksek değerli protein, ortalama yüzde 18 yenebilir ve işlenebilir yağ ihtiva eden bu fasulye, endüstride 300 kadar kullanılış yeri olduğundan, hem ülke içinde ve hem de ülke dışında geniş bir pazar bulabilecek, ayrıca köklerinde yaşayan bazı bakteriler yardımıyla havanın nitrogenini tespit edip, ekildiği toprağı gübreleme yeteneği olduğundan, yapma gübrelerin gelişigüzel kullanılması sonucu iç dengesi bozulmuş ve çoraklaşmış olan topraklarımızın yeniden verimli hale getirilmesi için geniş çapta üretilebilir.

Ancak 20 yıla yakın bir süredenberi üzerinde durarak fırsat buldukça önerdiğimiz ve Ordu Soya Fabrikası'nın açılışından önce ve sonra halkımıza ve ülkeyi yönetenlere ayrıntılı olarak anlatmak için çaba harcadığımız bu fasulyenin, bütün koşulların mevcut olmasına rağmen üretilmesinin mümkün olmayacağını anlamış ve öğrenmiş bulunuyoruz.

Tarım politikamıza kendi çıkarları doğrultusunda yön veren iç ve dış güçler, halkımızın soya ekmesine, bunu üretip tüketmemize, dünya pazarlarına açılmamıza izin vermeyeceklerdir. Tekeli ABD'nde kurulmuş olan bu toprak ürünü, günümüzde bir silah gibi kullanılmakta, hayvan yemi olarak değerlendirilen soya stokları ile Avrupa'daki hayvancılık etki ve baskı altında tutulmaktadır. 1973-1974 döneminde soya küspesi ihraç fiyatlarına beklenmedik bir zam yapan Amerikalı ihracatçılar, petrol fiyatlarındaki artışı bu yoldan ödemeyi denemişler, kendi ekonomilerinin yükünü, Avrupa'nın sırtına yüklemişlerdi. Avrupa'ya yakın ve koşulları son derece elverişli olan Türkiye'de, soya ekiminin başlatılması ve genişletilmesi ABD'nin işine elvermemekte, ayrıca ülkemize gübre, üretim artığı soya yağı ihraç ettiğinden bu pazarın elden çıkarılmasına razı olmamaktadır.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Korkut Özal pazar bulamadığı, içerde tüketemediği gibi, başka ülkelere de satamadığı için toprağa gömerek çürümeye terkettiği tahıl üretimini elindeki bütün olanaklarla daha da artırmaya çalışırken, soya konusunda balık gibi susmakta, söyledikleri lâfta kalmaktadır. Tarım politikasına herkese açık akılcı tartışmalar sonu ortaya çıkacak doğrulara göre değil, McNamara yönetimindeki Dünya Bankası'nın direktiflerine uygun olarak yön vermeyi yeğlemiş olanların bu kısır döngüden kurtulmaları ve Amerikan çıkarlarına karşı durmaları beklenemez.

ÇIKIŞ YOLU:

Ordu'da kurulan Soya Fabrikası Sümerbank'ın yönetim ve denetimindeolduğu için, bu kuruluş soya politikasında söz sahibi olmuştur. Oysa Sümerbank'ın geleneksel iş alanı içinde böyle bir ürünle ilgilenmesini gerektirecek bir neden bulmak gerçekten zordur.

(DEVAM EDECEK)

Gayri Menkul Satış İlanı

Üsküdar Sulh Hukuk Hakimliğinden 977/5 Satış

Osman Zorlu, Galip Nuri Sağıroğlu, Ayten Sağıroğlu, Namık Mazhar Zorlu, Akalın Zorlu, Şükriye Altınok ve Sıdıka Ümran Sağıroğlunun hissedar bulundukları Üsküdar Beylerbeyi Fıstıklı sokakta kain 126 pafta, 574 ada, 28 parsel 1839, 26 M2. miktarlı bahçeli ahşap evin hissedarlar arasında taksimi kabul olmadığından şuyuun izalesine dair verilen kararın kesinleşmesi üzerine açık artırmaya çıkarılmıştır. (Vakıf olup icarelidir)

MUHAMMEN KIYMETİ: Bilirkişi tarafından verilen raporda gayri menkulun toplam değeri 998, 167, -TL. ye mütehammil olduğu açıklanmıştır.

HALİ HAZIR DURUMU: Yine bilirkişi tarafından verilen raporda, 6 kapı sayılı bina, 1 bodrum, 1 zemin, 1 normal ve 1 çatı katı olan ahşap bir ev bulunmaktadır. Bahçeli ev tipindeki bina, tamamen ahşap olup, 11, 50x11, 30 ebadında, bodrum katı kagir ve depo şeklinde, dört bölümü bulunmakta giriş katında hol, 5 oda, 2 banyo -W.C. çatı katında ise hol, 1 büyük 3 küçük oda bulunmakta, çatı katına ahşap bir merdivenle çıkılmaktadır. 1 nci katta hol, 5 oda, banyo W.C vardır. Elektrik ve suyu mevcut olup, oldukça harap bir durumdadır. Bahçede 30-35 kadar çeşitli meyvasız ve incir, ayva, hurma, fıstık gibi meyva ağacı mevcuttur. Uzun süredir kullanılmayan büyükçe bir kuyu mevcut olup bahçenin çevresi büyük bir bölümü iyi bir işçilikle yapılmış bir taş duvarla çevrilidir.

İMAR DURUMU: İstanbul İmar Müdürlüğünün 3/9/976 tarih ve 7502 sayılı yazısına göre, Gayrimenkul üzerindeki ahşap evin, 2 grup korunması gerekli eski eser yapılardan olduğundan, parselin üzerine yeni bir bina yapma imkanı bulunmamaktadır.

BİRİNCİ AÇIK ARTIRMASI: 18/3/1977 Cuma günü saat 16 dan 16.30'a kadar yapılıp muhammen kıymetin %75 ini bulduğu takdirde o gün kat'i ihalesi icra kılınacaktır. Aksi halde en çok artıranın taahhüdü baki kalıp satış on gün müddetle uzatılarak İKİNCİ AÇIK ARTIRMASI: 28/3/1977 Pazartesi günü saat 16 dan 16.30 a kadar yapılacağından o gün en çok artırana kat'i ihalesi icra kılınacaktır. İş bu gayri menkul üzerindeki ipotekli alacaklılarla diğer alakadarların faiz, masraf hususile alacaklarına ait belgelerini 15 gün içinde satış memurluğuna ibraz etmeleri, aksi halde tapu sicili ile hakları sabit olmadıkça satış bedelinin paylaştırılmasından hariç bırakılacaklardır. Birikmiş vergiler ve satış tarihine kadar icare borcu hissedarlara, tapu harcı tellaliye resmi ve ihale pulu, taviz bedeli müşteriye aittir. Satış peşin para ile icra iflas kanunu ve tapu kaydı mucibince yapılır. Şartname ilan tarihinden itibaren herkesin kolayca görüp okuyabileceği mahkeme koridorundaki hususi tahtaya asılmıştır. Şartname örneğinden almak isteyenler 450 kuruşluk pul gönderdiklerinde bir örneği gönderilecektir. Müşteri talep ettiği takdirde satış bedelini yatırmak üzere 20 gün mehil verilir. Fazla bilgi almak isteyenlerin 977/5 sayılı satış dosyasını tetkik edebilirler. Müşterilerin yazılı gün ve saatte muhammen kıymetin % 10 nisbetinde teminatla birlikte satışın yapılacağı Üsküdar Sulh Hukuk Mahkemesi kaleminde hazır bulunmaları ilân olunur. (Basın: 881-278)

İSVAN VE ÜÇ UZUN YIL

Ahmet İsvan, İstanbul'da seçimle işbaşına gelen ilk CHP'li Belediye Başkanı. 1973 yılının son ayında işbaşına geldi. 12 Mart döneminin ardından 14 Ekim 1973' de genel seçimler yapılmış ve Türkiye'de halk, oylarını kitlesel bir şekilde CHP'ye yönelterek, "Faşizm mi, demokrasi mi?" sorusuna tartışılmaz bir cevap vermişti : Demokrasi !..

Bu sınırlı, kısıtlı yani nisbi demokratik ortam, genel seçimlerden iki ay kadar sonra yeniden hareketlendi ve "Yerel seçimler " yapıldı. İstanbul Belediye Başkanlığına CHP, o güne kadar parti dışı çevrelerde tanınmamış, hatta bilinmemiş, birini, Ahmet İsvan'ı aday gösterdi.

Sonra seçim oldu. Seçim sonucu da tartışılmaz bir netlik taşıdı. Seçim terminolojisinin yaygın bir deyimiyle "Kahir bir ekseriyet" oylarını CHP'ye verdi. "Halkçı başkan, Ahmet İsvan !" sloganıyla yarışa katılan İsvan, "Helal rey, Atabey" sloganı ile yarışan AP'li Fahri Atabey'i hezimete uğrattı.

Sanırız İsvan da tartışmayacaktır, İstanbul halkı oylarını tanımadığı, hatta adını bile yeni duyduğu İsvan' a değil, CHP'ye vermişti.

Şimdi aradan üç yıl geçti. Bir kaç ay da fazlasıyla üç uzun yıl. Bu üç uzun yıl boyunca üç büyük şehrin, Ankara, İzmir ve İstanbul'un belediye başkanları sürekli kamuoyu önünde oldular. Dalokay, delidolu, atılgan, girişimci ve mücadeleci bir belediye başkanı olarak Ankara halkının küçümsenmeyecek desteğini ve sempatisini topladı. Alyanak, belediye başkanı olarak "Hizmetlerinden" çok böksörlüğü ile, CHP İzmir örgütünden gelen tepkiler le tanındı, ünlendi.

Ya İsvan ? 4,5 milyonluk İstanbul metropolünün "Halkçı" Belediye Başkanının durumu nedir? Seçmenler, kamuoyu ve özellikle İstanbullular İsvan için ne düşünüyor ?

Bu soruların cevapları bu yazının konusu değil. Belki daha sonra bu gazetenin sayfalarında izleyeceğimiz konular bunlar. Kimileri için İsvan, "Başarısız bir başkan"dır.

Ve kimileri içinse İsvan, nüfusu aritmetik, sorunları geometrik dizi halinde büyüyen bir büyük metropolün (bir ana kent ve çevre kentçiklerden oluşan büyük yerleşme sistemi) akılcı, reklamsız ve uzun erimli çözümlerine eğilmiş bir başkan.

İtiraf edelim ki sonuncu yargıyı savunanlar-bizim çevremizde -pek az.

Bu sorulara kim cevap verecektir? Hiç kuşkusuz bir sonraki seçimlerde İstanbul halkı !.. Ama seçim yılında-belki de aylarında- olduğumuz şu günlerde bu sorulara cevap veren biri daha var : İsvan.

Sanırız seçim yılında ve seçim öncesinde İsvan'ın geniş bir söz hakkı vardır. Üç yılın dökümünü sunmak, eleştirileri cevaplamak ve üç yıllık belediye başkanlığının hesabını vermek üzere...

Kaldı ki İsvan'ı başarısızlıkla, en azından yetersizlikle, pasif kalmakla suçlayanların "Verecek hesabı neymiş bakalım şu Ahmet İsvan'ın ?" demeleri olağan, olağanlığı kadar da ilgi çekici.

İSTA muhabiri, İsvan'la makam odasında-bir çay molası ayrı tutulursa -tastamam üç saat kırk dakika aralıksız konuştu. Konu sadece ve sadece üç yılın dökümü idi. Şimdi bu konuşmayı, en küçük bir yorum katmaksızın, İsvan'ın verdiği belgeleri tartışmaksızın ve başarabildiğimizce aslına uygun bir şekilde özetleyeceğiz.

Üç yılın hesabını İstanbul halkına bizzat Ahmet İsvan verecek bu yazı dizisinde. 4,5 milyonluk bir metropolün, İstanbul belediye başkanlığının üç uzun yılının dökümünü ve... hesabını...

● BİZ BİR SORU SORDUK. İŞBAŞINA GELİNCE SORDUK BUNU : 42 MİLYONLUK TÜRKİYE'DE 4,5 MİLYONLUK İSTANBUL METROPOLÜNÜN BELEDİYESİ NE OLMALIDIR? BUNU SORDUK. BUNA CEVAP ARADIK VE YÖNELİMİMİZİ BU CEVABA GÖRE SAPTADIK.

AHMET İSVAN GEÇMİŞ ÜÇ YILIN HESABINI VERİYOR

"İstanbul'un sorunu Türkiye'nin sorunlarından soyutlanamaz"

● *İSTA- Sayın Başkan, başkanlığınız üstüne çeşitli ve çok farklı yargılar var. Acaba önce geçmiş üç yılın bir dökümünü verseniz ve böylece sizden önceki belediye yönetimleri ile somut bir karşılaştırma yapma olanağı sağlasak...*

● İSVAN - Bu mümkün. Gerçekten de geçmiş üç yılın hesabını vermek isteriz. Bu üç yılın bir bilançosunu, bir dökümünü sunarken, bizden önceki belediye yönetimleri ile karşılaştırmalar yapmak mümkün. Yapacağız da. Yapılan yolları, kanalizasyonları, parkları, bahçeleri sayıp dökerek, halka götürülen hizmetleri sıralayarak "Biz daha iyi ve daha çok hizmet götürdük" demek mümkün. Üstelik doğru da. Bunu kesinlikle vurguluyorum. Biz üç yıllık başkanlığımız döneminde, geçmiş dönemlerde getirilen hizmetlerden çok daha fazlasını gerçekleştirdik. Kimilerinde önemli fark yaptık. Sayıların çıplak dili bunu belgeler. Konuşacağız, göstereceğim de... Ancak...

● *İSTA - Ancak?...*

● İSVAN - Ancak ben seçim yılında, halkımıza geçmiş üç yılın hesabını böyle vermek istemem. En azından sadece bir karşılaştırma yapıp, "Bakın görün biz daha çok hizmet götürmüşüz" diyemem. Böyle bir kampanya ile çıkamam halkın karşısına. Sayılar, rakamlar, istatistik veriler var önümüzde. Ama biz gene de böyle sayılarla çıkmıyoruz halkımızın önüne. Vereceğimiz hesabın ağırlığı bu noktada değildir.

42 milyonluk Türkiye'nin en büyük metropolü, belki de tek metropolü İstanbul. Bu 4,5 milyonluk kentin sorunları var. Bu sorunlar Türkiye'nin temel sorunlarından soyutlanamaz, o bütünlük dışında ele alınamaz ve vurgulamak isterim ki çözümlenemez!

"Türkiye'nin temel sorunları çözümlenmeden de İstanbul'da yapılacak işler vardır" denebilir. O "Yapılacak olanı" yaptık. Oldukça da iyi yaptık. Elinizdeki sayılar bunu belgeleyecek; anlatacağım da... Kalem kalem anlatacağım. Ama tekrar ediyorum, biz bunlarla hesap vermeyi doğru bulmuyoruz. Biz bir soru sorduk. İşbaşına gelince sorduk bunu : 42 milyonluk Türkiye'de 4,5 milyonluk İstanbul metropolünün belediyesi ne olmalıdır? Bunu sorduk. Buna cevap aradık ve yönelimimizi bu cevaba göre saptadık.

● *İSTA - Efendim bu soruya verdiğiniz cevabı ve buna bağlı olarak saptadığınız yönelimi daha ileride ele alsak. Önce tablolar halinde bize verdiğiniz, somut belediye hizmetleri üzerinde dursak, bir döküm yapsak.*

● İSVAN-Pekala. Öyle yapalım. Hemen konuya giriyorum. Kanalizasyondan başlayacağım. Bakınız bizden önceki yedi yıl süresinde yani 27 Temmuz 1967'den, 17 Kasım 1973'e kadar geçen yedi yıl boyunca İstanbul'da Belediye'ye bağlı Mecralar Müdürlüğü 18.000 metre kanalizasyon yapmış. Biz işbaşına geldikten bu yana geçen üç yıl boyunca 68.000 metre. Bu nitel bir farktır. Yedi yılda 18.000 metre, üç yılda 68.000 metre. Ayrıca bu kanal yapımının kentteki bölgesel dağılımına bakınız. Bizim gerçekleştirdiğimiz 68.000 metre kanalın 15.000 metresi Eyüp; 12.000 metresi Kadıköy, ama Kadıköy'ün merkezi değil. Fikirtepe, Merdivenköy gibi dar gelirlilerin, emeğiyle geçinen yurttaşların oturduğu kesimler; 16.000 metresi Şişli. Gene merkezi değil. Gültepe, Kuştepe, Çeliktepe gibi emekçi semtleridir, ağırlık taşıyan.

Şimdi yılda 18.000 metre, üç yılda 68.000 metre. Arada nitel fark var dedim. Bu niye böyle? Geçmiş yönetimler niye kanal yapımına ağırlık vermemişler? Çünkü kanalizasyon bir kentin utancı olur da öğüncü olmaz. Göze görünmüyor çünkü. Yapana hiç bir politik yatırım olanağı, reklam, propaganda sağlamıyor.

BİR DOMUZ HİKÂYESİ

Bizim dönemimizde İstanbul'da gerçekleştirilen yol yapımı ile geçmiş dönemlerin karşılaştırmasını yapacağım şimdi de. Ama pek sevdiğim bir hikâye var. Olmuş, gerçekten bir arkadaşımın başından geçmiş bir hikâye. Önce onu anlatacağım. Bir tanıdığım Veteriner Müdürü olarak bir il'e atandı. İllerde bakanlığa verilen yıllık çalışma raporlarında, veteriner müdürleri, il sınırlarında ne kadar yaban domuzu bulunduğunu ve o yıl ne kadarının itlaf edildiğini belirtirler. Arkadaşım acemi. Tutmuş raporunda, bölgede kalan yaban domuzu sayısını, uydurmuş, "3000 tane kaldı" demiş. Oysa bir yıl daha önce, mesela, 14 bin domuz gösterilmişmiş. Bakanlıktaki bir tanıdık, bizim arkadaşı uyarmış "Aman demiş, ne yaptın? Bu kadar domuz ne olacak? Nasıl yok ettin? İzah edemezsin. Aman şuna bir makul kulp bul. Yoksa..." Arkadaşım pratik adam. Tutmuş raporuna ek bir rapor daha yazmış: "Efendim, demiş, geçen yıl bölgemizde yaban domuzlarına Domuzius Mortius hastalığı musallat oldu." "Atıyor tabii, latince bir domuz hastalığı söylüyor. "Bu öldürücü hastalık yüzünden 8.000 domuz telef olmuştur. Geri kalanları da bu bölgede barınamayacaklarını anlayıp, komşu il'e topluca göç etmişlerdir. Tahminen 3.000 domuz göç etti. Kalanlarından bir kısmını biz itlaf ettik ve el sonuç ilimiz sınırlarında sadece 3000 yaban domuzu kaldı." Ardından komşu ildeki veteriner müdürü arkadaşını aramış: "Sana, demiş, 3.000 domuz gönderdim. Aman raporunda bunları unutma yok sayma. Sendeki yaban domuzlarına ilave et..."

● *İSTA- Sayın İsvan, yol yapımını konuşuyorduk. Siz domuzlardan?..*

● İSVAN - Hayır domuzlardan değil, bizim eski yönetimden devraldığımız yollardan söz ediyorum. Daha önceki yönetimlerden biz böyle çok yol devraldık. Maalesef eldeki bilgiler çok yanıltıcı. Geçmiş yönetimler döneminde düzenlenen raporlara göre yol yapılmış. Mesela asfalt kaplanmış. Hani nerde bu yol? diye soruyoruz. Yok, yolların adlarını istiyoruz. Yok. Raporlar çok yanıltıcı bu bakımdan.

YARIN
TABUT İHALELERİ KALDIRILINCA ADIMIZ DİNSİZE ÇIKTI.

kısa haberler

Maden-İş Gülek Elektrik'te sözleşme imzaladı

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Bayrampaşa'da kurulu Gülek Elektrik Sanayi AŞ'de 700 işçiyi ilgilendiren 2 yıllık sözleşme imzalamıştır.

Hoover Çamaşır Makinası ve süpürgesi üreten işyerinde, toplusözleşme görüşmeleri Ekim 1976 ayından beri sürmekteydi. Yeni imzalanan sözleşme ile işçilerin saat ücretlerine 1. yıl 7,50, 2. yıl 5.00lira zam alınmıştır. Alınan diğer haklar ise şöyledir. İkramiye 4 maaş, yakacak ödeneği 2500 lira, izin ödeneği 2500 lira, Şeker Bayramı'nda 1000 lira, Kurban Bayramı'nda 1500 lira bayram harçlığı, kidem tazminatı 40 gün

SSK'ya başvuran işçiye 2 yıl sonra cevap verildi

Sosyal Sigortalar Kurumu'nda işçilerle ilgili olarak yürütülen işlemlerde geçikme ve ilgisizlik rekoru kırılmış, kurum kendisine 1975 yılında baş vuran bir işçiye ancak 1977 yılında yanıt verebilmiştir.

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın 4 numaralı Kapı ve Kaloriferciler Şubesi üyelerinden Reşat Turgan 25.9.1975 tarih ve 4-41/75 sayılı dilekcesiyle SSK İzmir Şubesi Müdürlüğüne baş vurarak işverenin kendisini sigortasız çalıştırdığını bildirmiştir. Kurum yetkilileri bu dilekçeyi aldıktan sonra, uzun bir süre yanıt vermemişlerdir.. Bunun üzerine Reşat Turgan kuruma çeşitli başvurularda bulunmuştur.

SSK yetkilileri işçi Reşat Turgan'ın başvurularına en sonunda ve büyük bir gecikme ile ancak 25.1.1977 tarihinde yanıt vermişlerdir.

Manisa'da 5 fırında grev kararı alındı

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın Manisa'da Uncular Şirketi'ne ait 5 fırında sürdürdüğü toplusözleşme görüşmeleri, anlaşmazlıkla sonuçlanmış ve işverenin uzlaşmaz tutum takınması karşısında Gıda-İş bu işyerlerinde grev kararı almıştır.

Gıda-İş Sendikası daha önce Manisa'da 5 fırında toplusözleşme imzalamıştı.

İşveren sendikalarının sayısı artıyor

Sendikalar Yasasına göre kurulmuş olan işçi sendikalarının yanında, işveren sendikaları da sayılarını hızla artırmaktadır.

Verilen en son rakamlara göre işveren sendikaları sayısı 104'e ulaşmıştır. Bunun yanında 764 işçi sendikası vardır. Bu sendikaların federasyon ve konfederasyon olarak dağılımı ise şöyledir. 14 işçi, 2 işveren federasyonu ile 4'ü işçi olmak üzere 1 işveren konfederasyonudur.

Sendikaların Çalışma Bakanlığı'na bildirdikleri rakamlara göre üye sayıları toplam, 2 milyon 658 bin 393 dür. Toplu iş sözleşmelerinden yararlanan sendikalı işçi sayısı ise 1 milyon kadardır.

CIA VE ULUSLARARASI SENDİKAL HAREKET

Nedim AKAT

-2-

Büyük paralar karşılığında istenen bilgi elde ediliyor

●"CİA, VERGİLERDEN KAYNAKLANAN BU PARALAR KARŞILIĞINDA NE ELDE EDİYORDU? VENEZUELA'DA, ARJANTİN'DE, BREZİLYA'DA, HİNDİSTAN'DA, ENDONEZYA'DA, İTALYA'DA, JAPONYA'DA, LÜBNAN'DA, MALEZYA'DA HOLLANDA'DA, NİJERYA'DA, TÜRKİYE'DE, İRAN'DA, SUUDİ ARABİSTAN'DA, YANİ PETROL RAFİNERİSİ BULUNAN HER YERDE İSTEDİĞİ BİLGİLERİ."

ABD'de "hayırsever", yardımdan çekinmeyen son derece cömert çok sayıda fon ve kurum vardır. Michigan Fonu, Andrew Hamilton Fonu, Tutelle Borden Fonu, Price Fonu, Edsel Fonu, Beacon Fonu, Kentfield Fonu ve daha nicesi... Bunların birçoğunun CİA'nın para dağıtım araçları olduğu saptanmış -tır. Bu fonlar, CİA'nın para kaydırma işlerinde paravan işlevi görürler. Bazı "sendikal örgütleri"de CİA yer yer zenginleştirmeye özen gösterir? Paralar nereye gider? Niçin gider?

Victor REUTHER anlatıyor:

"Avrupa'da Uluslararası petrol ve kimya işçi sendikaları Federasyonu IFPCW'nin kuruluşu ve finansmanı CİA'nın gizli bir operasyonuydu. AFL-CİO'ya bağlı ve başında Jack Knight'ın bulunduğu "Petrol, Kimya ve Nükleer"(OCAW)adlı Amerikan sendikasının yardımıyla yürütülüyordu. Bu örgüt IFPCW'nin motor gücüydü. OCAW'ın dışında, petrol endüstrisiyle ilgili sendikaların çoğu Orta-Doğu'da bulunuyordu. Bunlar güçsüzdüler, iyi örgütlenmemişlerdi ve mali olanakları hemen hemen yok gibiydi.

"Üyesi örgütler IFPCW'ye her işçi üyeleri için "iki Amerikan kuruşu aidat öderlerdi. Buna göre, 50 bin üyesi olan OCAW'ın aidat toplamı sadece 12 bin dolar tutuyordu. Fakat Knight 1960 yılında 44 bin dolarlık aidat ödedi. 1961'de de bir o kadar. 1962'de katkısı 66 bin dolara yükseldi. Yani üye sayası temeli üzerinden hesaplanan aidatın dört katına. Knight ayrıca, aidatların ötesinde fazladan geniş olanaklara sahip değildi. Bu paralar Knight tarafından CİA'ya bağlı oldukları meydana çıkan Midland Kurumu ve Hamilton Fonu'ndan sağlanan doğrudan yardımlardan geliyordu. "CİA, vergilerden kaynaklanan bu paralar karşılığında ne elde ediyordu? Venezuela'da, Arjantin'de, Brezilya'da, Hindistan'da Endonezya'da, İtalya'da, Japonya'da, Lübnan'da, Malezya'da, Hollanda'da, Nijerya'da, Türkiye'de İran'da, Suudi Arabistan'da, yani petrol rafinerisi bulunan her yerde istediği bilgileri."

"SENDİKAL SÖMÜRGECİLİK"

ABD'nin üst sendikal örgütü AFL-CİO, Amerikan emperyalizminin "Dünyada demokrasiyi kurtarma havariliği"görünümü altında sürdürdüğü saldırganlık siyaseti -nin önemli yan güçlerinden birini oluşturuyor. 1945'te DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU(DSF)gerçek -leşmişti. 1949'da Amerikan, İngiliz ve Hollanda sendikaları DSF'den ayrılarak sendikal birliği bozdular ve ULUSLARARASI HÜR SENDİKALAR KONFEDERASYONU(UHSK)'yı kurdular. "Soğuk Savaş"döneminden sonra, dünya demokrasi ve barış güçlerinin sürdürdüğü yumuşama siyaseti başarılı bir gelişme gösterince, bazı UHSK sendikaları ile DSF sendikaları arasında yeni bir diyalog doğmaya başladı. Azılı sosyalizm düşmanı AFL-CİO yöneticileri, dünya emekçilerinin sendikal birliği doğrultusunda olumlu bir adım olabilecek böyle bir yakınlaşmaya karşı çıkmakta geçikmediler. AFL-CİO 1969'da UHSK'dan da ayrıldı.

AFL-CİO'nun Genel Başkanı George MEANY, Sosyalist ülkelerle ekonomik ilişkilere bile girilmemesini isteyecek nitelikte bir "sendikacıydı."1965'de şöyle diyordu:

"Bazılarının, hepimizi yoketmek isteyenlerle ticarete girerek, işlerini ve karlarını geliştirebileceklerini yolundaki düşünceleri tutarsızdır. Soğuk savaşı kaybedersek, totaliter komünizm dünyayı yutarsa, sadece sendikacılık değil, patronlar, kârlar ve bütün yönleriyle sistemimiz tamamen ortadan kalkacaktır. Hiç bir özel grup, toplumumuzun hiç bir ögesi kurtulamayacaktır. Bu olguların ışığında, Amerikan sanayiinin bazı yöneticilerinin, komünist rejimlere uzun süreli kredi verilmesi ve ticaretin genişletilmesi isteklerini hayretle karşılıyorum."(AFL-CİO bülteni, 1965 Şubat)

George MEANY ve takımı, CİA'nın desteğiyle 1960 yıllarında "emperyalist sendikacılık"alanında büyük çaplı girişimlerini uygulamaya koyuldular. Uluslararası sendikal hareket üstünde geniş bir komplo planlıyorlardı.

1962 de AFL-CİO, "Hür Sendikacılığı geliştirme Amerikan Enstitüsü (AİFLD) yi resmen kurdu. Amaç önceleri, Amerikan Üniversiteleriyle sendikalar arasında bir ortak çalışma alanı yaratmaktı. Ancak MEANY üçlü bir yapının meydana getirilmesi önerisini geciktirmedi: AIFLD, AFL-CİO sendikalarının, Amerikan hükümetinin ve Latin Amerika'da çıkarları olan şirketlerin temsilcilerinden oluşacaktı.

MEANY, AIFLD'nin başkanı oldu. Yönetim Kurulunun başında ise J.P.GRACE bulunuyordu. J.P.GRACE aynı zamanda W.R.GRACE şirketinin tüm hisselerine, Pan Amerikan Grace Airways hisselerinin %50'sine, Gulf and South American Steamship Company Şirketinin % 50'sine, Griswold and Company Incorporated şirketinin % 80'nine, Cosden Petroleum Corporation hisselerinin % 53'üne sahipti.

Holdingin rafinerileri, büyük matbaaları, kimya fabrikaları vardı. Banka ve sigorta şirketleri Latin Amerika'ya yayılmıştı.

AIFLD, "Hür sendikacılığı"hangi yöntemlerle geliştiriyordu?

Victor REUTHER yanıtlıyor:

"Güney ve Orta Amerika'nın belli başlı ülkeleride eğitim (oluşum)stajları düzenlendi. En başarılı stajyerler Kuzey Amerika'ya gönderildi. Virjinya'nın "Front Royal"merkezinde şartlandırılmaları amacıyla.

Sonra kendi sendikalarına, altı ya da sekiz aylık süreler için, AIFLD'nin ücretli temsilcileri olarak atandılar. Tabii AIFLD'den direktif alıyorlardı. Direktifler, CİA ve Amerikan tröstleri tarafından hazırlanmış bir sosla birlikte sunuluyordu. Kelimeler ne kadar birbiriyle uyuşmaz görünürse görünsün, gerçekte bu, bir sendikal sömürgecilik girişimiydi.

TASARI BİR MANTAR GİBİ BÜYÜDÜ

"Başlangıçta AIFLD'nin gösterişsiz bir bütçesi vardı : 681 237 dolar. Teorik olarak 100 bini AFL-CİO kasasından, 10 050'si üye sendikalarından, 133 bini, listesi bir Wall Street Gazetesinden alınmışa benzeyen 21 büyük şirketten geliyordu. Geri kalanını AID (Uluslararası kalkınma fonu) aracılığıyla Amerikan Devlet Bakanlığı karşılıyordu.

"Tasarı bir mantar gibi büyüdü ve, 1965'de bütçesi, 4 750 000'i AID'den olmak üzere, 5.095.661 doları buldu.

Daha sonra AIFLD'nin yıllık bütçesinin 8 milyon doları aştığı tahmin edildi. AFL-CİO ve büyük şirketler tarafından yatırılan ödentiler hemen hemen 1965'teki düzeyde kaldı. Hatta AFL-CİO tarafından ödentilerin gerçekten yatırılıp yatırılmadığı sorulabilir, çünkü yasal bir zorunluluk olduğu halde, bilonçoda gözükmekteydi.

YARIN
BREZİLYA VE DOMİNİK'TE FAŞİZMİ TEZGAHLIYAN SENDİKALAR

BİTMEYEN KAVGA

JOHN STEINBECK'İN ÜNLÜ YAPITI

çizen: haslet soyöz

ASIL ANARŞİK OLAN

demir özlü

"Egemen sınıfların oluşturduğu oligarşi, onların, tarih içinden gelen aleti devletin sözcüleri, sık sık "anarşi" den söz ediyorlar, asıl anarşik olan kapitalizmin kendisidir"

Egemen sınıfların oluşturduğu oligarşi, onların, tarih içinden bugüne gelen âleti devletin sözcüleri, sık sık 'anarşi'den, 'anarşik olaylar'dan sözediyorlar, 'anarşik' sıfatını ikide bir kullanıyorlar ya, asıl anarşik olan, kapitalizmin kendisidir.

Hemde sözcüğün olumsuz anlamıyla anarşik olan, yıkıcı kapitalizmdir.

Marx, '1844 El Yazmaları'ndan 'Kapital'e kadar uzanan açıklamalarında, sık sık kapitalizmin anarşik yapısını tarih içinde yerine oturtmuştur. Bu anarşik yapıyı çözümledi; ona en derin felsefi anlamıyla da, top tumbilimsel-ekonomik anlamıyla da açıklık getirdi. Tek sözcükle, bu yapıyı açımladı.

"İktidarı ele aldığı her yerde burjuvazi, feodal, pederşahi duygusal ilişki olarak her ne varsa hepsine son verdi. İnsanı " doğal efendileri"ne esir eden karmaşık feodal bağları hiç acımadan kopardı ve insanla insan arasında soğuk menfaat ve "peşin ödeme " den başka bir bağ bırakmadı... Burjuvazi, kişisel değeri bir mübadele değeri haline getirdi ve kanunlarla pekiştirilmiş sayısız özgürlüklerin yerine, o biricik ve insafsız özgür ticareti koydu. Bir kelimeyle, dini ve politik aldatmaların maskelediği sömürü yerine zorba, utanmaz, doğrudan doğruya ve çıplak sömürüyü koydu... Burjuvazi, aile ilişkilerini örten duygusal peçeyi yırttı ve aile ilişkisini sırf bir para ilişkisi durumuna getirdi... Üretimin bu sürekli alt üst oluşu, toplumsal yapının kesintisiz olarak sarsılışı, sonu gelmeyen bir hareketlilik ve güvensizlik, burjuva çağını daha önceki çağlardan ayırdeder."

Kapitalizm, kendisi gibi eşitliksiz bir düzen olan feodalitenin kendini koruyan, hareketsiz yapısını parçaladı, makineyi üretimin temeline yerleştirdi. Üretim ilişkilerini de değiştirirken büyük kentleri yarattı. Günümüzün dünyasını kurdu ama bunu, hareketlilikle yaptı.

Bütün bu süreç boyunca, kişinin, öz gerçekliğini de parçaladı.

Kapitalizmin yarattığı birey, öz gerçekliğiyle, ona sunulan kapitalist dünyanın tasarımları arasında yırtılmış, öz gerçekliği parça parça olmuş ve kendi iç-gerçekliği içine, büyük ölçüde-bazan da bütünüyle-bu tasarımları katmış (doldurmuş) bir bireydir.

Daha günümüzün, sermayenin uluslararası bileşimini sağlayan, tekelci, emperyalist yöntemleri incelten, massmedia'sı ve reklamcılığıyla beyin yıkayıcı modern kapitalizm aşamasına gelmeden, 19. yüzyılın ikinci yarısında Stendhal'in kahramanı Julien Sorel, taşralı evli sevgilisi Mme. Renal'da da, Paris'teki genç sevgilisi Mathilde'de de burjuvazinin zengin sıcaklığını buluyor gibiydi. Tutkusu, sanki o sınıfla birlikte, kendi hayat çizgisi içinde yükseliyor, sonra da onu tutku cinayeti yüzünden idama götüren saçma bir boşluğa açılıyordu. "Kızıl ile Kara" daki kadar sevgisinin çağıyla ilgili böyle bir yanı yok mu?

Kapitalizm, bireylere, sürekli olarak kişiliklerini yitirici tasarımlar sunar. Gazeteleri, televizyonu, kitle haberleşme araçları, kapitalist sinema ve projeksiyon, reklamlar, dergiler, fotoğraflar, posterler... Tümü, kişinin içinde durmadan büyüyecek güncel efsaneleri çağdaş büyüleri aktarırlar. Aldatıcı, sihirli bir dünya.... Kişinin hayal gücünü, yaşadığı somut gerçeklerin içinden çekip uzaklaştıran, böylece, onun varlığını parçalayıp hiçleyen, kapitalist sömürüye hazır hale getiren, kendi gerçekliğini silip, üstü kapalı, varlığının derinliklerinde büzüşüp kalmış bir benlik yaratan, onu her yandansaran güçlü bir yabancılaştırma.

Bireyin öz gerçekliğini dağıtan, kişiliğini parçalayan bu genel dağılış, geri kalmış bir ülkede, bireysel bilincin oluşmasını da, toplumsal bilincin öğütlenmesini de geciktirmeye yarar.

Bütün bu toplumsal ve güncel tasarımlar, Binbir Gece Masalları'nın birbiri içinden çıkan hikayeleri gibi, ya da görüntüsünü durmadan değiştiren Aynalar Müzesi gibi, bireyin gerçekliğinin bütünleşmesini önler ve onun bireysel gerçekliği içinde yer ederek, kişiliğinin ayrılmaz bir parçası olur.

Yaşadığımız bu manevi, yanıltıcı tasarımlar, edebiyat yapıtlarımızda, eleştirel öğeler taşıyarak yerini bulmalıdır, derim.

KUZGUN ACAR ÖLÜMÜNÜN 1. YILINDA ANILIYOR

Maçka Sanat Galerisi'nde açılan sergi sürerken, dostları onu anmak için toplandı

28 Ocak günü Maçka Sanat Galerisi'nde açılan sergide 4 Şubat 1976'da yitirdiğimiz Kuzgun Acar'ın mask desen ve yontuları sergileniyor. 3 Şubat'a kadar sürecek olan sergide sanatçının 1965 yılında Paris'te "Özgürlük Tiyatrosu" için hazırladığı masklara da yer veriliyor.

1928 yılında doğan Kuzgun Acar Sultanahmet Ticaret Lisesini ve DGSA'nı bitirdikten sonra Rudolf Belling ve Hadi Bara'nın öğrencisi olmuştur. Paris' te çalışmalarını sürdüren sanatçı Paris Rodin Müzesinde düzenlenen sergiye ve İstanbul'da çeşitli toplu sergilere katılmıştır. 1961 Dünya Gençler Bienalinde büyük ödülü kazanarak Fransa' da incelemeler yapmak üzere burs alan Kuzgun Acar'ı, 1975'de Paris'te "Özgürlük Tiyatrosu"nun sergilemiş olduğu Brecht'in yapıtı "Kafkas Tebeşir Dairesi" oyunundaki mask çalışmalarıyla ilgili başarılarıyla izliyoruz. 1976 yılında beyin travmasından ölen sanatçı, ölümünden önce Bayrampaşa Belediyesi için Mustafa Kemal anıtı ve Marmara adasında balıkçılarla birlikte ağ çeken Mustafa Kemal anıtını yapmaktaydı. Bu yapıtlar sanatçının ani ölümüyle yarım kalmıştır.

Yapıtlarında mutlak bilinçlenmeyi, toplumsal birikimi, sivri uzantılarla simgeleyen sanatçının eserlerini incelerken, onun"her yaptığım yontuda mutlaka bir çığlık vardır" sözünü anımsamamak elde değil. Bu arada 4 Şubat Cuma günü Bir lik Sahnesi'nde Kuzgun'un dostları, onu anmak için toplandı.

Kuzgun Acar

Acar'ın bir yapıtı

"Safranbolu'da Zaman" filmi basına gösterildi

Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu'nun hazırlattığı "Safranbolu'da Zaman" adlı filmin basın gösterisi geçtiğimiz günlerde Dünya sinemasında yapıldı. Geleneksel Türk mimari stilinin ve eski kasaba yaşamının günümüze dek hiç bozulmadan bir bütün olarak ulaştığı en iyi örnek olarak seçilen Safranbolu kasabasına ilişkin film büyük ilgi gördü. Gösteriden sonra filmin yönetmeni Süha Arın çeşitli soruları yanıtlayarak izleyicileri film konusunda aydınlattı. Altı aylık bir çalışma sonunda bitirilen film Ankara ve İstanbul da çeşitli kültürel kuruluşlarda gösterildikten sonra ticari sinemalarda halka parasız olarak sunulacak. 40 dakika süren renkli "Safranbolu'da Zaman"ın yapım ve yönetimini Süha Arın, kameramanlığını Ümit Gülsoy, müzik düzenlemesini ise Kutlu Payaslı yapmıştır. Filmde şiirlerden başka sololar da bulunmaktadır. "Safranbolu'da Zaman" filminin daha sonra TRT televizyonunda da yayınlanacağı açıklanmıştır.

Milliyet Yayınları iki çocuk kitabı yayınladı

Milliyet Yayınları Çocuk Kitapları Dizisinden iki yeni kitap daha yayınladı. C.Day Lewis'in serüven kitabı "Korkusuz Çocuklar"ı Korkut Etingü dilimize kazandırmış. Yayınlanan ikinci kitap ise Mükerrem Kamil Su'nun yazdığı "Ata'nın Romanı". Bu kitapta Atatürk'ün yaşamı anlatılırken, Cumhuriyetin kurucusunun Selanik'te geçirdiği çocukluk günleri, okul yaşamı, askerlik yaşamı ve daha sonraki olaylar her yaşta çocuğun anlayabileceği bir üslupla aktarılıyor.

Aylık Edebiyat Dergisi Dönemeç birinci yayın yılını doldurdu

1976 yılında İzmir'de yayınlanmaya başlayan aylık edebiyat dergisi "Dönemeç" bir yıllık yayın süresini doldurmuştur. Ülkemiz ve uluslararası edebiyat konusunda çeşitli eleştiriler ve denemelerin, şiirlerin yer aldığı "Dönemeç"dergisinin birinci yıldönümünde, dergi yazarları bir toplantı yaparak bir yıllık yayın geçmişini değerlendirmişlerdir.

ABD'de "Rosenberg davasını yeniden açma komitesi" kuruldu

Birleşik Amerika'da kurulan "Rosenberg Davasını Yeniden Açma Ulusal Komitesi" 24 yıl önce casusluk yaptıkları iddiasıyla idam edilen Ethel ve Julius Rosenberg'lerin davasını yeniden açmak ve kamuoyuna davanın asıl niteliğini göstermek için geniş bir kampanya başlatmıştır. Rosenberglerin iki oğlunun da çalıştığı komitenin New York bölümü bir bildiri yayınlamıştır. Yayınlanan bildiride 24 yıl önce Rosenberglerin ve 50 yıl önce de Sacco ile Vanzetti'nin haksız yere öldürüldükleri bildirilirken idam cezasının kaldırılması istenmektedir. Aynı zamanda "Ölüm Cezasına Karşı Ulusal Birleşme" derneğinin de bir üyesi olan komite her eyalette ölüm cezasının kaldırılması gerektiğini dilerken FBI'dan elde edilen belgeleri halka sunmakta ve Rosenberglerin suçsuz olduklarını kanıtlamaktadır.

Ünlü balerin Margot Fonteyn'in yaşamını anlatan kitap yayınlandı

Dünyanın gelmiş geçmiş en iyi balerinlerinden sayılan Margot Fonteyn'in yaşamını ve sanatını anlatan kitap İngiltere'de büyük ilgi gördü. İlk oyununu 1934 yılında Çaykovski'nin "Fındıkkıran" balesinde vermiş olan Fonteyn, klasik bale sanatının unutulmaz yıldızları arasına girdi. Bir ara ünlü dansçı Nureyev'le de çalışan Fonteyn uzun süre mesleğinden ayrılmadı, bu arada modern balelere de katıldı.

Sanatçının kendisinin kaleme aldığı kitapta ayrıca Keith Money'in foto-röportaj olarak hazırladığı "Margot Fonteyn'in Sanatı" adlı bölüm de bulunmakta.

Erbil'lerin Sergisi Oya Sanat Galerisinde açıldı

Göztepe'deki Oya Sanat Galerisi'nde Gülsün Erbil'in resim ve seramiklerinden oluşan bir sergi dün açıldı. Sergi 17 Şubat'a kadar halka açık olacak. Daha sonra, tanınmış ressamlarımızdan Nuri İyem'in bir sergisi yine aynı Galeri'de sunulacak. Nasip İyem'in "Pişmiş Toprak Sergisi" ise Nuri İyem'in yapıtlarıyla birlikte sergilenecek. İyemler'in sergileri 19 Şubat-3 Mart tarihleri arasında açık olacak. Üç serginin de sanatseverler tarafından ilgiyle izlenmesi bekleniyor. (ASA)

ortalık

SUÇSUZLAR

Peki, aslında biz Sacco ile Vanzetti konusunda, izleyici olarak fazlasından ne isteyebilirdik? Sanırım hiçbir şey...

Kadıköy Şehir Tiyatrosu'nda oynanan "Suçsuzlar Sacco ile Vanzetti", bu yılın mutlaka görülmesi gereken oyunlarından biri. Howard Fast'ın romanını okuyanlar bile görmeli bu oyunu. Olayın boyutlarına, romanın ötesinde bir şeyler katabilmiş yönetmen.

"Suçsuzlar"ı Savaş Dinçel yönetiyor. Dinçel'in çok titiz bir çalışmacı olduğunu söyleyeceğim öncelikle. Ne yapmak istediğini, neyi nasıl sahneleyebileceğini çok iyi düşünmüş.

"Suçsuzlar" üç bölümden oluşuyor. İlk bölümde Sacco'nun ve Vanzetti' nin yaşamlarından çok kısa kesitler sunuluyor. Onları suçlu kılacak ortama doğru itilişleri aydınlatıcı, yarı belgesel bir anlatımla veriliyor. Oradan oraya, belli bir akış içinde süren sahnelemeler... Bu bölüm izleyici açısından biraz ağır aksak gelişiyor izlenimini bıraksa da; ikinci ve üçüncü bölümler hızı, dirimselliği kotarıyor, dahası ilk bölümün anlamını güçlendiriyor.

Savaş Dinçel, oyunu sahnelerken, yalnız iki İtalyan yazarın metnine bağlı kalmamış. Fast'ın romanı, belgesel kaynaklar, yönetmenin gereksindiği kimi eklemeler bütünlüyor yapıtı. Bu soy eklemeli çalışmalar, genellikle organik yapıya çıkmalar oluşturur. Savaş Dinçel böyle bir sakıncaya yol açmamış.

"Suçsuzlar" gerçek bir topluluk çalışması. Bütün oyuncular, en genç ve deneysizinden yılların sanatçısına değin, tümü, ölçüyü, uyumu sağlayabilmişler. Ölçü meselesi üzerinde biraz daha durmak gerekecek. "Suçsuzlar"anlayışındaki yapıtlar, kuşkusuz coşkulu oynanmaya açık oluyor. Bu coşku, ölçü birlikteliğinin dışına düşüldüğünde de, ölçüsüzlüğün ve boşaltma edebiyatının ta kendisi oluyor. Ama yönetmen, bağırtı, -çağırtı edebiyatını bir yana itmiş, izleyiciye dünyanın (şu demokrat geçinen yeni dünyanın) en aşağılık, en iğrenç köpekliklerinden birini olduğunca, yaşam denli yalın ve akışkan yansıtabilmiş.

Boğazımızda bir şey düğümlenip de, gözümüz mü yaşaracak, donuk bir oyunculuk gösterisi, sizi yeniden tiyatroda olduğumuza inandırıyor. Bu donukluk nedeniyle, bu bir tiyatrodur mu diye düşünmeye başladınız, pat! bölüm bitiyor, beş-on dakikalık ara, izlediğiniz her şeyi anımsamanıza ve bilincinizin ışıldamasına yol açıyor. Gerçekten şaşılacak bir ölçülülük bu.

Büyük sermaye sahiplerinden Mussolini İtalyası'na gerek sınıfsal panorama açısından, gerekse"mekân" açısından yoğun bir sergilemeyi çok akılcı biçimde sergilemiş ekip. GERİYE KALAN

"Sacco ile Vanzetti"nin acıklı yaşamlarından geriye ne mi kalıyor? Büyük bir öfke... Bir kez daha bilenen bir öfke. Hangi koşulların insanı insana sömürttüğünü, hangi toplumsal düzenlerin cinayetlere yol açtığını, hangi hukuk anlayışının alçaklıktan yana çıktığını ustaca anlatan bir oyun, oyunun da ötesinde yaşamın belgelenmesi...

"Suçsuzlar"ın bir başka özelliği de, yirminci yüzyıl başlarında yaşanmış bu korkunç haksızlığın, yirminci yüzyılın son çeyreğinde hâlâ yaşandığını (kimi ülkelerde tabii) tanıtlayan bir güncelliği de içerebilmesi.

selim ileri

SERGİ

Amerika'da bir sokak tiyatrosu "Sacco ile Vanzetti" olayını oynuyor

Birleşik Amerika'da sekiz yıldır çeşitli gösteriler sunan "Caravan"sokak tiyatrosu şimdi de 50 yıl önce haksız yere idam edilen Niccola Sacco ve Bartolomeo Vanzetti'nin mücadelelerini sahneye koymaktadırlar. "Sacco ile Vanzetti, iyi Bir Kunduracı ile Yoksul bir Balıkçının Tutkusu" adını taşıyan oyun yer bulunamadığı için bir kilisede oynanmaktadır. Tiyatronun yönetmeni Marketa Kimbrell'in yazıp yönettiği ve müzikleri Teodorakis'e ait olan oyun, 20 Şubat'a kadar çeşitli yerlerde halka gösterilecek. 12 kişilik bir oyuncu kadrosundan oluşan "Caravan" sokak tiyatrosu sekiz yıldan beri Birleşik Amerika'nın çeşitli kentlerinin alanlarında, sokaklarında, sendika salonlarında, göçmen kamplarında, hapisanelerde ve fabrikalarda yüzlerce oyun sunmuştur. Tiyatro Birleşik Amerika'yı temsilen Kanada ve Meksika'da yapılan Sokak Tiyatrosu Festivali ve Münich'de yapılan 1972 Olimpiyat oyunlarına katılmıştır.

The New York Street Theater Caravan

THE PASSION OF A GOOD SHOEMAKER AND A POOR FISH PEDDLER

Sacco ile Vanzetti'nin afişi

Nâzım Hikmet ve Bulgaristan

Fahri Erdinç'in derlediği Bulgar sanatçılarının gözlem ve anılarını da içeren Evrensel Dostluk Yayınları' nın ilk yapıtı çıktı. Fiyatı 20 lira.

Genel Dağıtım:GE-DA
Ödemeli isteme: P. K. 229 Ulus-ANKARA

Po:222

KISA SANAT HABERLERİ

SERGİ

Neveser'in Taksim Sanat Galerisi'ndeki resim sergisi 8 Şubat'a kadar gezilebilecek.

Orhan Peker'in Tiglat Sanat Galerisi'ndeki resim sergisi 28 Şubat'ta kapanacak.

Mehmet Pesen'in resimleri, Aydın Cumalı Sanat Galerisi'nde 11 Şubata kadar sergilenecek.

8 Ocak'ta Galeri Baraz'da açılan ve çeşitli sanatçıların yapıtlarından oluşan sergi 8 Şubat' ta kapanacak. Sergide Fikret Mualla, B. Rahmi Eyüboğlu, Nedim Günsür, Neşet Günal gibi ünlü sanatçıların yapıtları sunuluyor.

L. Ümit Tekelioğlu'nun 1 Şubat'da açtığı resim sergisi 12 Şubat'a kadar sürecek.

İFSAK üyesi Mehmet Bayhan, fotograflarını 19 Şubat'a kadar Tünel "Arkadaş" galerisinde sergileyecek.

Ankara Alman Kültür Merkezi'nde Bayreuth Bağımsız Gurubu resim ve grafik sergisi açtı. Tanınmış sanatçılardan oluşan Bayreuth Bağımsız Grubu geçen yıl altı Türk sanatçısını, bir özel sergi düzenleyerek, 26. Bayreuth Sanat Sergisi'ne davet etmişti. Bu işbirliği nedeniyle bu kez, grubun birkaç sanatçısının eserleri Türkiye'de sergileniyor. Sergi 12 Şubat'a kadar sürecek.

Sema Ündeğer'in karikatür sergisi Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde açıldı. 35 karikatürden oluşan sergi 14 Şubat'a kadar izlenebilir.

Maçka Sanat Galerisi'nde, geçen yıl yitirdiğimiz heykeltraş Kuzgun Acar'ın yapıtları sergileniyor.

TİYATRO

Ankara Sanat Tiyatrosu, Ömer Polat'ın "1975'de 804 işçi" adlı oyununu sergiliyor. Müziğini Timur Selçuk'un yaptığı oyunu, Rana Cabbar sahneye koydu.

Ankara Birlik Tiyatrosu Emanuel Robles'in"Özgürlüğün Bedeli-Manserat" adlı oyununu sunuyor. Kaya Öztaş'ın Türkçeleştirdiği oyunun sahne yönetimini Zeki Göker, dekorlarını Ender Yiğit yaptı.

Devlet Tiyatroları 1-7 Şubat tarihlerinde Ephraim Kishon'un yazdığı, Cahit Okurer'in Türkçeye çevirdiği "Bir Tavsiye Mektubu" adlı oyunu Kayseri Tiyatrosu'nda sergileyecek.

MÜZİK

Dell'aquila Üçülüsü Ankara Alman Kültür Merkezi'nde 8 Şubat saat 20.30' da bir konser verecek. Daniele Gay (keman), Fausto di Cesare (piyano). Frances M. Uitti (Viyolonsel) üçlüsü, Beethoven, Bortolotti ve Mendelssohn'un yapıtlarını sunacaklar.

KONFERANS

Prof. Dr. Doğan Kuban, "Anadolu Türk Mimarisinde Anıtsallık" konulu bir konferans verecek. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu'nun düzenlediği konferans, 18 Şubat saat: 18.00'de Harbiye'de Kenter Tiyatrosu'nda verilecek. "Her büyük kültürün mimari alanda kendi dünya görüşünü yansıtan özgür bir anıt kavramı yarattığı söylenebilir" düşüncesinden hareketle konuşma; Anadolu Türk kültürünün 12. Yüzyıldan öteye anıtsal yapıya yaklaşımını belirtmeyi amaçlamaktadır.

Sinemalar

İSTANBUL

BEYOĞLU:

ALKAZAR(45 75 38)-1-Kolombo Şakir Aydemir Akbaş. 2-İt Adası. Feri Cansel.
ATLAS(44 44 69)- Akbabanın Üç Günü(RO) Robert Bedford.
DÜNYA(49 93 61)-Yunusların Günü(RO) George Scot.
EMEK(44 84 39)- Tommy(RO). A. Margret-O. Reed
FİTAS(49 93 61)-Gençlik Duyguları(RO) C. Villiani
LALE(44 35 95)-Tek Başına(R) Cüneyt Arkın
LÜKS(44 93 80)-Kanundan Kaçılmaz(R) Hakan Balamir
RÜYA(44 54 57)-Mahallede Şenlik Var. (R) Ali Poyrazoğlu
SARAY(44 16 56)-Hababam Sınıfı Uyanıyor(R). K. Sunal-A. Nasit
SİNE POP(44 24 22)-Hostes Evelin Traeger(RT)
YENİ MELEK(44 42 78)- Sev ve Öldür. Edwige Fenech

ŞİŞLİ

AS(47 63 15)-Şark Ekspresi(RO). Sean Connery-Ingrid Bergman
GAZİ(40 36 25)- Akbabanın Üç Günü (RO). Robert Bedford.
İNCİ(40 45 95)- Tek Başına C. Arkın.
KENT(47 77 62)-Yunusların Günü(RO). George Scot.
KONAK(48 26 06)- Eti Benim Kemiği Senin(RO). Luis de Funes
ÖZLEM(66 60 83)-1-Tek Başına(R). C. Arkın. 2-Tosun Paşa(R) K. Sunal.
ŞAN(40 67 92)- Hababam Sınıfı Uyanıyor(R). K. Sunal-A. Nasit.
SİTE(47 69 47)-Gençlik Duyguları. [illegible]
BULVAR(21 35 7?)-Hababam Sınıfı Uyanıyor. A. Nasit-K. Sunal.
ÇORUH(21 39 37)- 1-[illegible] Birader (RT). 2-Öldüren Darbe(RT)
KÖŞK(21 61 63)-1-Tek Başına C. Arkın 2-Mahallede Şenlik Var(R). A. Poyrazoğlu
KULÜP(22 72 77)-1-Kana Kan(R). 2-Kanundan Kaçılmaz(R). 3-Mahallede Şenlik Var. (R).
MARMARA(22 38 60)-Yunusların Günü George Scot (R)
RENK(21 15 25)- Tek Başına(C. Arkın).
SUR(23 67 12)- 1-Bogard(RT)-2-Eti Benim Kemiği Senin(RT) L. de Funes.
ŞAFAK(22 25 13)- Eti Benim Kemiği Senin L. de Funes.

KADIKÖY

ARK(54 02 66)- Pazar: 1-Kana Kan. 2-Dünyayı Titreten Adam. Çarşamba:1-Tehlikeyi Severim(RT) 2-Karanlıkta Tecavüz.
NİLGÜN(21 11 60)- 1-Tek Başına C. Arkın(R). 2-Deli Gibi Sevdim. M. Ar. S. Güney
BELEDİYE (53 37 78)- Pazar:Bıktım Hergün Ölmekten. Çarşamba: Sevdalılar.
OCAK(36 37 71)- Tek Başına C. Arkın.
REKS(36 01 12)- Hababam Sınıfı Uyanıyor. K. Sunal-A. Nasit. (R).
SÜREYYA(36 06 82)- Ilık Dudaklar. M. Hemingway(RO)

ÜSKÜDAR

SUNAR(33 05 84)- 1-Sınıfta Şenlik(RT) 2-Polis Piton Y. Montad(RT)
ÜSKÜDAR(33 24 75)- 1-Tek Başına(R). C. Arkın-2- Tatlı Tatlı [illegible] (R).

BEŞİKTAŞ

MİSTİK(46 15 14)-1-Azrail [illegible](RT) [illegible] 2-Öldüren Hırs(RT) [illegible]
SUAT PARK(?? ?? ??)-Tek Başına C. Arkın(R)

RADYOLAR

TRT I

05.00-Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.00-Günaydın
07.00-Kısa Haberler
07.02-Köye Haberler
07.30-Haberler
10.00-Kısa Haberler
10.01-Arkası Yarın
10.21-Kadın Dünyası
11.00-Kısa Haberler
11.01-Reklamlar
11.02-Cumartesi Şenliği
12.55-Reklamlar ve Radyo TV Program Haberleri
13.00-Haberler
13.15-Oyun Havaları
15.00-Kısa Haberler
15.01-Şarkılar
15.20-Türkçe Sözlü Hafif Müzik
15.40-Yıldırım Gürses'den Şarkılar
16.05-Ankara Radyosu Çok-Sesli Korosu
16.20-Türküler
16.40-Tangolar
17.00-Kısa Haberler
17.02-Dilek Kutusu
17.50-Hafif Müzik
19.00-Haberler
20.15-Çocuklarımız ve Biz
20.35-Kadri Şarman'dan Şarkılar
21.02-Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17-Suna Batıgül'den Şarkılar
21.30-Dinleyici İstekleri
22.00-Kısa Haberler
22.02-Şarkılar Geçidi
22.30-Türk Yorumcuları
23.00-Haberler
23.10-Hafta Sonu
00.55-Kısa Haberler
01.00-05.00-Gece Yarısı

TRT II

08.00-Gün Başlıyor
09.00-Türküler Geçidi
09.20-Şarkılar
09.40-Nasıl Değişti
10.00-Ünlü Şarkıcılar
10.30-Gönül Telimizi Titretenler
11.00-Güzel Sanatlar
11.30-Türküler
11.45-Şarkılar ve Saz Eserleri
12.30-Klasik Türk Müziği Korosu
13.00-Haberler
13.15-Hafif Müzik
13.30-Halk Ozanları Geçiyor
14.00-Bildiklerimiz Bilmediklerimiz
15.00-Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.30-Gençliğe İlk Adım
16.00-Şarkılar
16.20-Arkası Yarın
16.40-Türküler ve Oyun Havaları
17.00-Fasıl
17.30-Şan Dünyasından
18.00-Türküler
18.15-Şarkılar
18.30-Doğa ve Müzik
19.00-Haberler
19.30-Çeşitli Müzik
19.45-Beraber Şarkılar
20.15-Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
20.30-Haftanın Ülkesi
21.00-Caz Konseri
21.30-Şarkılar
22.00-Beraber Solo Türküler
22.30-Şarkılar
22.45-1974'den 1977'ye
23.15-Bir Romanımız Var
23.30-Haberler
23.35-Pop Dünyası
23.55-Program ve Kapanış

TRT III

07.00-Açılış ve Program
07.02-Güne Başlarken
08.00-Sabah Konseri
09.00-Cumartesi 9
10.00-Günün Konseri
11.00-Yurttan Sesler
11.30-Müzik Stüdyosu
12.30-Türküler ve Oyun Havaları
13.00-Şarkılar
13.30-Cumartesi Konseri
14.15-Müzik Köşesi
15.00-Çağdaş Türk Sanat Müziği
16.00-Solistlerimiz-Topluluklarımız
16.30-Bir Solist
16.45-Şarkılar
17.00-Sizin İçin Seçtiklerimiz
18.00-Oyun Havaları
18.15-Lied Saati
18.45-Türküler
19.00-Pop 77
20.00-Aydo Bir
21.00-Diskoteğimizden
22.00-Günümüzde Caz
23.00-Gece Konseri
24.00-Gece ve Müzik
01.00-Program ve Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2						■				
3							■			
4			■				■			
5				■				■		
6									■	
7		■								■
8					■					
9				■						
10						■	■			

SOLDAN SAĞA:1-AP Bitlis Senatörü. 2-Rengi, kokusu ve tadı olmayan bir asit Keçinin erkeği. 3-Zehirli bir bitki-TERSİ, Bir topluluğu yöneten kimse 4-Tersi, Samaryumun simgesi-Bazı ülkelerde, törenlerde din adamlarının taşıdıkları uzun süslü sopa-Bir göz rengi. 5-"Okumak"tan emir-Nükleer silahların gücünü belirten birim-Bir binek hayvanı. 6, Kendi partilerinden başkasına hak tanımayan 7-Bir işte beraber bulunanların herbiri. 8-Rusya'da bir nehir-TERSİ, Barbaros Hayreddin'in diğer adı. 9-Bir üniversitenin kısa adı-Gemi odası. 10-TERSİ, bir şeyin kesilmiş parçası- atın ayağının altına takılan demir parça.

YUKARDAN AŞAĞI:1-Birçok ulustan olan insanları içine alan. 2-ABD'nin yakın zamanda kendine bağladığı bir eyaleti-Bir eskiçağ uygarlığı. 3-Bir mastar Bir gezegen. 4-Arap harflerinin en çok kullanılan el yazısı şekli-TERSİ, Arka geri. 5-Kapalı bir yerde seslerin dağılım tarzı-Kara Kuvvetlerinin kısaltması 6-Görünüş. 7-Köpek-Ağıza bir şey alındığı zaman tadını algılama yeteneği. 8-Sevinç-Bir kadın adı. 9-Bir çeşit pamuk-Üzüm suyu. 10-Bitkisel-Durum.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ: SOLDAN SAĞA:1-Juan Carlos. 2-Usta-Tatlı. 3-Dam-Emi-An. 4-Orantı-Aya. 5-Kes-İkaz. 6-yA-Yao. 7-Reomür-Ka. 8-Arnavutluk. 9-Te-De-Lira. 10-Enver Sedat YUKARDAN AŞAĞI:1-Judo Karate. 2-Usare-Eren. 3-Atmasyon. 4-Na-Amade. 5-EfiüveR. 5-Atmık-Ru. 7-Rai-Ay-tlE. 8-Lt-Aza-LİD. 9-Olay-Okuma. 10-Sınav-akaT.

Kadın kılığındaki on erkek balerinin arasında ilginç gösteriler yapan Shirley Mc Laine, seyredenlerin takdirlerini topladı

Shirley Mc Laine kadın kılıklı 10 erkekle bale yapıyor

Trocadero Baleleri" adlı ilginç bir dans topluluğu, New York'ta gösterilerini sürdürüyor. Topluluğun ilginçliği ise, sık sık kadın kılığına giren 10 erkekten kurulu olması ve gerek klasik gerek modern baleleri mizah açısından yorumlamasından ileri geliyor. Ünlü film yıldızı Shirley Mc Laine'de bu 10 erkeğin arasına katılmaktan kendini alamamış.

Shirley Mc Laine

Seyredenler Shirley'in gösterilerde toplulukla çok iyi uyuştuğunu söylüyorlar. Nitekim bu gösterilerin milyonlarca kişi tarafından izlenebilmesi için TV yetkilileri bir program hazırlamayı kararlaştırmışlar. Koreografiliğini Peter Ananos'un yaptığı danslarda, "Don Quichotte", "Sylphides" gibi baleler de sergileniyor. Gösteriler eğlenceli olduğu kadar, sanat açısından da oldukça zengin. Shirley Mc Laine ise ilginç danslarıyla seyircilerin hayranlığını topluyor.

Ünlü yıldıza eşlik eden erkek dansörlerin hepsi konservatuar çıkışlı, ancak Shirley hiç de onlardan geri kalmıyor.

"Susuz Yaz" ile ödül alan

Metin Erksan Fatma Girik'li Hamlet ile Berlin Film Festivalinde

Metin Erksan "Hamlet" filmi ile de iddialı olduğunu söylüyor.

Dünyanın ilk kadın HAMLET'i Metin Erksan'nın rejisörlüğünde çevrildi, Fatma Girik sanat gücünü bir kere daha ispatladı. 1977 Haziranında Berlin'de yapılacak olan (Uluslararası Film yarışmasına Türkiye'den Hamlet seçilerek, favori gösterildi. 40'ı aşkın filim çeviren değerli rejisör, 1958 de(Dokuz Dağın Efesi)ile Gazeteciler Cemiyeti, 1963' deki (Susuz Yaz) ile Berlin'de Altın Ayı ödülünü, Venedik'te liyakat belgesini, 1966'da (Yılanların Öcü) ile Tunus'ta Karaca Festivali ödülünü kazandı. Sayısız senaryo yazan, televizyondaki 5 başarılı dizisi ile büyük ilgi toplayan Metin Erksan "Ben kendim için film yaparım. Bu benim doğal bir yargımdır. 5 televizyon dizisi için, bütün masraflar dahil, sadece 948 bin lira harcandı.. Fakat Aziz Nesin, Bekir Yıldız, Tarık Buğra' nın hikâyelerini seçmediğim için, bu yazarların hücumuna uğradım. Televizyona yeni filimler hazırlayacağım. Ellerinde benden satın aldıkları pek çok Türk filmi var. Bazı filmlerim, halkın arzusu üzerine, iki, hatta üç defa gösteriliyor. 1979 dan sonra, dünya piyasasına açılacağım." demektedir.

Sinema ve Televizyon Enstitüsünde ders veren ünlü rejisör (Türkiye' de tek kadın oyuncu Fatma Girik'tir, kendisinin sanatına sonsuz saygım var, en iyi yazar-hikâyeci Kemal Tahir, en iyi görüntü yönetmeni de Çetin Tunca) demektedir.

Yakında(Ana Kalbi) adlı bir filme başlıyacak olan Metin Erkşan, ikinci eşinden de boşanarak, kendini tamamen mesleğine adamış.

Boyu kadar pipo yapan bir pipo imalatçısı.

Yeterince taş bulamayan PİPO imalatçıları güç durumda kaldı

ESKİŞEHİR (AKAJANS) - "Eskişehir Taşı", "Beyaz Altın" olarak adlandırılan ve dünyada sadece Eskişehir'de çıkartılan Lületaşından çeşitli süs ve hediyelik eşyalar yapan pipo imalatçıları için "Tehlike çanları" çalmaya başlamıştır.

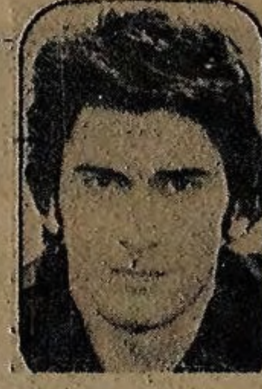
Ocaklardan yeterinde taş çıkartılmaması ve pazarlama sorunları, bu meslekte çalışanların haklarının verilmemesi pipo imalatçılarını güç durumda bırakmıştır. "Sepetçi, Margı, Karatepe, Tokat, Mecidiye, Kümbet, Söğütçük köylerinde bulunan ocaklardan yeterince lületaşı çıkarılmadığını, bu nedenle geçen yıllara oranla pipo ve diğer süs eşyalarının ihracatında büyük ölçüde düşüş olduğunu açıklayan imalatçılar alınacak tedbirlerle bunun önüne geçileceğini" belirtmişlerdir.

TRT PROGRAM... ELEŞTİRİ...HABER...

Yeni Nöriye "Eden Bulur" ile ikinci sınavda

Leman Çıdamlıdan boşalan yere gelen yeni Nuriye bugün ikinci kez ekranlara geliyor. "Eden Bulur" adlı bölümde Tijen Hanım her zaman olduğu gibi Nuriye Kantar'ı binbir güçlüğün içine sokmak için zaman ve fırsat kollamaktadır. Günün birinde beklediği zamanı ve fırsatı yakalar. Tijen Hanım'ın kapısını bohçacı bir kadın çalınca, Tijen Hanım kadını hiç bekletmeden Nuri Kantar'ın evine yollar. Hatta bu kadarla da kalmaz. Gelen bohçacı kadının Avrupai kumaşlar sattığını ve bunları Nuriye'nin mutlaka alması gerekliğini, yoksa fırsatın kaçacağını söyler. Yerli kumaşları bilmeden Avrupa diye salınalan Nuriye Kantar'ın aldığı malların yerli olduğunu ise akşam eve gelen kocası Nuri Kantar farkeder. Bunun üzerine Nuri Kantar'da Tijen Hanımdan intikam almak için fırsat bekler. Planlarını kurar ve.. Seyircilerin oldukça beğenisini kazanan Kaynanalar'ın bu akşam izleyeceğimiz "Eden Bulur" adlı bölümünün konusu kısaca böyle. Bakalım yeni Nuriye Kantar bu ikinci sınavında da geçer not alabilecek mi seyircilerden?

SELÇUK URAL

GÖKBEN

ASU MARALMAN

"Bizden Size" de müzik dolu dakikalar

NOKTA İLE VİRGÜL

Sunuculuğunu Cemile Kutgün'ün yaptığı program gene müzik dolu dakikalar ve güzel görüntülerle ekrana geliyor. Programın Türk Hafif Müziği bölümünde Gökmen, Selçuk Ural, Yeliz ve Asu Maralman'ı izleyeceğiz. Ersen ve Osman Yağmurdereli de Türk Hafif Müziğinin diğer konukları oluyorlar. Programın sevilen bir başka yanı da "Dünden Bugüne Danslar" adını taşıyan bölümü. Bu bölümde rock şarkıcısı Erkut Taçkın dans grubunun eşliğinde Rock'n Roll müziğinden çeşitli örnekler verecek. İclal Eroğlu, Suna Batığün, Ahmet Melik. Bunlar da Türk Sanat Müziği bölümünün sanatçıları. Türk Halk Müziğinde ise iki sanatçı izleyeceğiz. Nuray Akın ve Selahattin Alpay. Her zaman olduğu gibi Nokta İle Virgül İkilisi güncel olaylardan derlenmiş çeşitli parodiler sunacaklar.

TV de BUGÜN

Eğitim	09.00
YAY-KUR	12.30
TV' de sinema	15.00
Folklor	16.30
Peter Potamus	16.45
Haberler	17.00
Çocuk Öyküsü	17.05
Spor Bülteni	18.15
Gençler İçin Müzik	18.35
Tatlı Cadı	19.00
Çizgi Film	19.25
Neco	19.30
Haberler	20.00
Kaynanalar	20.35
Bizden Size	21.25
TV' de Sinema	22.15
Güne Bakış	24.00

Neco, ilginç giysileri ile bu akşam yine ekranlarımızda.

Neco, bu gece değişik giysileri ile yine ekranlarda

Müzik ve sahne çalışmalarını bir süreden beri Ankara'da sürdüren Neco Ankara Televizyonu tarafından hazırlanan bir solo programla ekrana geliyor.. Türkçe ve İngilizce şarkılardan oluşan bir repertuvar sunacak olan Neco bu akşam şu parçaları söyleyecek. "Miraçle", " Hope Song", "When I Fall In Love", "Do It All Again ", "Kızmayın Bana", " Pam Pam."

Son İstanbul Festivalinde ödül de alan genç şarkıcı bu programda ilginç giysileri ile gözlere de hitap edecek. Programı hazırlayanlar Neco'nun çekimi için oldukça çaba sarfedildi diyorlar.

Film dolu bir program

Kim Novak

Cumartesi TV' sinde biri yerli, diğeri yabancı iki film var

15.00-TV'DE YERLİ SİNEMA

Hafta Sonu'nun bu hafta olmayışı nedeniyle seyirciler ekran başında bir yerli film izleme olanağı bulacaklar. Başrollerini sinemayı bırakan Figen Say ile Fikret Hakan'ın oynadığı film "İngiliz Kemal" adını taşıyor. Gerilimi oldukça yüksek olan film ekran başındakileri sıkmadan izlenebilecek bir yerli yapım. Bu arada gelecek haftalar içinde Hafta Sonu'nun tekrar yayına gireceği şeklinde söylentiler var. Ancak TRT kulislerindeki bu söylentiler şimdilik kesinlik kazanmış değil.

16.30-FOLKLOR

Bu programda yurdun çeşitli yörelerinden folklor esintileri var. Ankara Televizyonu'nca hazırlanan programda ülkemizin pek çok yöre ve bölgesinden folklor gösterileri sunulurken, folklor yönünden ne denli zengin bir ülke olduğumuz gerçeği de ortaya çıkıyor.

22.15-TV'DE YABANCI SİNEMA

"Belalı Evsahibi bu akşamki filmin adı. Sanırız filmi izledikten sonra seyirciler de böyle filme can kurban diyeceklerdir. Başrollerini Kim Novak, Jack Lemmon, Fred Astaire, Lionel Jeffries, Estelle Windwood ve Maxwell Reed'in paylaştığı film oldukça değişik ve o oranda da güzel bir Dram-komedi. Ya konusuna gelince : William Gridloy, İngiltere'de yaşayan bir Amerikalıdır. Carlye Hardwicke adlı bir kadının katını kiralar. Ancak kadından çok korkan ve onun belalı olduğuna artık iyiden iyiye inanan bir çevre halkı vardır.. Bunun nedeni olarak da sigortadan parasını alabilmek için kadının kocasını öldürdüğüne inanmalarıdır. Tüm bunlara rağmen William genç ve güzel ev sahibesine aşık olur. Ne var ki günün birinde öldüğü sanılan koca eve çıkıp gelince işler çatallaşır.

TV bugün 9'da eğitim programı ile başlıyor

Şubat ayının gelmesi ile birlikte yeniden eğitim yayınlarına başlayan TRT Televizyonu bu nedenle bugün saat 09.00'da yayına başlıyor. TRT ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın işbirliği ile hazırlanan program ortaokul ve lise öğrencileri için yardımcı ders niteliğini taşıyacak. Bu arada öğrencilerin ve yayını izleyenlerin fazla sıkılmasını önlemek için de okullardaki teneffüs örneği ders aralarına çizgi film konulacak. 12.00'de kapanacak olan televizyon 12.30'da Yay-Kur ile yeniden yayına başlayacak.

Yeni bir spor programı

Ve ekranlara yepyeni bir spor programı geliyor. Hafta sonunda yapılacak olan spor karşılaşmalarına bir ön bakış özelliği taşıyan bu programda ağırlık gene futbol üzerine olacak. Türkiye Kupası karşılaşmalarından Fenerbahçe-Adanaspor, Konyaidmanyurdu-Beşiktaş, Trabzonspor-Adanademirspor ve Göztepe-Mersinidmanyurdu maçları ile ilgili kritik ve yorumlar var. Bu arada son ayların gözde ve oldukça meraklı toplayan sporu baksetbole de yer veriliyor. Haftanın önemli basketbol maçlarından görüntüler de unutulmadan tabii.

Ekrandakiler diyor ki;

"Sevimli Aile" Esmeray' ın keyfini çok kaçırıyor

Nisan ayı içinde ilk kez anne olmaya hazırlanan çukulata renkli şarkıcı Esmeray, TV'deki yapımlar içinde en çok Şehir ve Adam'ı beğeniyor... Başka favori programı da yok...
Sanatçı "Şu sevimli aile yok mu, öyle keyfimi kaçırıyor ki, sormayın..Ne zaman bu yapım ekrana gelse hiç düşünmeden TV düğmesini kapatıyorum " diyor.

Tatlı Cadı'nın sevimli Clara Teyzesi

Clara Teyze Sementha ve Darrin' in başını derde sokuyor

Ekranın en çok beğenilen ve uzun süreden beri devam eden dizilerinden biri olan "Tatlı Cadı"da bu hafta "Leonardo da Vinci" adlı bölüm yayınlanacak. Sementha'nın sevimli teyzesi Clara Teyze istemeden de olsa Sementha ve Darrin' in başlarını gene derde sokuyor. Konuya gelince: Sementha öteden beri evin badanasını yenilemeye niyetlidir. Sonunda iş başa düşer ve kolları ister istemez sıvar. Ancak bir türlü renk konusunda anlaşmaya varamamaktadırlar. Clara Teyze evin boyanmasına yardımcı olabilmek için her zaman olduğu gibi gene büyü yapar. Büyü Leonardo da Vinci'yi günümüze getirir. Tam o anda da beklenmedik bir şey olur ve Darrin'in patronu Larry eve gelir...

Göçebe gibi ortada kaldılar

Sarı-Kırmızılı futbolcular, Sarıyer Antrenörü Ayhan Erman tarafından Sarıyer sahasından kovulurlarken görülüyorlar. (Foto:AKAJANS).

Kendilerini'Turist Ömer'e benzetiyorlar

Galatasaraylı futbolcuların çalışacak yerleri bile kalmadı

İSTANBUL(AKAJANS)-Ali Sami Yen Stadı'ndaki işçilerin grev nedeni ile kimseyi Stad'a sokmaması, Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Yetkililerinin İstanbul'un iki çim sahasından biri olan Altunizade sahasında üç büyüklerin çalışmasını yasaklaması ve Sarıyer Kulübünün kendi sahasında hiç bir takıma antrenman yaptırmaması üzerine Galatasaraylı futbolcular kelimenin tam anlamı ile "Turist Ömer'e" döndüler.

Böylece aynı yasaklarla karşıkarşıya bulunan Fenerbahçe kendi stadında Beşiktaş ise Şeref Stadı'nda antrenman yapma olanağı bulmasına karşın Sarı-Kırmızılı futbolcular Belgrat Ormanları ile Beylerbeyi toprak sahası arasında mekik dokuyorlar.

Bu koşullar altında idman sahası ararken antrenman yapmış kadar yoruldukların belirten Galatasaraylı futbolcular dertlerini şöyle dile getiriyorlar. "Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürlüğü yetkilileri Altunizade sahasını bize kapatırlarken "Acaba bu futbolcular nerede çalışırlar?" diye düşündüler mi çok merak ediyoruz. Ali Sami Yen Stadı'nın betonu andıran zemininde çalışmaktan sağlam tarafımız kalmamıştı ama seçim hakkımız olmadığı için idare ediyorduk. "

Antrenman yeri bulamamaktan yakınan Galatasaraylı futbolcular Ali Sami Yen Stadında daha önce yaptıkları bir çalışma sonrasında görülüyorlar.

Adana'da futbol ocağının bacası "entrika" tüttürüyor

Sıra kurtarıcı (!) bir Vali'de

Ferit POLAT

Bir yandan da yönetimde bir değişiklik yapılmasından yarar umulmuştu. Bu umutla da Adanaspor yönetiminin başına zamanın Adana Valisi Emekli Tümgeneral Ömer Lütfi Hancıoğlu'nun eşi Fahrünnisa Hancıoğlu getiriliverdi. Hancıoğlu, Mersin'de ve Konya' da toplumsal çalışmalarıyla bulunduğu çevrelere kendisini kabul ettirmiş ve yapıtlar vermiş olan bir kişiydi. Kendisini bu alanda da çalışma çarkına kaptırmış ve kulübü bazı sıkıntılar - dan kurtarma başarısını göstermişti. Ancak bu hızlı çalışma, kendi deyimiyle saçlarının daha çok ağarmasına neden olmuş, eşi Vali Ömer Lütfi Hancıoğlu,"Bizim hanım Adanaspor'a baş kan olana dek evimize aspirin bile girmezdi. Ama , şimdi türlü ilaçlar almaktan kendimizi kurtaramıyoruz" diyerek yakınmaya başlamış.

Adanaspor'un bayan yönetici yönünden bir şansı da Adana'nın sivrilmiş bayan kişilerinden politikacı A. P. Kadınlar Kolu Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi Müzeyyen Olgun'un yönetimde görev almasından ileri geldiği görüntüsünü veriyordu. Ama ne var ki sonuçta tüm bu çalışmalar istenilen amaca varamıyor, her yönetici bir kongrenin gelmesini bekliyor, iki dönem üstüste görev almaktan kaçınıyorlardı.

Yıllar böyle geçerken Adana'ya Ali Rıza Aydos adında bir vali geldi. Ali Rıza Aydos kısa bir süre içerisinde kendisini Adana'nın sporuna vakfetmiş göründü ama, eğilimi daha çok Adanaspor'dan yanaydı. Ve ikide bir "Vali Ali Rıza Aydos Adanaspor'lu futbolculara prim verdi, prim verecek.." gibi haberleri gazetelere duyurmaktan kıvançlanıyordu. Oysa, Vali Ali Rıza Aydos'un verdiği prim özel idare bütçesindendi. Ama kendisi bir türlü "İl Genel Meclisi kararıyla" demeyi yediremiyor ve sanki kesesinden vermişçesine bir hava yaratmak istiyordu. Bununla birlikte konuya eğilenler Vali Aydos 'un açıktan açığa siyasal bir yatırım yapmakta olduğunu sezinliyorlardı. Hatta Aydos, Adanaspor'un Belediye Şehir Tiyatrosu Salonunda yapılan bir kongresine doğrudan doğruya başkanlık etmekten kaçınmamış, üstelik kongreden bir gün önce makamında saptanan yönetim kurulu listesini kongre üyelerine empoze etmekten geri kalmamıştı. Liste, Adana'nın sayılı iş adamlarından oluşturulmuştu ama bunlardan gönüllü olarak çalışanına rastlanmamıştı. Adana sporunu kurtarıcı rolünde görünen vali Aydos'un asıl amacının anlaşılması çok sürmedi

Nitekim de önce Bitlis'e naklediIdi, bunun üzerine Ankara'ya gidip geldikten sonra Ordu Valiliğine atandı.

(DEVAM EDECEK)

Yeni isimler arasında F.Bahçeli Ender' de var

Milli Takım aday kadrosu dün açıklandı

İSTANBUL(THA)-Milli Takım Teknik Direktörü Metin Turel dün düzenlediği bir basın toplantısı ile Milli Takım aday kadrosunu açıkladı.

Turel tarafından belirlenen ve seyyal olduğu belirtilen kadroda şu isimler yer almaktadır. Şenol, Turgay, Necati, Bekir, Ali Kemal, Necmi (Trabzonspor), Alpaslan, Cemil, Ender (Fenerbahçe) Fatih, K. Mehmet(Galatasaray), Metin (Eskişehirspor), Kemal (Beşiktaş), Erol(Altay), Kemal (Bursa), İsa (Adanaspor) Necdet, (Boluspor) Eser (Adana Demirspor)...

Milli Takım aday kadrosunun 7 Şubat'da kampa alınacağını söyleyen Metin Turel, "Bütün futbolcular bu tarihte saat 18.00 de Carlthon Otelinde hazır bulunacaklar. 8 Şubat'da sabah saat 10.00'da Sarıyer Sahasında ve öğleden sonra saat 15.00 de yine aynı yerde antreman yapılacak. 9 Şubat saat 09.30 da çalışmalarımız Sarıyer sahasında oynanacak maçın taktik provası şeklinde geçecek. Öğleden sonra saat 14.30'da ise bir takım ile özel karşılaşma yapılacak. 10 Şubat'da ise sabah ve öğleden sonra yine iki idman öngörüldü.

Takımın seçilmesinde bundan önceki iskelete sadık kalındığını ifade eden Turel, konuşmasını şöyle sürdürdü : "Göreve başlayalı daha henüz 10 gün oldu. Bundan önceki kadro benim için esas alındı."

Dünya Şampiyonu Ayık'ın iddiası

"Devletin ilgisizliği devam ederse Türk güreşi yok olur"

ANKARA(THA)- Dünya ve Olimpiyat Şampiyonu güreşçimiz Ahmet Ayık "Devletin bu ilgisizliği devam ederse Türk güreşi yok alacak" dedi.

Türk güreşinin çözüm bekleyen sorunlarına hâlâ el uzatılmadığını sözlerine ekleyen Ahmet Ayık'ın demeci şöyle :

"Türk güreşinin ileri gidememeyişinden tek sorumlu devlettir. Ata sporumuz artık duraklama devrinden çıkmış gerileme devrinide tamamlamıştır. Şimdi sıra yok olma devrine gelmiştir. Devlet ise el atmadığı sürece daha kötü günler bizi beklemektedir. Güreşçinin bugün için hiç bir güvencesi yoktur. Bunu defalarca söyledik. Ama aldırış eden çıkmadı. Ben bu nedenle güreşten koptum. Devam etseydim hayatımı garanti altına alamıyacaktım. Benim yendiğim adamlar hâlâ dünya ve olimpiyat şampiyonu oluyorlar. Bir yerde istikbalimi düşündüğüm için bu spordan koptum. Güreşimizin temelinde ekonomik sorun yatmaktadır. Bugün için her devlet dairesi 10 güreşçiye bakamaz mı ? ona çalışabileceği yer, antrenör, malzeme temin edemez mi ? Bu işi yapmak bu kadar güç mü? Şampiyonluk kürsüsüne çıkıp evdeki hasta çocuğuna alacağı ilaç parasını düşünenleri hepimiz biliyoruz."

Ayık, konuşmasının son bölümünde kulüplerin güreş sporuna eğilmelerinin memnuniyet verici olduğunu belirterek sözlerini şöyle tamamladı:

"Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu'nun büyük kulüplere çağırısı çok olumludur."

Nejat Tayman

Çorumspor Antrenörü Tayman'a göre Tirespor küme düşer

İSTANBUL-(THA)-Çorumspor Antrenörü Nejat Tayman "Ekibim birinci sınıf ama futbolcularımın genç oluşu şampiyonluk şansımızı etkiledi" diyerek takımının son durumu hakkındaki görüşlerini açıkladı..

Sezon başında göreve başlamasına karşın transferin yapılmış olduğuna değinen Nejat Tayman şöyle konuştu:

Şampiyonluk için grubumuzda tek aday var o da Ankaragücü bu takımı başkalarının zorlayacağını sanmıyorum, Tirespor ise muhakkak küme düşer.

Mersin İdmanyurdu süper prim uyguluyor

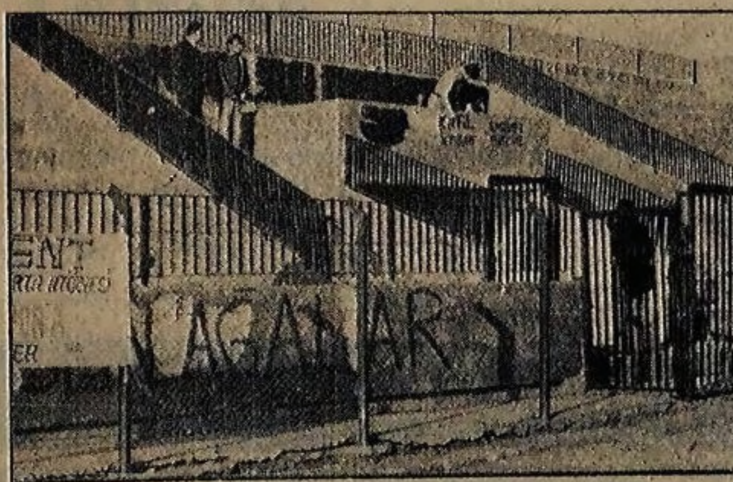
MERSİN(PEYAMİ SAFA MARACU)-Futbolcularına en fazla prim veren ekiplerden biri olan Mersin İdmanyurdu, bundan sonra "Süper Prim"sistemi uygulama kararı aldı.

Lig maçlarında, deplasmanda alınacak iki puana 5'er bin, beraberliğe ise 3'er bin lira prim vereceklerini açıklayan yöneticiler, "Kupada Göztepe önünde tur atlanması halinde futbolcularımıza 5' er bin lira prim verilecektir. Ayrıca her atlanan turdan sonra prim miktarını artıracağız, primler maçtan sonra soyunma odalarında hemen dağıtılacaktır. "dediler.

İzmir At yarışları

1. Koşu: F. Koçakkız, S. Nuray
2. Koşu: F. Hitay, P. Nasipli, S. Gülhun
3. Koşu: F. Torun, P. Yeni bahçeli, s. Karaoğlan
4. Koşu: F. Anavarra, P. Bolivar, S. Fora
5. Koşu: F. Murat 16, P.' Balkazar, P. Cannur, S. Belkıs
6. Koşu: F. Ambargo, P, Gülsevin, S. Marigont
7. Koşu: F. Zağaloğlu, P. Çağdaş, S. Denizer

Anadolu'dan kısa kısa

Siirt Stadı sloganlar yüzünden yaz boz tahtası haline dönüştü

SİİRT-(Necati Mumay)- Siirt'te duvarlara yazı yazanlarla bunları silmeye çalışırken elde fırça sabah akşam görev yapan polis arasında köşe kapmaça devam ediyor.

Cami duvarları, okul duvarları resmi konut ve asfaltlardan sonra bu kez Şehir Stadına geceleri girerek 50-60 cümlelik ayrı ayrı sloganları fırça ve yer yer şablonla yazan gençler polisi her yazdıkları seferde günlerce uğraştırıyorlar.

Amasyasporlu taraftarlar hakem Sebahattin Özkanlı'yı dövdüler

Kızgın Amasyasporlu taraftarlar tarafından kıyasıya dövülen Erzincanspor-Amasyaspor maçının orta hakemi Sabahattin Özkanlı, Amasyaspor'lu futbolculardan birine sarı kart gösterirken görülüyor. (FOTO:AKAJANS-ERZİNCAN)

Bisiklet Milli takım kampına 11 sporcu ve 3 antrenör katıldı

KONYA(THA)-Alanya'da açılan hazırlık kampına katılacak Konya'lı bisikletçiler Alanya'ya hareket ettiler.

Bisiklet Federasyonunun sezonun ilk temel çalışma kampına 50'den fazla bisikletçi davet ettiği açıklandı.

Hazırlık kampında Konya bölgesinin 3 antrenörü, Nusret Ergul, Sadık Keleş ve Seyit Kırmızı görev yapacaklar.

Balıkesir'de açılan temel izcilik kursu büyük ilgi gördü

BALIKESİR(THA)Balıkesir'de açılan İzcilik Liderliği Temel Kursu büyük ilgi gördü.

Dört gün devam eden kursta öğretilen nazari bilgilerin uygulaması yapıldığı ve Kırkağaç'taki izcilik daimi tesislerinde bir de film gösterildiği bildirildi.

39 kişinin katıldığı kursta başkanlığı Hayati Köseley, yardımcılıklarını da Nazlı Ekeci, Hülya Akçaoğlu, ve Oktay Tüfekçioğlu yaptılar.

Hayal mi, gerçek mi?

Şike dedektifi

Ömer BARIŞ

Odaya girdiğinde, herkesin dikkatini çekti. Beyaz uzun pardesü, melon şapka, siyah, yüzünü örten kocaman gözlükler.. Bana doğru yürüyünce, arkadaşlar"Hayrola, ne oluyor" gibisinden baktılar.

-Ben şike dedektifiyim, sizinle konuşmak istiyorum.

Filmlerde, televizyondaki polisiye dizilerde çeşit çeşit dedektif görmüştüm ama, hiçbirini gerçek yaşamda tanıyamamıştım. "Bir şike dedektifi ile karşı karşıya olmak ilginç." diye düşündüm.

-Beyefendi, acaba konuya hemen girebilirmiyiz ? Siyah şapkasını masanın üzerine atıp, gözlüklerini itina ile çıkardı.

-Türk futbolunun en büyük hastalığına neşter vurmak için plânlanan harekâtı yürüteceğiz. Bundan böyle şike yapanlara ölüm..

-Nasıl olacak ?

Nasıl buraya geldimse, bizler yine böyle çaktırmadan maçları izleyeceğiz. Daha önce bu spor dalına emek veren insanlar olduğumuz için bir maçta şike var mı, yok mu hemen anlayacağımızı sanıyorum.

-Pek anlayamadım.

-Bunda anlamayacak bir şey yok. Zaten belli maçlar vardır. Şike onların içinde döner durur. Küme düşecek takımlarla, şampiyonluğa oynayanlar şikenin peşinde koşabilir. Diğerleri neden şike yapsın ?

-Peki maçları nasıl izleyeceksiniz ? Sizin varlığınızdan haberleri olmayacak mı ?

-Buna olanak yok. Görevimizi büyük birgizlilik içinde yürüteceğiz. Federasyondan bile bu işi çok az kişi bilecek.

-Şike varsa, o zaman ne yapılacak ?

-Demin söylediğim gibi, bir kez bu iş büyük gizlilik içinde yürütülecek. Bizim bu konuda geniş görgümüz var. Bunu hissettik mi hemen raporumuzu yazacağız. Bizim raporumuz kesin olacak. Daha sonra ikinci bir incelemeye gerek olmayacak. Federasyon bu rapora göre kararını verecek. Desenize Türk futbolunun en büyük sorunlarından biri çözümlenmiş olacak. Peki bu konuda ihtisas sahibi olan kişiler bu yolda epeyce para kazanırlar. Onlar bir karşı tedbir düşünmezler mi ?

-Olanaksız. Biz bütün önlemlerimizi aldık. Göreceksiniz. İyi niyetlerimi belirttim. Daha sonra bay şike dedektifi ayrıldı.

YARIŞSEVERLERE

Gazeteniz **Politika**'nın

yeni ve büyük girişimi

Hergün "Atçılık Köşesi" DERLEYEN Yalçın BATUR

"Neler bulacaksınız?"

1. "Yarışlarda kazanmak için, hangi faktörlere dikkat etmek gerekli" konusunda, iki ay devam edecek, çizgi resimli biranlatımımız var...
2. Her Pazar günü Yalçın BATUR'un kaleminden: "BİR JOKEY, BİR JOKEYİ ANLATIYOR" sütununda, tüm jokeylerimizin, iyi kötü yanları, yaşantıları, hayat hikayeleri ve onların bilmediğimiz yönleri bazı belgesel olaylarla dile getirilecek.
3. Yalçın BATUR, her yarış günü, yarışçılarımıza, o gün koşan atlar üzerinde tahmin verecektir.
4. Her hafta, "POLİTİKA" sütunlarına gelecek bir jokey, sizlere yarış öncesi fikirlerini açıklayacaktır.
5. Yine 6 Şubat Pazar gününden itibaren, yarışların günü gününe programını yayınlayacağız.
6. "HER ATÇIYA SÖZ HAKKI" sütununda ise, siz tüm atçılarımızın tenkit yazılarını bekliyeceğiz. ve bu sütunlar sizin sayılacak. Gelecek yazılar, usulüne uygun olarak zamanında yayınlamağa çalışılacaktır.
7. 1977 dünyasındaki binicilik faaliyetlerinden ve önemli yarışlardan resimli haberleri yine POLİTİKA sütunlarında bulacaksınız.
8. Binicilik dalındaki gelişen olayları, yorumları ile birlikte BATUR sizlere aktaracaktır.
9. Ülkemiz yarışçılığında dönen dolaplar, halkın nasıl kandırıldığı, en geniş tafsilatı ile "POLİTİKA" da olacaktır.
10. İsmi saklı beş ünlü jokey yaşantılarını daha iyi düzenlemek için nasıl hile yaptılar?
11. Tarım Bakanlığı'nın hükümranlığı altındaki "Jokey Kulüp"
12. "Binicilik Sporunda" geri kalmışlığımızın nedenleri?
13. Yeni kurulan Binicilik Federasyonu nasıl seçildi. Hatalı olan kimlerdir?

Ve çizgi romanımız

YARIŞLARDA KAZANMAK İÇİN

Yalçın BATUR sizlerle,

Yalçın Batur, eski şampiyon jokeylerimizden. At yarışı tahmincileri ve yarışseverlerin BATUR'u anımsarlar. Yalçın BATUR, Bundan böyle sürekli olarak sizlerle birlikte olacak.

Gazeteniz At Yarışı tutkunuza yeni bir renk ve yön verecektir

Yarışlarda kazanmak istiyorsanız yazı ve tahminlerimizi izleyiniz

YARINDAN İTİBAREN **Politika** da

Erginbay

(Baştarafı 1. de)

yak bileklerinde de kelepçe izleri ve yaralar görülmüştür.

Zeki Erginbay'ın cesedi üzerinde yapılan incelemeden sonra düzenlenen tutanak ve rapor şöyledir:

RAPOR VE TUTANAKTIR

Vaki davet üzerine Beşiktaş Sinanpaşa Camii Gasilhanesinde görülen Zeki Erginbay'a ait cenazenin muayenesinde:

-Ölüm sertliğinin çözülmüş olduğu, sadece her iki elin parmaklarında kontraktür biçiminde kalmış olduğu,

-Boyunda sağda Sternocleidomastoid adele ardında takriben 2 cm. kesici alet yarası ve etrafında cilt lezyonu,

-Sol Scapola altında Dorsal 6 hizasında etrafında yanık izi bulunan ateşli silah yarası, kurşun giriş deliği,

-Lomber bölgede her iki yanda ekimoz,

-Sol uyluk arka ortadan başlayarak popliteayı kateden ve Kruris devam eden ekimoz ve yaygın raddi sıyrıklar,

Sağ Kruriste ekimoz ve müteaddit sıyrık ve yanık izleri,

-Her iki kruris 1/3 altta-malleollerin takriben 10-12 cm üstünde bacağı çevreleyen ekimoz ve sıyrıklar ve muhtemelen bir ip tarafından meydana getirilmiş cilt lezyonları,

-Glans penisten başlayarak bütün penis boyunca uzunlamasına devam eden sıyrık ve kızartı,

-Her iki F.İliacade yaygın ekimoz,

Sol Hemithorax 6.interkostal aralığa rastlayan kurşun çıkış deliği,

-Her iki el sırtında, avuç içinde, parmaklarda müteaddit yanık izleri ve raddi sıyrık

-Sağ el 1.parmak pulpasında takriben 1 cm. kesik vara tesbit edildiğini bildirir rapor tesbit sırasında aynı mahalde bulunan aşağıda imzaları bulunan kişiler tarafından tanzim edilerek imzalanan tutanaktır.

Op.Dr.Şakir Derkut
Hariciye Mütehassısı

TMMOB Genel Başkanı
Teoman Öztürk

Elektrik Mühendisleri Odası
İstanbul ŞB Başk.
Yüksel Birdal

Cenaze İşleri Görevlisi
İMAM

İnşaat Mühendisleri Odası
İstanbul ŞB Başk.
Ertuğrul Tığlay

İstanbul Barosu Avukatlarından
Birsen Balcıkardeşler

Zeki Erginbay'ın cenazesi Beşiktaş Sinan Paşa Camiinde yıkandıktan sonra, Barbaros Parkında erken saatlerden başlıyarak bekleyen binlerce kişinin katıldığı bir yürüyüşle Kabataş'a getirilmiştir.

Kabataş'tan araba vapuru ile Üsküdar'a geçirilen cenaze, buradan Kadıköy Osman Ağa Camiine götürülmüştür.

Osman Ağa Camiinde kılınan öğle namazından sonra, Erginbay'ın cenazesi on binlerce kişinin katıldığı bir yürüyüşle Kısıklı'ya taşınmış ve Namazgah Mezarlığında toprağa verilmiştir.

İSTANBUL BAROSU'NUN AÇIKLAMASI

"Zeki Erginbay'ın öldürülme olayı siyasi cinayetler zincirinin yeni ve önemli bir halkası olmuştur. Bu cinayette, daha öncekilerden farklı olarak, bir basın mensubu önce kaçırılmış, günlerce bir yerde saklı tutulduktan sonra da öldürülmüştür.

Olayın bu oluş şekli çeşitli geri kalmış ülkelerde CIA marifetiyle yürütülen politik cinayetleri andırmaktadır. Oynanan oyun ülkemize otoriter bir rejimi getirme amacına yönelik olup dikkati çekicidir. Kaçırma olayı, devlet güçlerine haber verildiği halde sonucun önlenememesi ve bu sonuca rağmen de mevcut iktidarın susması ayrıca düşündürücüdür.

İstanbul Barosu, yaşama hakkının sağlanması yolunda, demokrasiye inanan bütün kuruluşları göreve çağırmaktadır. Baromuz bu uğurda üzerine düşeni yapmaya çalışacaktır. Şurasını da önemle belirtelim ki, böylesi cinayetlerle kurulması özlenen otoriter rejimi de kimse kuramayacaktır. Çünkü, demokrasiye inanmış herkes bu tertiplerin karşısına çıkacak, en önce de baromuz ve bütün barolar, yani bütün hukukçular demokrasinin yanında yer alacaktır. Ve er geç bütün cinayetlerin de mutlaka sorumluları bulunacak, onlardan mutlaka hesap sorulacaktır."

CHP İSTANBUL GENÇLİK KOLLARININ AÇIKLAMASI

Öteyandan CHP İstanbul Gençlik Kolları, Zeki Erginbay'ın öldürülmesi olayını hükümetin umursamazlıkla karşıladığını, seyirci kaldığını belirterek, Demirel hükümetinin istifa etmesini istemiştir.

CHP İstanbul Gençlik Kolları adına dün basına verilen açıklamada özetle şöyle denilmiştir:

"İnşaat Mühendisleri Odası yayın organı Teknik Güç'ün Yazıişleri Müdürü Zeki Erginbay, canice katledilmiştir. Erginbay'ın 12 gündür kayıp olması, kaçırılması demektir. Bu öldürme canice bir planlamanın sonucudur. İktidar ise, bu cinayet ve saldırılara akıl almaz bir umursamazlık içinde seyirci kalmaktadır. İktidar koltuğunda şimdi rahat oturdukları zannedenler 1977 Ekiminde kaçacak yer bulamayacaklardır. Ekim de yapılacak genel seçimlerde, CHP'nin kuracağı halk iktidarında, siyasi cinayetlerin, işkencelerin, saldırıların ve bu bozuk düzenin hesabı sorulacaktır. Demirel hükümeti istifa etmeli ve çekilmelidir."

9 KİŞİYE İŞKENCE

Gizli örgüt kurdukları iddiasıyla tutuklanan Gazi-Der Başkanı İdris Köylü ve 8 arkadaşına MİT'te işkence yapıldığı önesürülmüştür. 6'sı öğrenci 2'si öğretmen ve 1'i işçi olan 9 kişiden İktisadi Ticari İlimler Akademisi 4. sınıf öğrencisi Mazlum Keskin'in ağabeyi Avukat Adnan Keskin, tutuklanana kadar 10 gün süreyle kardeşinden hiç bir haber alınmadığını bildirmiştir.

Adnan Keskin, kardeşi ve arkadaşları üzerinde TRT ve basında çıktığı gibi herhangi bir belge bulunmadığını işkence zoruyla MİT'te gizli örgüt iddiasını kabul ettirdiklerini söylemiştir. Keskin, kardeşi ve arkadaşlarının çıkarıldıkları savcılık ve mahkeme önünde gizli örgüt iddialarını reddettiklerini açıklamıştır. Kardeşine işkence yaptıkları gerekçesiyle Adli Tipa şevki için başvuracağını açıklayan Avukat Keskin, olayı şöyle anlatmıştır:

"25 Ocak günü kardeşimi ve arkadaşlarını gözaltına almışlar. Daha sonra ben Denizli'de iken telefonla kardeşimin gözaltına alındığından haberim oldu. Ankara'ya geldim, emniyete başvurdumsa da, 10 gün beni oyaladılar, emniyette bulunmadığını söylediler. Nihayet tutuklandıkları 3 Şubat günü kendisi ile görüşebildim, kardeşim bana Emniyet Sarayından gözleri bağlı olarak asker ve sivil kişilerinde bulunduğu bir yere götürüldüklerini söyledi. Orada 9 kişiye elektrik ve falaka işkencesi yapmışlar. Elektrik vermeden önce tuzlu su içirmişler. Yasalara göre 7 gün sonra mahkeme önüne çıkması gerekirken, 10 günün sonunda mahkemeye çıkarılmışlardır. Tutuklananlar arasında bulunan iki öğretmen Çorum'dan getirilmiştir. Kendilerine de çok kötü işkence yapıldığını mahkemede gördüm. Çorum'dan gelen öğretmenler, İdris Köylü'nün geçen yaz tatilinde Çorum'a geldiğini, kendilerini ziyaret ettiğini başka herhangi bir durum olmadığını mahkemede belirttiler. Kardeşim "Döğüş" isimli bir gazete çıkartıyordu. İşkence ile bu gazetenin gizli örgütle ilgili bulunduğunu emniyette kabul ettirmek istemişler.

Bu arada tutuklu bulunanlardan Süleyman Erdal isimli öğrencinin karısını da 3 gün emniyette tutmuşlar ve kendisine işkence sesleri dinletmişler. Daha sonra mahkemeye çıkarmadan serbest bırakmışlardır."

Gizli örgüt iddiasıyla tutuklu bulunan 9 kişi şunlardır: Süleyman Erdem (öğrenci), Mazlum Keskin (öğrenci), İdris Köylü (öğrenci), Mehmet Kılıçaslan (öğrenci), Vasfı Yılmaz (öğrenci), Veli Saçıldı (işçi), Hüseyin Kolkotan (öğrenci), Faik Ünal (öğretmen), Selahattin Kolcak (öğretmen).

Japonya'da kar fırtınası

TOKYO- Ulusal Polis Ajansının açıklamasına göre, Japonya'da Sibirya yönünden gelen şiddetli kar fırtınası 31 kişinin ölümüne 126 kişinin yaralanmasına yol açmıştır.

Açıklamaya göre Japonya'da kar fırtınasında 90 ev tamamen yıkılmış tren seferleri de aksamıştır.

Feyzioğlu

(Baştarafı 1. de)

ten CGP Başkanı koalisyonun MSP-AP pazarlığı ve MSP'ye verilen tavizlerle yürüyemeyeceğini bildirmiştir.

Feyzioğlu, basın toplantısında adını vermeden MHP'ye MSP'ye ve özellikle Demirel'e çatmış, ırk ve mezhep ayırımının yapılamayacağını Türk milletinin bölünmez bir bütün olduğunun protokolde yer aldığını, bu arada milliyetçilik anlayışının da protokol de belirtildiğini ifade etmiştir. Feyzioğlu adını vermeden MHP'ye çatarken bazı partilerin koalisyon protokolünü açıkça çiğneyerek hükümetin otoritesini sarstığını yasa dışı örgütlerle yasa dışı örgütler aracılığıyla bir mücadeleye girildiğini kaydetmiştir.

CGP Başkanı gene adını vermeden MSP'ye çatarken de "Atatürk ve Cumhuriyetin temel ilkelerine sövenlere Türkiye'yi Cumhuriyet öncesine götürmeye heveslenenlere göz yumulamaz" demiş, bu arada İstanbul' da düzenlenmesi planlanan İslam Konferansına değinmiş, bu konferansta laikliğe aykırı hususların görüşülmesinin planlandığını söylemiştir.

Feyzioğlu AP'ye ilişkin görüşlerini de gene ad vermeden sıralamış, yolsuzlukların ciddiyetle ele alınıp araştırılması ve soruşturulması gerektiğini belirtmiştir. Feyzioğlu, "İddialar doğru veya yanlış, ama yolsuzluk iddiaları bir an önce ortaya çıkarılmalıdır." demiştir.

Basın-İş

(Baştarafı 1. de)

mak zorundadır. Ancak bu türden çağrıları somut platformda görüşebilmek, faşist saldırılara en yiğit ve en kararlı karşı koyabilecek tek sınıf olan işçi sınıfının öncülüğünde mümkündür. Bu nedenle, tüm ilerici-yurtsever güçleri, işçi sınıfımızın tek sınıf ve kitle demokratik örgütü DİSK'in öncülüğünde faşizme karşı ortak tavır olmaya çağırıyoruz. İnanıyoruz ki, bu özde oluşacak ortak tavır, cunta heveslilerini faşizmin bataklığına gömecektir."

Gaziantep civarındaki dağlarda cephanelik ele geçirildi

GAZİANTEP-(ANKA)- Gaziantep'in Islahiye ilçesi ve çivarındaki dağlarda kanun kaçaklarına karşı savaş açan ilçe jandarma birlik komutanlığı, polisle işbirliği yaparak Yolbaşı köyündeki bir eve baskın yapmıştır.

Kaçakları yakalamak amacıyla yapılan baskında hiç kimse bulunamamıştır. Ancak, kaçakçıların silah ve mermi temin ettikleri cephanelikleri ortaya çıkartılmıştır. Cephanelikte Rus yapısı 4 otomatik tüfek, 2 İngiliz piyade tüfeği, 2 tabanca ve 2 av tüfeği ile çok sayıda mermi ele geçirilmiştir.

Ankara'da

(Baştarafı 1. de)

da şarjörü mermi dolu bir tabanca ele geçirildiği bildirilmiştir.

Kızılay'da saat 02.00 sıralarında duvarlara afişyapıştırdıkları gerekçesiyle 5'i ilkokul öğretmeni, 4'ü lise öğrencisi olan 9 kişi yakalanarak gözaltına alınmışlardır.

GÖZALTINA ALINANLARIN ADLARI ŞÖYLEDİR

Çankaya Lisesi öğrencisi Can Özen, Atatürk Lisesi öğrencisi Dündar Demirkan, Ulus Teknik Lisesi öğrencisi Ahmet Kızılca, Deneme Lisesi öğrencisi Nafiz Özmen, Etlik İlkokulu öğretmeni Celalettin Yıldız, ve Öztürk Adıgüzel, Trabzon İlkokulu öğretmeni Nurettin Öztürk, Kızılcahamam İlkokulu öğretmeni Gülabi Turan ve Sabanozu İlkokulu öğretmeni Adnan Dalgın.

Sabaha karşı saat 05.00 sıralarında Sıhhiye'de bir grup öğrenciyi takibeden polis, öğrencilerin kaldıkları evde yaptıkları aramada 1 tabanca 7 mermi, kesici aletler ele geçirmiştir. Olayla ilgili olarak Fazilet Culha, Kurban Coşar. Bahattin Çevik, Machum Bayar ve Tahir Artantaş adlı öğrenciler gözaltına alınmışlardır.

Almanya'nın Moskova Büyükelçisi Ankara'ya atandı

ANKARA-(ANKA)-Federal Almanya'nın Moskova Büyükelçisi Ulrich Rahm'ın emekliye ayrılan Dr. Sohnenhol'un yerine Büyükelçi olarak atandığı bildirilmiştir.

Almanya'nın Türkiye Büyükelçiliğine tayin edilen Rahm'ın Doğu-Batı ilişkilerinde bir "uzman" olarak tanındığı belirtilmektedir.

Halen Moskova'da bulunan Ulrich Rahm'ın Şubat ayı içerisinde Türkiye'ye gelerek Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e itimatnamesini sunacağı ifade edilmektedir.

Türkiye'nin yeni Alman Büyükelçiliğine tayin edilen Rahm 1917'de Almanya'nın Hochume kasabasında doğmuştur. Ulrich Rahm 1951 yılından beri dışişlerinde çalışmaktadır Rahm 1954 yılında Londra' da birinci sekreter olarak dış göreve atanmıştır. 1962-66 yılları arasında NATO Daimi Temsilcisi olarak çalışmıştır. 1966-69 yılları arasında da Dışişleri Bakanlığı Doğu-Batı Dairesi Başkanı olarak görevini sürdürmüş, 1970'te Batı Berlin'de, Doğu-Batı Almanya arasında yapılan toplantının başkanlığını yapmıştır.

Vance: Carter Türk ve Yunan yardım onaylanmasını Kongre'den istemeyecek

WASHINGTON (A.A)-Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Carter yönetiminin, geçen yıl imzalanan Türk-Amerikan ve Yunan-Amerikan yardım anlaşmalarının onaylanmasını Kongre'den istemeyeceğini söylemiştir.

Associated Press ve United Press International Ajanslarına ortak bir demeç veren Vance, Kıbrıs konusunda görevlendirilen Clark Clifford'un, Türk ve Yunan Hükümetleri ile görüşmeler yapacağını, Kıbrıs'ı ziyaret edeceğini, ayrıca Avrupalı müttefikler ile Kıbrıs' ta nasıl bir çözüm bulunacağı hususunda görüşmelerde bulunacağını söylemiştir.

Dışişleri Bakanı, Clifford'un dahasonra durumu bir raporla Başkan Carter'a bildireceğini kaydederek " Bu rapor, Kıbrıs sorununa bir çözüm bulunmasında yardımcı olabilmemiz için bulacağımız formülün esasını teşkil edecek" demiştir.

SOVYETLERLE GÖRÜŞMELER

Cyrus Vance, Dışişleri Bakanlığı görevine başlanmasından bu yana verdiği ilk demecinde, Sovyetler Birliği ile, klasik silahların satılması, silah satışlarının sınırlandırılması ve nükleer silahlar için konan sınırlamaların daha da indirilmesi yönünde anlaşmalar yapmaya çalışacağını söylemiştir.

Vance, Sovyetler Birliği ile, Avrupa'da karşılıklı ve dengeli silah indirimi konusunda görüşmeleri çıkmazdan kurtarmaya çalışacağını sözlerine eklemiştir.

Cumalıoğlu, siyasi parti liderlerini yuvarlak masa toplantısına çağırdı

ANKARA-(A A)-MSP Genel Başkan Yardımcısı Fehmi Cumalıoğlu, "siyasi partiler, sokağa sahip çıkmaktan, olayları kışkırtmaktan vazgeçerek bir yuvarlak masa etrafında toplanıp, köklü tedbirler üzerinde birleşmelidirler" demiştir.

Fehmi Cumalıoğlu, dün verdiği yazılı demeçte, şunları söylemiştir.

"-Anarşik öğrenci olaylarından, gençlerimizin birbirine hasım kamplara ayrılmasından, evlatlarımızın derslerini bırakıp yek diğeriyle kavga yapmalarından milletimiz üzgündür.

Siyasi parti sözcülerinin, mesuliyetlerini ve hadiselerdeki iştirak paylarını unutarak, her gün ağır kelimelerle karşılıklı birbirlerini itham etmeleri ve bir grubun hareketlerine sahip çıkmaları olayları söndüreceğine körüklemektedir."

MİLLET İŞ VE HUZUR İSTİYOR

Milletimiz bu çeşit, huzursuzluğu teşvik ve tahrik eden münakaşalardan artık bıkmıştır. Laf değil iş ve huzur istemektedir. Siyasi partiler sokağa sahip çıkmaktan, olayları kışkırtmaktan vazgeçerek bir yuvarlak masa etrafında toplanıp, köklü tedbirler üzerinde birleşmelidirler.

TGS Yazar Sandalcı'ya yapılan suçlamayı kınadı

Vatan Gazetesi yazarlarından Emil Galip Sandalcı'nın iki günden beri "Sağcı gazetelerce yapılan yayınlarla, ülkücülerin ve komandoların saldırı hedefi haline getirildiği" konusunda Vatan Gazetesi ve Türkiye Gazeteciler Sendikası basına bir açıklama yapmışlardır.

Bir gazetecinin görevinin, kendisine iletilen bilgileri, duyulan somut olayları, gönderilen mektupları gerekli gördüğü taktirde kamuoyunun bilgisine ve ilgililere sunması olduğuna değinilen açıklamada, TGS İstanbul Şube Sekreteri Taylan Sorgun şunları belirtmiştir:

"Gazete yöneticilerinin 24 Ocak günü yayınladıkları ortak bildiride, Türkiye'deki olayların durdurulması yolundaki kararını imzalayan gazetelerin, bir yazarın konu ile ilgili yazısını tahrikçilik olarak nitelendirmelerini tasvip etmek mümkün değildir. Üyemiz Sandalcı'nın adeta hedef gösterilmesi niteliğindeki bu yanlış yayın, habercilik ve gazetecilik görevinin dışına çıkmış niteliktedir.

Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı Saddam, Demirel'le görüştü

ANKARA-(THA)- Başbakan Süleyman Demirel dün sabah saat 10.40'da beraberinde kalabalık bir heyet olduğu halde Sovyetler Birliği gezisi dönüşü Ankara'ya gelen Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı Saddam Hüseyin'i kabul ederek, bir süre görüşmüştür.

Irak Dışişleri Bakanı Saddum Hammadi, Devlet Bakanı Flayeh Hassan, İçişleri Bakanı İzzet İbrahim, Planlama Bakanı Adnan Hüseyin, Enformasyon Bakanı Tarık Aziz, Genelkurmay Başkanı Abdul Cabbar Shanshal ve devlet yetkililerinden oluşan yüz kişiyi aşkın Irak heyeti dün sabah toplu halde Anıtkabiri ziyaret etmiştir.

Saddam Hüseyin'in Başkanlığındaki Irak heyetinin ziyareti konusunda Dışişleri Bakanlığınca herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

ZAYİ:

İktisadi Ticari İlimler Akademesi'ne bağlı Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'n dan aldığım Mediko Sosyal karnemi kaybettim. Hükümsüzdür.

CANDAN ÇOLAK

Avrupa'da dengeli kuvvet indirimi görüşmeleri yeniden başladı

VİYANA-(ANKA)-Avrupa'da dengeli kuvvet indirimi görüşmelerinin 11. dönem çalışmaları Viyana'da başlamıştır. 19 ülkenin katıldığı toplantılar Ekim 1973'ten buyana devam etmektedir.

Onbirinci dönemin 124. oturumunda her iki taraf da yeni bir öneri getirmemiştir.

On iki NATO ülkesi adına konuşan Hollanda temsilcisi ve Varşova Paktı adına konuşan Polonya temsilcisi karşılıklı olarak birbirlerini gerçeğe uygun bilgi vermemekle suçlamıştır. Her iki taraf da Orta Avrupa'da dengeli kuvvet indirimine gidilebilmesi için sağlıklı bilgi verilmesini talep etmektedirler.

Uçak Ulaşımı

(Baştarafı 1. de)

Türkiye Sivil Havacılık Sendikası Genel Başkanı Erdoğan Balcı, 4 Ocak 1977 ta grev kararı alındığını bildirmiş, ancak bu karar 8 Ocakta Bakanlar Kurulu kararı ile bir ay ertelenmiştir. Bunun üzerine sendikanın Danıştay'a yaptığı başvuru üzerine yürütmeyi durdurma kararı alınmıştır. Daha sonra işveren durumundaki Ulaştırma Bakanlığı ile Kaya-İş Sendikası, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün başkanlığındaki Yüksek Uzlaştırma Kuruluna gitmişlerdir. Yüksek Uzlaştırma Kurulunda da anlaşma sağlanamamış, kurulun sendikaya verdiği süre de önceki gece sona ermiştir.

Sendika yetkilileri, 11 Mart 1976 tarihinde imzalanan toplu iş sözleşmesi maddelerinden çoğunluğunun uygulanmadığı gerekçesiyle grev uygulamasına başladıklarını söylemişlerdir.

OLAYLARIN GELİŞİMİ

Başlatılan grevin bugün sona ermesi beklenmektedir.

Türk-İş adına Genel Sekreter Sadık Şide'nin görüşmelerde bulunduğu Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe'nin, dün İstanbul'da Hava İş Sendikası Genel Başkanı Erdoğan Balcı ile bir görüşme yapmaya çalıştığı öğrenilmiştir. Bu arada Hava İş Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Nadir Erimhan, anlaşmazlığın basit bir meseleden kaynaklandığını belirterek, "Umarım çok kısa bir sürede anlaşma sağlanır" demiştir.

Hava-İş Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Erimhan, asıl görüşmelerin İstanbul'da genel merkez yöneticileri ile Ulaştırma Bakanlığı yetkilileri arasında yapıldığını bildirmiş, şunları söylemiştir:

"Sendikamızın Genel Başkanı Erdoğan Balcı, İstanbul'da bakanlık yetkilileri ile görüşmelerini sürdürüyor. Bu arada Türk-İş yetkilileri de anlaşmanın sağlanması için elleriden geleni yapıyorlar. Sanıyorum çok kısa bir süre içinde anlaşma sağlanacaktır. Çünkü anlaşmazlık konusu aslında çok basit bir konudur. Halledilemeyecek bir mesele değildir. Grevin sürmesi halinde ulaştırmanın aksaması uzayacaktır. Bunun kayıpları büyüyecektir. Bütün bunlar, anlaşmanın kısa bir sürede gerçekleşmesini sağlayacaktır."

Türk-İş İcra Kurulu üyesi Kaya Özdemir ise Türk-İş adına Sadık Şide'nin Bakanlık, yetkilileri ile görüşmelerde bulunduğunu söylemiş "Şide arkadaşımız Bakan Beyle görüştü, Bakan Beyin de İstanbul'da Hava-İş'in Genel Başkanı ile görüşerek meseleye daha anlayışlı bir şekilde yaklaşacağını bekliyoruz" demiştir.

İngiltere Kraliçesi Elizabeth II. tahta çıkışının 25. yıldönümünü büyük ziyafetlerle kutlamaya hazırlanmaktadır. Bu ilkbaharda Londra'daki Buckingham Sarayında verilecek ziyafetlere AET ve NATO ileri gelenleri davet edilmiştir.

İngiltere Sarayından yapılan açıklamada Kraliçenin 10 Mayısta NATO dışişleri bakanlarıyla, 29 Haziran'da da Ortak Pazar üyesi ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarıyla yemek yiyeceği bildirilmiştir.

Resimde Kraliçe Elizabeth ve Eşi Edinburg Dükü Prens Philip görülüyor.

İzmir'de çevre kirlenmesi nin tehlikeli boyutlara ulaştığı belirtildi

İZMİR-İzmir'deki çevre kirliliğinin özellikle son yıllarda tehlikeli boyutlara ulaştığı öne sürülmüştür.

Bu konuda hazırlanan bir raporda, "İzmir kentinin çevre sorunları, burada yaşıyanların gelecekteki varlığını tehrit eder bir duruma gelmiştir" denilmektedir.

Makine Mühendisleri Odası İzmir şubesince hazırlanan raporda, belediyelerin 1489 sayılı "Umumi Hıfzıssıhha" yasasının 244. maddesine ya uymadıkları veya uygulamadıkları belirtilmekte, su kirlenmesini önlemekle yükümlü 1380 sayılı "su ürünleri" yasası 20. maddesinin de bir tarafa itildiği öne sürülmektedir. Rapor şöyle devam etmektedir:

"Adı geçen yasa sanayicilere iki, belediyelere de beş yıl süre tanımıştır. Sanayicilere tanınan bu süre 1975 yılında bitmiş olmasına rağmen bu güne kadar ön görülen düzeyde uygulanmamıştır. Belediyelerin ise önümüzdeki yıl sona erecektir. Ancak belediyelerin parasal yönden nasıl darboğazlar içinde olduğu hatta yıllarca "Hıfzıssıhha" yasasının hükümlerine uymadıkları düşünülürse, bu süreden sonra belediyelerin de elinden bir şey gelmeyeceği aşikardır".

613-Sayılı Limanlar Yasasının da bir tarafa bırakıldığı, gemilerin artıkları istedikleri zaman istedikleri yere döktükleri belirtilen raporda, mevzuatların dağınıklıktan kurtarılıp bir noktada toplanılması önerilmekte, hava kirliliği ile ilgili yasanın da öncelikle ele alınması istenmektedir.

SANAYİ KURULUŞLARI

Raporda ayrıca, sanayi kuruluşlarına uygulanan teşvik tedbirleri ve kredi düzenine, artıkların temizlenmesiyle ilgili sistemlerin şart koşulması da önerilmektedir.

Etiyopya'da Haile Selasiye'nin devrilmesinden bu yana ülkeyi yöneten Mengistu Haile Mariam Sou olaylardan sonra sıkı tedbirler almıştır. Fotoğrafta Komuta Konseyine bağlı askerler görülüyor...

ETİYOPYA'DA DARBEYİ BASTIRAN YARBAY, YÖNETİMİ ELE ALDI

ADİS ABABA-(A.A.)- 1974 yılında Haile Selasiye'nin devrilmesinden bu yana ülkeyi fiilen yönetmekte olan Yarbay Mengistu Haile Mariam, arkadaşları tarafından kendisine karşı düzenlenen bir darbeden kurtulduktan sonra yönetimi daha sıkı şekilde eline almıştır.

İktidardaki Askeri Konsey'de Mariam taraftarları ile ona karşı olanlar bir savaş vermişler ve Mariam taraftarları galip gelerek, Konsey Başkanı Tuğgeneral Teferi Bante ile diğer altı subayı derhal idam ettirmişlerdir.

Hükümet sarayından dün sabah silah sesleri gelmiş ve tanklarla zırhlı araçlar hemen bölgeyi kuşatmıştır. Etyopya radyosu ise bir darbe teşebbüsü olduğunu haber vermişti. Radyo daha sonra, "Etyopya Halk Devrim Partisi" adındaki marksist yeraltı örgütü ile ilişkisi bulunan yedi subayın idam edildiğini açıklamıştı.

Akşama doğru şehir sakinleşmiş ve sarayın kapıları açılmıştı. Bu arada radyo, 1974'ten beri yürürlükte bulunan gece sokağa çıkma yasağının, saat 24.00 yerine saat 21.00'de başlayacağını ilan etmiştir.

İlan

İSTANBUL ASLİYE BİRİNCİ TİCARET MAHKEMESİNDEN

1976/968

Tebliğ olunacak : Davalı Galip Temel Atay İstanbul Fatih Fevzipaşa caddesi No.185

Fehmi Hepşenkal vekili avukat Ferruh Dereli tarafından aleyhinize açılan menfi tesbit davasının yapılan duruşması sırasında :

Dava arzuhali ve davetiyenin ilanen tebliğine rağmen muayyen olan 23.12.1976 tarihinde saat 13.30 da gelmediğinizden hakkınızda gıyap kararı ittihazı ile ilanen tebliğine karar verilmiştir. Duruşmanın bırakıldığı 17.2.1977 tarihinde saat 15'de mahkemede hazır bulunmanız veya kendisini bir vekil marifeti ile temsil ettirmeniz aksi takdirde H.U.M.K. nunun 401 ve 405 inci maddeleri gereğince duruşmanın gıyabınızda devam edeceği hususuna dair gıyap kararı tebliğ yerine kaim olmak üzere ilan olunur.

(Basın :851-277)

Personel Alınacaktır

İşyeri Ümraniye'de bulunan PTT Elektronik Haberleşme Cihazları Laboratuar ve Fabrika Müdürlüğünde tesisatçı yardımcısı kadrolarına atanarak, bobinaj, kablaj, lehim, montaj, baskı devre, kaplama ve soğuk demir işlerinde çalıştırılmak üzere erkek personel alınacaktır.

a) En az İlkokul mezunu,

b) Askerliğini yapmış,

c) Sınav tarihinde 18 yaşını doldurmuş, 30 yaşından gün almamış,

d) Vardiyalı çalışmayı kabul eden,

İsteklilerin,

14.3.1977 Pazartesi günü saat 09.00 da yapılacak sınava girmek için,

Dilekçe, nüfus cüzdanı, diploma aslı ve 2 adet fotoğrafla en geç 11.3.1976 Cuma günü saat 17.00 ye kadar Ümraniye Şile yolu üzerindeki Müdürlüğümüz personel servisine şahsen müracaat ederek "Sınav Giriş Belgesi" almaları şarttır.

Fazla bilgi 38 12 12/20 nolu telefondan alınabilir.

(Basın-11432-279)

Ağır şekilde işkence edildikten sonra öldürülen Erginbay'ın her yanı işkence izleri ile dolu

Erginbay'ın dün yapılan cenaze törenine katılanlar sabahın erken saatlerinden başlayarak Beşiktaş'daki Barbaros Parkını doldurdu .

İnşaat Fakültesi son sınıf öğrencisi Zeki Erginbay'ın bileklerinde kelepçe izleri ve dövülme sonucu olmuş yaralar olduğu saptandı..

Erginbay'ın ellerinden başka, ayak bileklerinde de ip izleri bulunması, öldürülünceye kadar bağlı götürüldüğünü ortaya koyuyor .

MC'NİN İSRAFI MEMURUN SIRTINDAN ÇIKARTILAMAZ

Memurlar, "Ayın 1'inin bile anlamı kalmadı" diyorlar

Memur maaşları katsayısının Bütçe Komisyonunda 11 olarak saptanması üzerine, Devlet memurları, "artan fiatlar ve ellerine geçen maaşların azlığı karşısında yaşam dayanılmaz hale geldi" demektedirler.

Devlet memuru oldukları için adlarının açıklanmasını sakıncalı bulan memurlar, çektikleri sıkıntının yanında onurlarının da ayaklar altına alındığını belirterek, "Çocuk çoluğumuz artık bizden bir şey bile istemez oldu eskiden umudumuz aybaşı idi. Artık aybaşı'nın bile gereksinmelerimiz için bir anlamı kalmadı" demektedirler.

Bir çocuk ayakkabısının 100-125 lira olduğu bir dönemde, ayda eline 2000-2500 lira geçen 10 yıllık öğretmen şöyle konuşmaktadır:

"Neredeyse kendimden utanacağım. Okulda eğittiğim çocukların karşısına üç yıldır ayni elbise ile çıkıyorum. Doğru dürüst bir evin kirası 1500 lirayı geçtiğinden şehir dışında bir gece-konduda oturuyorum. Ailemin çektiği sıkıntı da caba. Bir simit satıcısının aylık kazancının 3,-4 bin lira olduğu bir dönemde, çocuklarım delik ayakkabılarla dolaşıyor."

15 yıllık bir gümrük memuru da; geçim sıkıntısından, kaçakçılardan rüşvet almamak için kendisini zor tuttuğunu ortaya koyduktan sonra şunları söylemiştir:

"Gümrük memurlarının adları kötüye çıkmıştır. Ama gelin görün ki, her akşam eve eli boş gitmenin acısı, ay başında aldığımız maaşı daha o gün kiraya, bakkal borcuna, taksitlere yatırdıktan sonra beş parasız kalıyoruz.

Bir yılda 3 milyar liralık ilaç tüketiliyor

Tüketilen ilaçların çoğunluğu, tedavi edici nitelikte değil

İZMİR-(A A)-Türkiye'de yılda yaklaşık 3 milyar liralık ilaç tüketildiği bildirilmekte, toplam tüketimin yarısına yakın kısmını ise sağlığa doğrudan etken olmayan ilaçların teşkil ettiği önesürülmektedir.

İzmir Tabip Odası Halk Sağlığı Bürosu tarafından yapılan bir araştırmada Türkiye ilaç piyasasında halen 250'den fazla vitamin, 100'den fazla analjezik ve 100'den fazla öksürük şurubu bulunduğu da belirtilerek şöyle denilmektedir.

"Özel sektör elindeki ilaç sanayiinde amaç, tüketimi nasıl olursa olsun artırmak ve böylece mutlak karı yükseltmektir. Bunun sonucunda Türkiye'de tüketilen 2,8 milyar liralık ilacın yüzde 14'ü analjezik, yüzde 14'ü vitamin, yüzde 5,5'i hormon olmak üzere toplam 32,5'i dağıtımda doğrudan etkisi olmayan ilaçlardır."

Öteyandan aynı araştırmada, Türkiye'deki ilaç sanayiinde, antibiyotik-antibiyotik, antibiyotik-vitamin ve vitamin-analjezik gibi ilaç bileşimleri yapılarak dünyanın hiç bir verinde görülmeyen ilaçlar tüketilerek fiyat yükselmeleri sağlandığı savunulmuştur.

Hayati önem taşıyan bazı kalp ilaçları piyasada bulunmuyor

ANKARA-(AKAJANS)-Eczacılar Odası Başkanı Sina Saatçioğlu, Penicilin, Optalidon ve reçete ile satılması zorunlu diğer bazı ilaçların bakkaliyelere mal veren toptancılarda satıldığını önesürmüştür. Saatçioğlu, Persantin, İzoptin gibi kalp ilaçları ile Tegratol gibi sara ilaçlarının da piyasadan kalktığını söylemiştir.

Eczacılar Odası Başkanı, Akdeniz Haber Ajansı muhabirinin konuyla ilgili sorularını cevaplandırırken, hayati önemi büyük olan ilaçların, ilaç sanayicileri tarafından özellikle piyasaya çıkarılmadığını, böylece Sağlık Bakanlığını baskı altında tutarak, kâr oranlarını yükseltmeye çalıştıklarını ifade etmiştir.

"Koroner damarları genişletmek için kullanılan Persantin-75, İzoptin-40 ve sara nöbetleri sırasında kullanılan Tegratol gibi ilaçlar ortadan kalkmıştır. Bunun başlıca sorumlusu İlaç İşverenleri Sendikası-dır.

FKÖ'nün Türkiye bürosu en kısa zamanda açılacak

ANKARA-(AKAJANS)-Önceki gün geç saatlere kadar süren müzakereler sonunda yayınlanan ortak bildiride Filistin Kurtuluş Örgütünün Türkiye'de en kısa zamanda bir büro açacağı ve FKÖ temsilcisinin diplomatik statüye sahip olacağı belirtilmiştir.

Köylerden kentlere göçedenler sosyal yapıya uymakta zorluk çekiyor

KENTTEKİ ZENGİN FAKİR AYIRIMI YENİ ŞEHİRLİLERİ OLUMSUZ YÖNDE ETKİLİYOR

Canan BARLAS

Türkiye'de her yıl köylerden kentlere olan büyük göçün toplumsal gelişmelere olduğu kadar uyumsuzluğa da yol açtığı, göçenlerin yüzde 25 inin zengin fakir ayırımından ve bunun getirdiği kişilik yapısı farklılığından şikayetçi oldukları ortaya çıkmıştır. Köylerden kentlere göçenlerin yüzde 70 inin kentteki olanakların köylerde olması halinde dönmek istedikleri, ancak kenti maddi olanaklar açısından olumlu bulduklarını söylemişlerdir.

Konu ile ilgili olarak araştırmalarda bulunan sosyologlar göçenlerin yüzde 11 inin kalabalığı olumsuz karşıladıklarını, yüzde 11 lik bir diğer gurubunda yalnızlık duyduklarını bildirmişlerdir. "Göçenlerin pekçoğu, kentin sosyal yönlerini olumsuz, maddi olanaklarını olumlu buluyorlar, kentteki eğitim olanakları ise maddi olanaklar kadar önemli"diyen uzmanlar göçenlerin yüzde 70'inin kentteki olanakların köyde olması halinde dönmek istediklerini söylemişlerdir.

UYUMSUZLUK ORANI YÜZDE 38

İstanbul Üniversitesince yapılan araştırmalarda "Uyumsuzluğun var mı?" sorusuna yüzde 38 oranında "Evet" cevabı verilmiştir. Göçün aile içi geçimsizliği yakından ilgilendirdiği bildirilirken yüzde 38lik bir diğer grubun da aile içi geçimsizlikten şikayet ettiği ortaya çıkmıştır. Aile içi geçimsizliğe neden olarak, ailelerin küçülmesi, aile içi ilişkilerin değişmesi, kişilerin yanlızlık duygusu ile uyumsuzluğa itildiği gösterilmektedir.

Köylerden kentlere göçenlerin yüzde 38'i hemen iş bulurken diğer büyük çoğunluğun yüzde 23 ünün bir ay içinde, yüzde 22 sinin bir ay ile bir yıl arasında, yüzde 15 inin de bir yıl sonra iş bulabildikleri ortaya çıkmıştır. İş bulabilenlerin, yüzde 40 ı en az bir kere iş değiştirmiş olduklarını söylemişlerdir. Bu rakam iş değiştirme eğilimlerinin fazla olduğunu göstermektedir.

1980 YILINDA TÜRKİYE ŞEHİRLİ TOPLUMU OLACAK

1960 yılında genel nüfusun yüzde 68i kırsal kesimlerde yaşamakta idi. Her beş yılda bir kentleşme kırsal kesimlerin aleyhine yüzde 41 lik bir gelişme gösterdiğine göre yakın bir gelecekte Türkiye şehirliler ülkesi olacaktır.

Köylürden kentlere olan akımın önemli bir bölümünü İstanbul barındırmaktadır.

İstanbul metropolitan alanına son çeyrek yüzyılda ondan fazla Sivas, 15 den fazla Trabzon, 30 dan fazla Tokat kenti nüfusu yerleşmiş bulunmaktadır. Gelecek çeyrek yüzyılda da bu durumun pek farklı olmayacağı yapılan bilimsel tahminlerden anlaşılmaktadır.

Öte yandan gecekondu semtlerinde oturanların kazançlarını elektrikli ev aletlerine yatırdıkları ve geldikleri yerlerde parasız elde ettikleri süt, et, yumurta gibi proteinli gıda maddelerine para vermek istemedikleri ortaya çıkmıştır.

Gecekondu semtlerinde gelişmekte olan çocuklarda, beslenme bozuklukları nedeni ile gerekli fiziksel gelişmeleri tamamlanamadığını belirten uzmanlar, "Köylerden İstanbul, Ankara gibi büyük kentlere göçeden vatandaşlar daha çok elektrikli ev aletlerine para yatırma eğilimi gösteriyorlar. Köyde para vermeden ürettikleri gıda maddelerine pahalı olması nedeni ile de para yatırmak istemiyorlar" demektedirler.

Köylerde göçedilen bölgelere göre daha fazla proteinli gıdanın alındığını da

Gecekondu mahallelerinde yaşayan halkın büyük bir kısmı asgari geçim koşullarına bile sahip değil . Konut ve kira fiyatlarının çok yüksek olması köylerden kentlere gelenleri her tür alt yapı tesislerinden yoksun gecekondularda yaşamak zorunda bırakmaktadır

açıklayan uzmanlar, beyinin en fazla bebeğin doğumundan sonraki üç yıl içinde geliştiğini bildirerek şunları söylemişlerdir:

PROTEİN VÜCUTTA DEPO EDİLMİYOR

"3 yaşına kadar normal beyin gelişmelerini tamamlayamamış çocuklar bu yaştan sonra hiçbir şekilde gelişmelerini tamamlayamıyorlar. Durum ilk iki yılda ortaya çıkarsa tedavi edilebiliyor.

Gecekondu semtlerin de herhangi bir nedenle anne sütü almayan çocuklar, daha çok nişastalı besinlerle beslendikleri için gelişemiyorlar." diyen uzmanlar, bu semtlerde genellikle annelerin de bu besinlerden alamadıklarını, proteinlerin vücutta depo edilmeyip doğrudan doğruya beslenme ile çocuğa geçtiğini bildirerek, annenin de emzirme döneminde bu tür besinlerden istifade etmesi gerektiğini savunmaktadırlar.

GİDEREK ARTAN ŞEHİRLİ NÜFUSUNU GÖSTEREN CETVEL

	Şehirli	Köylü
1927-1935	2,1	2,2
1935-1940	2,9	1,6
1940-1945	0,9	1,2
1945-1950	2,0	2,2
1950-1955	5,8	1,9
1955-1960	5,2	1,9
1960-1965	4,0	1,9
1965-1970	6,3	1,5
1970-1975	4,0	1,3

146. ve 147. dönem yedek subay adayları Nisanda silah altına alınıyor

ANKARA(ANKA)- 146. dönem sıhhiye ve 147. dönem karışık sınıf yedek subay adaylarının 1 Nisan 1977 tarihinde silah altına alınacağı açıklanmıştır.

Milli Savunma Bakanlığı Genel Sekreterliğinden bu konuda yapılan açıklamada, şöyle denilmiştir:

"146. dönem sıhhiye ve 147. dönem karışık sınıf yedek subay aday adayları, 1 Nisan 1977 tarihinde silah altına alınacaktır.

a. Karışık sınıftan, 22, 23 ve 24 ncü gruba dahil olan yedek subay adayları

b. Sıhhiye sınıfından, 31 Ocak 1977 tarihine kadar askerliğine karar aldırmış olan tabib, diş tabibi ve eczacı yedek subay aday adayları,

c. Daha önceki dönemlerden olupta, çeşitli kanuni nedenlerle sevkedilmemiş olanlardan, kanuni özürleri sona erenler, askerlik şubesi başkanlıklarınca 1 Nisan 1977 günü, sınıf okulları test ve mulâkat merkezlerinde 1. bu dönemde: bulunacak şekilde sevk edileceklerdir.

2. Karışık sınıftan, 21, 22 23, ve 24 ncü gruba dahil olupta, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortadereceli lise ve dengi okullarda, öğretmen olarak görev yapan yedek subay aday adayları, öğle, 1 Nisan 1977 celbinde silah altına alınmıyacaklardır. Öğretmenlerin celbi. 1 Ağustos 1977 tarihinde yapılacaktır.

3. Karışık sınıftan 25 nc grup dahil daha sonraki gruplardan hiçbir yükümlü silah altına alınmayacaktır.

YÜKSEK ASKERİ ŞURA 7 ŞUBATTA TOPLANIYOR

ANKARA(AA)-Yüksek Askeri Şura'nın 7-9 Şubat Tarihleri arasında yapacağı toplantıda "ülkenin savunma sorunları ile TBMM'ye sevkedilecek kanun tasarıları-nın gözden geçirileceği" açıklanmıştır.

Genelkurmay Genel Sekreterliği Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Şubesi' nin konuya ilişkin açıklaması şöyledir:

"Yüksek Askeri Şura'nın Şubat ayı olağan toplantısı 7-9 Şubat 1977 tarihleri arasında yapılacaktır."

Gaziantep Devlet Hastanesinde tüm doktor sayısı 16. Yoğun bir çalışma temposu içinde olan doktorlar güç koşullar altında görev yapmak zorunda kalıyor. Fotoğrafta başhekim Dr. Mehmet Kutlar, hastanede görev başında görülüyor..

Gaziantep'de bir doktora 5151 hasta düşüyor

GAZİANTEP (THA)-Gaziantep'te 16 doktor bulunan devlet hastanesine bir yılda 71 bini aşkın hastanın tedavi gördüğü açıklanmıştır. İstanbul'da nüfus başına düşen doktor sayısına göre, güneyin bu merkez ilinde sağlık hizmetlerinin çok dar bir kadro ve imkanlarla yürütülmüş olması bütün doktorları yapabileceklerinden çok çalışmaya itmektedir...

Hastane başhekimi Dr. Mehmet Kutlar hastanenin personel ve imkanlarının kısıtlı olduğunu ifade ederken "Çevre illerin sağlık merkezidir hastanemiz hasta vatandaşa yardım için çalışmaktan başka elimizden bir şey gelmiyor .

Mecburuz, kadroların kısa zamanda genişlemesi mümkün değil, bir kaç arkadaşımla 30 doktorun yaptığı işi yapmaya çalışıyoruz" demiştir.

İSİMLER İNSANLAR

Kaçakçı bir Güven Partili

Geçtiğimiz yıl toplu kaçakçılık yaptığı için halen Ankara Ceza ve Tevkifevinde tutuklu bulunan Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı ve Güven Partisi Tokat İl Başkanı Nuri ve Eşi Fehiman Akcanların evinde kaçak eşya ele geçirildi.

Akcanların oğlu Semih Akcan tarafından muhtelif zamanlarda bilhassa geceleri henüz kimlikleri saptanamayan bazı şahıslarla evlerine kaçak eşyalar koydukların ihbar edilmesiyle mahkemeden alınan arama kararı gereğince evlerinde yapılan aramada 200 bin lira değerinde kaçak eşya ile birlikte 4 adet yabancı menşeli tabanca mermisi bulundu.

Kaçak eşyalar Tekel Baş Müdürlüğüne teslim edildi, tahkikat evrakı Cumhuriyet Savcılığına verildi.

Mondale'in demeci

ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale' in bir kaç gün önce Türk basınında yayınlanan demeci, Yunan basınındave yayın organlarında büyük memnunlukla karşılandı.

Yunan Radyosu sürekli olarak Mondale' in sözlerine yer verirken çeşitli gazeteler ise başkan yardımcısının sözlerini "Türkiye'ye sert bir çıkış" olarak yorumlamaktadırlar.

Mondale, Türk basınında yayınlanan özel demecinde şu sözleri söylemişti: "Türkiye' deki ABD üsleri ABD'yi ilgilendirmez, bunlar daha çok Avrupa ve NATO' nun güvenliği için önemlidir. Türkiye hangi ülkeyle anlaşma yaparsa yapsın bu da bizim dışımızda kalır. Hiç bir ülkenin içişlerine karışmamaya kararlıyız.

Abba Eban adaylıktan çekildi

İsrail'in eski Dışişleri Bakanlarından Abba Eban genel seçimlerde İşçi Partisi Başkanlığı için koyduğu adaylığını geri aldığını ve Simon Peres'i destekleyeceğini açıkladı.

Üsküp askeri bölge komutanı öldü

Tanjug Ajansı, Üsküp Askeri Bölge Komutanı General Vasko Karageleski' nin, Makedonski Brod yakınlarında bir kazada öldüğünü bildirmektedir.

Makedonya Merkez Komitesi üyesi ve "Halk kahramanı" olan 55 yaşındaki generalin öldüğü kazanın nasıl meydana geldiği ise belirtilmemektedir.

Katil bir büyükelçi

Fransa'nın Vatikan eski Büyükelçisi Gerard Anarrich, davaya bakan adalet yetkilisi tarafından teammüden cinayetle resmen suçlandı ve cezaevine gönderildi.

Geçtiğimiz Salı gecesi, Paris'teki evinde, eşini ve iki çocuğunu tabanca ile öldürdükten sonra polise teslim olan eski büyükelçi savunması için Marsilya Barosuna kayıtlı Avukat Paul Kombard'ı tutmuştur.

İngirid Van Bergen tutuklandı

Batı Almanya'nın ünlü film ve televizyon yıldızı İngrid Van Bergen, menejerini öldürme suçu ile tutuklandı.

Bergen, polise verdiği ifadede "Ayni evi paylaştıkları" 33 yaşındaki Klaus Knath'ı kaza eseri öldürdüğünü söyledi.